ښځه او حقوق ئې

نجلۍ او نکاح ئې

اسلام څه وايي،

غربپالي مېرمني څه غواړي؟

حکمتيار

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

عنوان صفحه

مقدمه ۱
آیا د نکاح لپاره یوازي د زوجینو توافق کافي دئ؟........................ ۹
په نکاح کي د جانبینو توافق شرط دئ.................................. ۱۶
آیا په ازدواج کي د ولي موافقه د ښځي پر آزادۍ تېری دئ؟............... ۱۸
د ژوند همسفر په احتیاط او دقت سره انتخاب کړئ....................... ۱۹
د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چاروواکو دیني دنده..................... ۲۱
د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ که رشد؟.................................... ۲۹
د ښځي او مېړه حقوق یو پر بل... ۳۷
آیا مېړه حق لري خپله مېرمن ووهي؟..................................... ۳۹
د زوجینو تر منځ په کورنیو چارو کي د مشورې سپارښتنه...................... ۴۴
د کورنۍ اهمیت.. ۴۵
د کور حرمت... ۴۷
څوك به د کورنۍ مدیر او قیم وي؟.. ۵۳
آیا تر یوې مېرمني زیاتي ښځي درلودل جرم دئ؟............................. ۵۷
ولي د طلاق واك نارینه ته سپارل شوی؟.................................... ۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کونډې او حقوق ئې... ۶۸
کونډې او مطلقه مېرمني د خپل مېړه د انتخاب حق لري ۶۹
د مېړوښو په اړه د اسلام لارښوونه.. ۷۲
آیا زنا او لواطت په خپل ذات کې جرم نه دئ؟ ۷۷
له زاني او زانیه سره د نکاح حکم.. ۱۱۰
نامحرم سړي او نامحرمي ښځې ته کتل.. ۱۱۲
له نامحرم سره خلوت ۱۳۱
د جنسي شذوذ انتهاء او بدي پایلي... ۱۳۲
د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحیت دئ؟..................................... ۱۳۶
ولي په گواهي کې دوه مېرمني له یوه نارینه سره برابري دي؟ ۱۴۸
ولي لور ته د زوی په پرتله نیمایي میراث ورکول کېږي؟ ۱۵۰
اسلام او مرییتوب ۱۵۳
غرب او د ښځو حقوق.. ۱۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

په دې وروستيو کې د (قانون منع خشونت علیه زنان) تر نامه لاندي يوه سپېره، کچه او زموږ د مؤمن ولس د معتقداتو ضد ليکنه په څو پاڼو او مادو کې ولسي جرګې ته د تصويب لپاره وړاندي شوه، دا ليکنه څلور کاله وړاندي په ۱۳۸۸کال کې د کابل حکومت جمهور رئيس له لوري د قانون په توګه توشيح شوې، اړوند ادارو ته د تعميل لپاره لېږل شوې، په تېرو څو کلونو کې د نافذ قانون په توګه مراعات شوې او له مخې ئې ځينو ته سزاګاني ورکړې شوې!! د دې سپېرې ليکني ګڼ شمېر مادې د اسلام د صريحو احکامو خلاف، د افغان ولس د غوره او منل شوو دودونو ضد او د هغه قانون مغاير دي چي د کابل امريکايي حکومت ئې د اساسي قانون په نامه يادوي!!

دا قانون نه يوازي د محتوى له پلوه ډېر ډېر پربوتی او د افغان مسلمان ولس د معتقداتو، عنعناتو، دود دستور، او افغاني فرهنګ او کلتور مغاير دئ بلکي الفاظ او د الفاظو ترکيب ئې هم رکيك، غيرمعياري، کچه، د رسمي قاموس او ملي ترمينالوژي خلاف او وارداتي دي. ګڼ شمېر مادې ئې په

(c) ketabton.com: The Digital Library
ښرگنده توگه له صریحو اسلامي اصولو سره تضاد او تعارض لري. د جمهور رئیس له لوري د دې قانون توشیح ښیي چې د کابل لاس پوڅی حکومت څومره ذلیل، پردی واك، د اسلام، ملي هویت او افغاني کلتور په وړاندي څومره بې باك او بې پروا او د خپلو حامیانو د ارضاء لپاره څنگه هر کار ته چمتو او لاس پر سینه ولاړ دئ!!

د هغو ناولو څېړو جسارت د حیرانتیا وړ دئ چې دا سپېرې پاڼي ئې د قانون په توگه وړاندي کړې دي، هغه ئې منلې دي، لاس لیك کړې ئې دي، او څینو بې وزلو او مظلومانو ته ئې د دې قانون مطابق سزاگاني ورکړې دي. د دې قانون په وړاندي د هغو څېړو سکوت او رضایت او په دې څلورو کلونو کې د هغه په ضد له څه ویلو ډډه کول هم د حیرانتیا وړ دئ چې ځان ته مسلمان وایي او د کابل مرتد لاس پوڅي امریکایي حکومت ته د اسلامي حکومت نوم ورکوي!!

دا قانون په اصل کې د اسلام په ضد د صلیبي ښکېلاك د کرکجن پراخ فرهنگي او تبلیغاتي جنگ یوه بله بېلگه ده، هدف ئې نه د ښځو د حقوقو تأمینول دئ، نه د دې مظلومي ټولني ژغورنه او نه د دوی په خلاف د تشدد مخنیوی، په دې سپېرو پاڼو سره ئې یوازې دا هڅه کړې چې د ښځو د څینو اسلامي حقوقو او وجائبو او په دې اړه د اسلام د څینو اصولو او لارښوونو په اړه پوښتني راولاړې کړي او هغه د ښځو د انساني حقوقو او عدالت خلاف وښیي، دا ئې د تشدد بارز او ښرگند موارد گڼلي: نارینه ته تر یوې ښځي د زیاتو نکاح کولو حق، د ښځي د پلار او بل ولي موافقه په نکاح کې ضروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼل، د نارینه قیمومیت په کورنۍ کې، خاوند ته دا حق ورکول چې خپله مېرمن د نشوز او اعراض په صورت کې وهلی شي، له کوره د مېرمني په وتلو کې د مېړه د موافقې لزوم، له نامحرم سره د مېرمني له خلوت او یوازي لیدلو ممانعت، د طلاق حق یوازي مېړه ته ورکول،... په قانون منع خشونت علیه زنان کې نه یوازي دغو مواردو ته د جرم په سترګه کتل شوي بلکې عامل ئې د سزا مستحق ګڼل شوی!!

د دې قانون مسوده د یوې امریکایي مېرمني له لوري وړاندي شوې او ژباړه ئې د یوه ایراني له لوري شوې، په ژباړې کې ئې ګڼ شمېر داسي ایراني اصطلاحات راغلي چې زموږ د ملي ترمینالوژي خلاف دي، چې څو بېلګې ئې دا دي: استان کابل د ولایت کابل پر ځای، دادستاني د څارنوالي پر ځای، دادګاه د محکمې او قضاء پر ځای، رئیس دادګاه اختصاصي خانواده د محکمه اختصاصي خانواده پر ځای، معاون وزارت بهداشت د معین وزارت صحت پر ځای، معاون وزارت دادګستري د معین وزارت عدلیه پر ځای، معاون وزارت امور کشور د معین وزارت داخله پر ځای، معاون وزارت آموزش و پرورش د معین وزارت معارف پر ځای، وظایف وزارت بهداشت عمومي د وظائف وزارت صحت عامه پر ځای، وظایف وزارت کشور د وظائف وزارت داخله پر ځای، وظایف وزارت دادګستري د وظائف وزارت عدلیه پر ځای، تدابیر پیشګیرانه د تدابیر احتیاطي پر ځای، کوتاه مدت د قصیر المدت پر ځای، مجلس نمایندګان د ولسي جرګې پر ځای، به علاوه واګذاري د علاوه بر واګذاری پر ځای او ډېر نور.... دا اصطلاحات په یوه قانون کې کارول خو آخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته پرېږدئ په مطبوعاتو کي د هغوی کارول هم د قانون خلاف عمل او د پردي فرهنګ تحمیلولو شرمناکه هڅه ده. متأسفانه ځیني چي په خپله غولېدلي او د نورو غولولو هڅه کوي وایي: دا الفاظ په ایراني فارسي او افغاني دري کي شریك دي نو ځکه ئې کارول مانع نه لري، په داسي حال کي چي دا یوه مغالطه ده، استان یو ایرانی خاص نوم دئ چي د ولایت لپاره وضع شوی، وزارت کشور یو خاص ایراني نوم دئ چي د داخله وزارت لپاره وضع شوی او همداسي ټول نور اصطلاحات، پوښتنه دا ده چي تاسو له دې پرته چي ایراني فرهنګ رائج او ایرانیان ارضاء کړئ بله څه موخه درلودی شئ او کوم مجبوریت دې ته اړ کړي یئ؟ ولي مروج افغاني نومونه پرېږدئ او نامأنوس پردي نومونه کاروئ؟ کاش تاسو یوازي پښتو نومونه دري ته اړولی، تاسو خو ټولو افغانانو ته منلي او پېژندل شوي عربي الفاظ هم ایراني ته اړوئ!!

د ۱۳۹۲ کال د جوزا په میاشت کي دا سپېرې پاڼي ولسي جرګې ته د بحث او تصویب لپاره وړاندي شوې، ولي وړاندي شوې، چا وړاندي کړې، موخه ئې څه ده، دا هغه پوښتني دي چي ډېر ژر به ئې حقیقت جوت شي. د ولسي جرګې په غونډې کي هغو مېرمنو په ډېر جسارت سره له دې قانون دفاع کوله چي د یوناما د سوټي په زور ولسي جرګې ته رسول شوې دي، دوی ویل: دا قانون د جمهور رئیس له لوري توشیح شوی، عملاً نافذ دئ، او دې ته ضرورت نشته چي په ولسي جرګې کي تر بحث لاندي ونیول شي. ځینو ئې ویل: که دا قانون لغو شي نو نه یوازي زموږ د تېرو دولسو کلونو لاسته راوړني به په اوبو لاهو شي بلکي د ټولو غربي هېوادو مرستي به هم بندي شي!! دا

(c) ketabton.com: The Digital Library
ګواښ په لومړي سر کې د هغې امریکایي مېرمنې له لوري په رسنیو کې څرګند شو چې د دغه قانون لومړنۍ مسوده د هغې له لوري وړاندې شوې او هغو افغانۍ مېرمنو ته سپارل شوې چې امریکایانو د ښځو د حقوقو د مدافعینو په نامه ګمارلې دي، د ملګرو ملتونو سرمنشي بانکي مون هم د دې قانون ملاتړ وکړ او د کابل حکومت چارواکې ئې وګواښل چې د دې قانون د لغو په صورت کې به د مرستندویو هېوادو غبرګون سخت وي!! د ولسي جرګې دننه او بهر ځینو استازو، علماوو، خطیبانو، استادانو، لیکوالانو، مېرمنو، محصلینو او ځوانانو مثبت او منفي عکس العملونه درلودل، غربپالو څېرو، په غربي هېوادو پورې تړلو خبري او تصویري رسنیو د دې قانون په حمایت کې او د هغو کړیو د دریځ په رد کې پراخې تبصرې درلودې چې دا قانون ئې د اسلام خلاف ګڼلی. ما د ځینو مؤیدینو او مخالفینو نظریات د رسنیو له لارې اورېدلي، د ځینو اسلامپالو شخصیتونو دریځ او غبرګون مې په زړه پورې او د قدر وړ موندلی، خو هغه مې کافي او شافي نه دئ انګېرلی، ښایي د هغو محدودیتونو له کبله چې پر دغو رسنیو لګول شوي او د دغو رسنیو د هغه مأموریت له مخې چې ورپه غاړه دئ د دې قانون د مخالفینو آراء په سمه او صحیح توګه نه دي منعکس شوي، دا راته ضروري وبرېښېده چې په دې اړه لږ تفصیلي بحث وشي. په مقدمه کې ئې څو عرائض لرم:

- که تاسو په هېواد کې مزدوري غربپالي خبري او تصویري رسنۍ تعقیب کړې وي، هغه چې د هېواد له اشغال وروسته رامنځته شوې، شمېر ئې نږدې پنځوس تلویزیوني شبکو، یوسل پنځوس راډیوګانو او زر نشریو ته رسېږي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه نوي سلنه ئې د بهرنيو له لوري تمويل او توجيه کېږي، خپروني ئې د پرديو د ګټو پر محور څرخي، ځوانان د اخلاقي فساد، له دين بغاوت، له خپل ملي هويت پردي توب، له منلو افغاني دودونو سره دښمنۍ ته بلي، موسيقي، نڅا، ګنده سندري، بربنډ او د اخلاق ضد غربي، هندي او ترکي سيريالونه خپرول، قمار، شراب او نورو ګنده کارونو ته د ځوانانو تشويق، د دغو رسنيو محوري خپروني دي، مأموريت ئې دا دئ چې د افغان ولس نوی نسل په ځانګړې توګه مېرمني تر فکري او اخلاقي يرغل لاندي ونيسي، له خپل سپېڅلي ديني هويت او ملي دود دستور ئې لري او د پرديو سپك او مبتذل تقليد، غلامۍ او مريیتوب ته ئې چمتو کړي. ډېری خبريالان او تحليلګران ئې کمونيستان، بې هويته غربپال او دين دښمن ملحدين دي، قومي، ژبني، سمتي او مذهبي اختلافات راولاړوي، د مېرمنو په اړه دا وينا چې افغانستان دوی ته ستر زندان دئ، له خپلو انساني حقوقو محرومي دي، په کورنۍ کي تر تشدد لاندي دي، او دا ټول نه د دې لپاره چې د ښځو انساني حقوق تأمين شي بلکي د دې لپاره چې هغوی د غربي ګنده فرهنګ منلو ته چمتو کړي، دا صحيح ده چې په ډېرو مواردو کي افغان ښځي له خپلو انساني او اسلامي حقوقو محرومي دي، خو څومره امتيازات چې اسلام ښځو ته ورکړي په هيڅ دين، مذهب او نظام کي ئې نشو موندلی، څومره چې په افغانستان کي ښځو ته په درنه سترګه کتل کېږي نه ئې په اروپا کي بېلګه موندلی شو او نه په امريکا کي، افغان نارينه تر ښځو زيات له محروميتونو سره مخامخ دي، نارينه ته هم د واده مهر، ولور او نور مصارف ورپه غاړه دي، هم د خپلي مېرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library
او اولاد مصارف، باید شپه ورځ کار وکړي چې د دغو مصارفو له عهدې ووځي، که په داخل کې کار ونه مومي پاکستان او ایران ته ځي، شاقه کارونه کوي، نیول کېږي، ځورول کېږي، وژل کېږي، کړاوونه ګالي چې د خپلې مېرمنې او کورنۍ جامه، خوراك او دوا درمل برابر کړي، دا ټول کړاوونه د نارینه په غاړه وي، یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، له ډېرو کونډې او یتیمان پاته شول، خو ټول د خپلوانو په غېږ کې وپالل شول، له ټولو هغو اقتصادي ستونزو سره سره چې افغانان ورسره مخامخ دي، هرچا دا د خپلو اسلامي او افغاني اخلاق او غیرت خلاف او د مروت منافي خبره ګڼله چې د کورنۍ کونډه او یتیم ئې سؤال ته اړ شي، که داسي حالت په کوم اروپایي هېواد راغلی وی خدای خبر چې کونډې او یتیمان به ئې له کوم دردناك برخلیك سره مخامخ شوي وو، دا نن او په دې یویشتمي پېړۍ کې، د اروپا او امریکا په هر لوی ښار کې په زرګونو ښځې د خپل عزت خرڅولو له لاري خپل معیشت تأمینوي، یوازي د لندن په ښار کې اویا زره مېرمني؛ دې ګنده او د انساني فطرت خلاف کار ته اړې شوې او دولت ته د خپلو عوائدو کمیشن ورکوي!!

- د دغو مزدورو رسنیو په لومړیتوبونو کې څو سپېره او کرکجن موارد په ځرګنده توګه تر سترګو کېږي: ۱- هغه څه غندل چې دوی ئې د مرد سالاري په نامه یادوي او هدف ئې د نارینه قیمومیت او مدیریت په کورنۍ کې غندل او ختمول او د کورنیو افغاني جوړښت له منځه وړل دي، ۲- نڅا، سندرو، شراب، قمار، بربنډتوب، اسلامي اصولو ته شا کولو او ملي دودونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لګته وهلو ته د مېرمنو هڅول، ۳- د مبتذلو غربي، ترکي او هندي فیلمونو له لارې د الحادي او دین دښمن غربي فرهنګ په ګنده خم کې د مېرمنو رنګول، ٤- اسلام او زموږ ملي عنعنات د هغو ستونزو اصلي عامل ګڼل چې ولس په عامه توګه او افغان مېرمني په ځانګړې توګه ورسره مخامخ دي، ٥- د مېرمنو په ضد هغه تاو تریخوالی چې منشأ ئې جهل او له اسلامي لارښوونو لرې والی دئ اسلام ته منسوبول او دا په داسي حال کې چې دغه تاو تریخوالي له هغه وروسته پراخ ابعاد غوره کړل چې زموږ هېواد صلیبي ځواکونو اشغال کړ او دغه رسنۍ ئې د اخلاقي فساد خورولو لپاره رامنځته کړې، د همدغو له کبله وو چې په هېواد کې په پراخه پیمانه د نیشه ئي توکو د کر او تولید لړۍ پیل شوه؛ په شرابو او مخدره موادو د ځوان نسل په ځانګړې توګه د افغاني مېرمنو روږدي کېدو لړۍ پیل شوه، او په همدې تناسب د مېرمنو له لوري د ځان وژنو کچه په بې سابقه توګه لوړه ولاړه، کورنی تاو تریخوالی زیات شو، په ناموسي قتلونو کې زیاتوالی رامنځته شو، د طلاقونو او د کورنیو د متلاشي کېدو کچه لوړه شوه.

حکمتیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د نکاح لپاره یوازي د زوجینو توافق کافي دئ؟

غربپالي مېرمني او د دوی غربي استادان د نکاح په اړه په دوو خبرو ډېر ټینګار او اصرار کوي: ۱- یوازي د ښځي او سړي تر منځ خپل منځی توافق د نکاح لپاره کافي ګڼي او د دواړو لوریو د خپلوانو (مور، پلار او بل ولي) توافق ضروري نه بولي، ۲- دې ته ترجیح ورکوي چي نکاح د ځوانۍ او پېغلتوب په لومړیو کي ترسره نشي، موخه ئې یا دا ده چي د ژوند دا برخه د آزاد جنسي تلذذ په حالت کي تېره شي او یا دا چي په واده کي ځنډ د نفوس زیاتوالي په مخنیوي کي ممد دئ .

په دغو دواړو مواردو کي د دوی دریځ نه یوازي د اسلام خلاف دئ بلکي د علم، عقل او فطرت خلاف هم دئ، په دې اړه څو خبري د یادولو وړ دي:

- علمي څېړنو ثابته کړې ده چي څوك په ځوانۍ کي واده وکړي اولاد به ئې تر هغه چا زیات روغ، پیاوړی او له عقلي پلوه وړاندي وي چي په زړښت او له ډېرش کلنۍ وروسته واده کوي.
- د غرب آزاد، ګنده، غیر مهذب او غیر قانوني جنسي تعلقاتو وښوده چي دا بې مهاره جنسي شذوذ انسان او انساني ټولني ته څومره ستري ستونزي راولاړوي، د ایډز خطرناکه او وژونکې بیماري د همدې غیر فطري ښکارندویي زېږنده ده او ورځ په ورځ زیاتېدونکي ناموسي قتلونه له دغي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فتنې خروبه کېږي.

- کله چې انسان د بلوغ سن ته ورسېږي، له فطري او جسمي پلوه د ازدواج وړتیا ترلاسه کړي، ولې او د کوم علمي او عقلي دلیل له مخې به د هغه ازدواج ناسم او غیر مجاز عمل ګڼو؟!! په ټولو ژوو کې دا فطري قانون نافذ او مرعي الاجراء دئ چې هر یو ئې له بلوغ وروسته ځان ته جوړه غوره کوي او بېله کورنۍ جوړوي، ولې به انسان له دې عمومي، فطري او طبیعي قانون مستثنی کوو، د دې استثناء لپاره به کوم علمي او عقلي دلیل وړاندې کوو؟!!

- د ازدواج د ځنډولو منصوبه د هغو له لوري وړاندې شوې چې د انسانانو دېرښت د اقتصادي ستونزو عامل ګڼي، دا په داسې حال کې چې د نړۍ اقتصادي ستونزې له هغه ظالمانه اقتصادي نظام راولاړې شوې چې د امکاناتو د غیرعادلانه وېش له کبله رامنځته شوی.

قرآن دا د فرعوني نظام یوه اساسي نښه ګڼي چې د مظلوم، مستضعف او بې وزلي قوم له ډېرېدو به وېره لري او د دوی د شمېر راکمولو هڅه به کوي. قرآن وايي: فرعون د بني اسرائیلو د زامنو د وژلو لړۍ په دې موخه پیل کړه چې دوی په ضعف او ناتوانۍ کې وساتي او پرې نږدې شمېر ئې زیات شي، قرآن د بني اسرائیلو لپاره د (مستضعف) اصطلاح کارولې، په دې لفظ کې دغه معنی نغښتې ده چې حاکم نظام په ناتوانۍ او ضعف کې د دوی د ساتلو هڅه کوله. دا اوس چې تاسو ګورئ غرب او په سر کې ئې امریکا، په ټول توان طاقت د دې هڅه کوي چې د درېیمې نړۍ ولسونه دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
ته اړ کړي چي د اولاد پيدا کولو بهير کنټرول کړي او د خپل نفوس د سريع زياتوالي مخه ونيسي، دوی خلکو ته دا وايي چي د نفوس زياتوالی د فقر باعث دئ، حال دا چي په زمکه کي د رزق او روزي موجود وسائل هومره دي چي د موجوده شمېر څو برابره انسانانو ته روزي ورکولی شي، په ټولنه کي فقر او لوږه له دې نه ده راولاړه شوې چي د رزق او روزي وسائل د نفوس په تناسب نه دي، برعکس د فقر اصلي عامل د زمکي د وسائلو او شتمنيو غيرعادلانه وېش دئ، دا ستونزه له طبقاتي نظام راولاړه شوې، دا د غرب د پانګوال او ظالمانه اقتصادي نظام زېږنده ده. دا د انسانانو له خپلو ظالمانه تصرفاتو او غيرعادلانه وېش راولاړه شوې ستونزه ده چي د شتمنيو لويه برخه ئې د محدود شمېر شتمنو په لاس کي ده او اکثريت ئې د ژوند له ضروري اړتياوو محروم دي او همدغو محرومانو ته په دروغو ويل کېږي چي ستاسو د فقر او لوږي وجه د نفوس زياتوالی دئ، شمېر مو کم کړئ، د ازدواج نېټه د عمر پای ته وځنډوئ، په يوه او دوه اولادونو اکتفاء وکړئ چي اقتصادي ستونزه مو حل شي. د تېري زمانې فرعونيانو ئې زامن په چاړو حلالول خو د اوس زمانې فرعونيان ئې په څو تابليتونو د مور په رحم کي وژني.

دې ته مو بايد پام وي چي د بني اسرائيلو د عروج او زوال په قصه کي هغه ثابت الهي سنن توضيح شوي چي تل تکرارېږي، انساني تاريخ په حقيقت کي د هغو پېښو د تکرار اوږده قصه ده چي د بني اسرائيلو په قصه کي ئې تاريخي بېلګي ګورو. هره زمانه ځانته فرعون لري او په مقابل کي ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موسی علیه السلام په څېر یو مجاهد، تل به ګورئ چې د مجاهدینو په لیکو کې ټګمار سامري راپیدا شي او مجاهدین د الله له بندګۍ د سخوندر په څېر د یوه جعلي او کاذب معبود بندګۍ ته بیایي، د زماني په هر پړاو کې به د بلعم بن باعوراء په څېر د ټګمارو مذهبي مشرانو شاهد وئ، هغه چې دین په دنیا پلوري، د مذهب تر نامه لاندي د فرعون ملګرتیا او د موسی مقابله کوي، تل به قارون د فرعون په خوا کې ګورئ او فرعوني نظام به د خلکو د زامنو د وژلو او د ولس د شمېر کمولو هڅه کوي!!

قرآن نه یوازي د فرعون په قصې کې د نفوس کمولو هڅه فرعوني نظام ته منسوبوي بلکې په لاندي آیت کې د خلکو مال په ناحقه خوړل د خلکو له وژلو سره مترادف ګڼي او دواړه څنګ په څنګ کې یادوي او فرمایي:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡۚ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ٢٩ النساء: ٢٩

اې مؤمنانو! مالونه مو په خپل منځ کې په ناروا مه خورئ، مګر دا چې ستاسو د رضامندۍ تجارت وي او ځان وژنه مه کوئ، یقیناً چې الله درباندي مهربانه دئ. او چا چې په تېري او ظلم سره دا کار وکړ، حتماً به ئې اور ته ننباسو او دا خو الله ته آسان دئ.

په دې مبارکو آیتونو کې د مسلمانانو ترمنځ د اقتصادي اړیکو په ارتباط څو اساسي لارښووني شوې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په ناروا به یو د بل مال نه خورئ. په دې کې ټولو هغو ناراوو لارو ته اشاره شوې چې اسلام حرامې کړې، ربا، قمار، احتکار، دوکه، رشوت، د حرامو شیانو تجارت او نور.
- تجارت درته جائز دئ، په دې سره کولی شئ یو له بله جائزه ګټه ترلاسه کړئ، خو په تجارت کې به د طرفینو رضایت په پام کې نیسئ، یو به د بل له مجبوریتونو ناروا ګټه نه اوچتوي.
- له ځان وژلو ډډه وکړئ، مبادا د فقر له وجهې او یا د فقر له وېرې ځان یا خپل اولاد ووژنئ. د الله له رحمته مه مأیوسه کېږئ.
- خو که دا انسان وژنه له ظلم او تېرې راولاړه شوې وي او د انسانانو د مرګ او وژل کېدو عامل ظلم او تېری وي، نو دا ظالمان او تېری کوونکي دي د الله عذاب ته انتظار وکړي. د دې معنی دا ده چې مبادا کوم انسان په ظلم او تېري سره ووژنئ او یا داسې اقتصادي نظام رائج کړئ چې د نېستمنو د مزید نېستمن کېدو باعث شي او د دوی په تدریجي مرګ منتج شي. دا اوس چې غربي استعمار په نړۍ باندې کوم اقتصادي نظام مسلط کړی، نړۍ ئې په بډایو او فقیرو هېوادو وېشلې، یو له ډېرو خوړو چوي او بل د یوې ګولۍ وچې ډوډۍ له نه موندلو مري، یو د پړسوب او پرېړتوب بیماریو لپاره دواګانې او علاجونه لټوي او بل سل او ملاریا وهلی، د هډوکو له پاسه ئې له پوستکي پرته بل څه نشته، یو په سترو سترو افسانوي بنګلو کې هم قانع نه وي او بل یا له زړوکو جوړې شوې خېمې کې یا له ټیم جوړې شوې ګوډلې کې د ژمي سړې شپې یا د دوبي تودې ورځې تېروي، د غرب ظالمانه پانګوال نظام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوري په خبر د وروسته پاته هېوادونو د مظلومو ولسونو ويني زبېښلي، ظالم او بې رحمه حکومتونه، جنرالان او پاچايان ئې ورباندي مسلط کړي، د دوی شتمنۍ ئې غارت کړې، يوه ټوټه اوسپنه او پلاستيك د سرو زرو په بيع ورباندي پلوري، جنرالان ئې شتمنۍ په وسلو مصرفوي خو دا وسلې د دې پر ځای چي د دښمن په ضد استعمال شي پخپله د ولس د ځپلو لپاره کارول کېږي، په تېري پېړۍ کې به استعماري ځواکونو د خپل فوځ په زور ملکونه نيول او خپلو کمپنيو ته به ئې سپارل، خو اوس د دغو هېوادونو خپل فوځونه دا کار ورته کوي. څو جنرالان په ارزانه بيع واخلي، هم فوځ د دوی په ولکه کې راشي او د قيامونو د ځپلو لپاره ترې کار اخلي او هم د کودتاګانو له لاري نظامونه او چارواکي ئې يو په بل بدلوي. د قرآن په دغه وينا کې دا ټول حقائق توضيح شوي، واقعاً چي په ناروا سره د خلکو مال خوړل، د انسانانو د مرګ او هلاکت لوی عامل دئ.

- اسلام د نکاح تړون ته د داسي تعهد او تړون په سترګه ګوري چي د دوو انسانانو (نر او ښځي) تر منځ د يوه نوي ګډ ژوند بنسټ جوړوي، يوه نوې کورنۍ رامنځته کوي، د نسل د دوام شرائط برابروي، اولاد ته د پالني او روزني مصئون او خوندي غېږ جوړوي، د انسان جنسي اړتيا له قانوني او صفا لاري رفع کوي، په دې نکاح سره دواړه لوري په خپلو کې ژمنه کوي چي د ژوند په سفر کې به ځنګ په ځنګ وړاندي درومي، په ملګرتيا کې به ئې وفا، اخلاص، مينه او صداقت وي، د يوه غېږ به د بل لپاره داسي پناه ځی وي چي له جنسي انحراف ئې ساتي، اسلام په نکاح کې د جانبينو د توافق او

(c) ketabton.com: The Digital Library
نوموړي تعهد او ژمني ترځنګ دا هم ضروري ګڼي چي نکاح د جانبينو د کورنيو او اولياءو په رضايت او توافق ترسره شي، موخه ئې د اولاد درلودل او د يوې نوې کورنۍ جوړول وي، د نکاح ژمنه او تړون قانوني او ښکاره وي، نور هم پرې خبر شي، د دې لپاره ئې د وليمې په نامه محفل جوړول او خلك ورته رابلل غوره دود ګڼلی او حتی د دريا وهلو اجازه ئې ورکړې، او دا ټول د دې لپاره چي نور خلك هم له دې تړون او ژمني خبر شي او له دې ښکاره نکاح وروسته د ټولني هر غړی د دې تړون درناوی وکړي او په دې اړه قانوني پولي داسي مراعات کړي او له ړنګولو ئې ډډه وکړي لکه چي د نورو ملکيتونو په اړه خپل او د بل حد مراعاتوي او له قانوني پولو اوښتل تېری او تجاوز ګڼي. اسلام وايي: نکاح به د اولاد درلودو په موخه وي نه د جنسي غريزې د اشباع په موخه.

- غربي منحط فرهنګ موږ ته وايي: د انسانانو د ډېرښت مخنيوی وکړئ، چرګان، خوګان او سويان زيات کړئ!! له يوې خوا داسي ماشينونه جوړوي چي په سريع توګه او له طبيعي بهير پرته له هګيو چوچوڼي راوباسي خو بلي خوا ته داسي دواګاني بازار ته راباسي او په پراخه پيمانه تبليغات ورته کوي چي د حمل په مخنيوي او د سقط جنين په کار کې له مېرمنو سره مرسته کوي، ځوانانو او پيغلو ته وايي: له نکاح ډډه وکړئ، او د خپلو جنسي اړتياوو رفع کولو لپاره GIRL FRIEND او BOUY FRIND(ملګرې نجلۍ او ملګری هلك) غوره کړئ، د حمل مخنيوي لپاره له دواګانو استفاده وکړئ!!! نه پوهېږو د کوم انساني معيار له مخي دا د عقل، انساني عاطفې او فطري

(c) ketabton.com: The Digital Library
سننو مخالف کار د توجیه وړ دئ، اسلام وايي: کله چي ځوانۍ ته ورسېدئ که توان ئې لرئ نو واده وکړئ، غوره مېرمن هغه ده چي ودود (مینه ناکه) او ولود (د زیات اولاد زېږوونکې) وي، کومه مؤمنه مېرمن چي دوه او تر هغه زیات اولاد وروزي جنت به ئې د پیغمبر علیه السلام خوا ته وي، که نکاح درته مقدور نه وي نو د عفت او صبر لمن کلکه ونیسئ، د روژې په نیولو سره خپلي نفسي غوښتني مهار کړئ او له نارواوو لارو ډډه کوئ.

په نکاح کي د جانبینو توافق شرط دئ

اسلامي شریعت د نکاح او یوې نوې کورنۍ د جوړولو لپاره د جانبینو توافق شرط کړی، او د جانبینو د کورنیو تر منځ توافق ئې غوره او گټور گڼلی، دواړو ته په ښه سلوك او په خپلو کي په مشوره توصیه کوي، د لانجو غوځولو لپاره دواړو ته د صبر، زغم او عفوي سپارښتنه کوي او که په دې ئې لانجه حل نه شوه، د دواړو خپلوانو ته وايي چي مداخله وکړي او ستونزه حل کړي، د روغي جوړي لپاره دي په گډه د مصالحي کوم هیئت او جرگه غوره او لانجه دي حل کړي، که په دې هم مشکل حل نه شو نو مېړه ته ئې د طلاق واك ورکړی، په داسي حال کي چي وايي: د الله په وړاندي تر ټولو کرکجن حلال کار طلاق دئ. طلاق ئې له هغي ترخي دوا سره تشبیه کړی چي ډاکټر ئې د علاج لپاره ناچار خپل بیمار ته ورکوي. د نکاح او طلاق په اړه د اسلامي شریعت لارښووني داسي دي چي هم د مېړه او ښځي ترمنځ گډ ژوند د میني، پېرزویني او احترام په فضاء کي وي او هم ئې د مجبوریت

(c) ketabton.com: The Digital Library
په صورت کې بېلېدل په ښه او غوره توګه، داسې ضوابط ئې وضع کړي چې دا معامله د دوو کورنيو ترمنځ د نږدې والي ذريعه وي نه د منافرت او دښمنۍ باعث.

د طلاق واك نارينه ته او په مقابل کې ئې د مهر حق ښځې ته ورکړی شوی، دا مهر د ښځې د مستقبل لپاره ډېر حکيمانه او غوره تضمين دئ، چې مېړه ونشي کولی بې موجبه خپلې مېرمنې ته طلاق ورکړي، يا د دې لپاره چې د هغې پېغلتوب ختم او د ځوانۍ ښايست ئې نه وي پاته او مېړه ئې غواړي له دې ځان خلاص کړي او بله پېغله او ښايسته وکړي، يا هسې تر دې ئې بله خوښه شوې وي، دې ته طلاق ورکړي او په بلې ئې بدله کړي، د دې لپاره چې څوك د ښځو په برخليك لوبې ونکړی شي، اسلامي شريعت د مهر حق ښځې ته ورکړی او د همدې لپاره شريعت د مهر لپاره خاص حد نه دئ ټاکلی، دا اختيار ئې ښځې ته ورکړی چې د خپل مستقبل د تضمين لپاره له مېړه څه ترلاسه کول ضروري ګڼي، که مېړه ښځې ته طلاق ورکوي نو دا حق نه لري چې دې ته له ورکړو شيانو د مهر په شمول څه ترې بېرته واخلي، خو که ښځه د طلاق غوښتنه کوي نو بيا به دې ته خود تيارېږي چې له مېړه اخيستی مهر بېرته مسترد کړي او په دې سره د دوی لانجه پای ته ورسېږي. د درېيم ځل طلاق معنی دا ده چې دا دواړه نور د ګډ ژوند وړتياوې نه لري، خو که دې ښځې له بل سره نکاح وکړه او دا نوې نکاح هم په طلاق منتج شوه، ښايي دې ترخې تجربې لومړنۍ جوړه دې نتيجې ته رسولې وي چې يو ځل بيا ګډ ژوند پيل کړي، دوی ته د دې کار اجازه ورکړی شوې، خو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې شرط چې یو د بل د حقوقو د مراعات اراده او توان په ځان کې وګوري.

الله تعالی سړي ته د رجعت جواز د دې لپاره ورکړی چې مېړه او مېرمني ته ئې د تجدید نظر او په خپلو کړو وړو د بیا کتنې فرصت ورکړي، د موقت بېلتون په دوران کې دواړه دا وګوري چې د تل لپاره یو له بل بېلتون؛ دوی دواړو او اولادونو ته ئې څومره ستونزې راپیدا کوي، خو مبادا له دې رخصت او جواز غلطه استفاده وشي او مېړه د ښځې د ځورولو لپاره ترې کار واخلي. الله تعالی داسې کار په الهي آیتونو ملنډې وهل او په خپل ځان له ظلم کولو سره مترادف ګڼلی او دا ئې د هغه الهي نعمت ناشکري ګڼلې چې د کتاب او حکمت په بڼه کې د دوی په برخه شوی. دوی باید متوجه وي چې معامله ئې له هغه علیم خدای سره ده چې په هر څه پوه دئ او د دوی هیڅ څه ترې پټ نه پاته کېږي.

آیا په ازدواج کې د ولي موافقه د ښځې پر آزادۍ تېری دئ؟

د اسلامي ضوابطو په اړه د هغه چا اعتراض ډېر بې بنسټه او غلط دئ چې وایي په ازدواج کې د ولي موافقه لازمي ګڼل د ښځې د بشري حقوقو خلاف شرط دئ!! هغوی نه پوهېږي چې دا موافقه څومره اهمیت لري او له عدم مراعات ئې څومره ستونزې راولاړېږي. هومره چې مور او پلار د خپلې لور مستقبل په پام کې ساتي او د خپلو تجربو له مخې هغې ته سمه لار ښودلی شي او ښه مشوره ورکولی شي، په خپله دا ئې نشي کولی. دا خو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور پلار په اندازه تجربه لري او نه معرفت، ډېر ځله داسي واقع کېږي چي هغه د جذباتو او احساساتو له مخي فیصله وکړي، د ځوان حسن، لباس او ظاهري وضع ئې تر اغېز لاندي راولي، جذباتي فیصلې ته ئې وهڅوي، خو مور پلار ئې ډېرو نورو اړخونو ته هم توجه کوي او د خپلي لور مستقبل او ښه ژوند په پام کي نیسي.

کوم زوی او لور چي د مور او پلار له موافقې پرته له داسي ځوان سره نکاح کوي چي هغوی ورسره موافق نه وي، په حقیقت کي د یوې نوې او نه آزمویل شوې اړیکي لپاره ګڼ شمېر ژوري او له میني او پېرزویني ډکي اړیکي شلوي، آیا صحیح ده چي مور او پلار دومره بې ارزښته وګڼل شي چي زوی او لور ئې د خپلي نکاح په اړه د هغوی رأیي ته اعتناء ونه کړي، د هغوی خوښي او رضایت پرته عمل وکړي او ځان پر دې هم مکلف ونه ګڼي چي د هغوی قناعت او موافقه ترلاسه کړي؟!! دا رأیه یوازي هغه ځوک ورکولی شي چي موخه ئې د کورنیو ړنګول وي نه جوړول!!

دا جنابان دې ته تیار نه دي چي کومه سپرلۍ ئې د بل له سپرلي سره په خپل سر ولاړه شي، بل ته ځنګه وایي چي ستا لور کولی شي له هغه ځوان سره په خپل سر او ستا له خبرولو پرته ولاړه شي چي ته ئې ورته مناسب نه ګڼې!!

د ژوند همسفر په احتیاط او دقت سره انتخاب کړئ

اسلام مور ته سپارښتنه کوي چي د ژوند همسفر په انتخاب کي دقت

(c) ketabton.com: The Digital Library
او احتیاط وکړو، په دې اړه زموږ پریکړه پر جذباتو ولاړه نه وي، دا حقیقت باید په پام کې ولرو چې په نکاح سره د یوې نوې کورنۍ بنسټ ایښودل کېږي، دوه کسان په خپلو کې تعهد کوي چې د ژوند په دې سفر کې به یو د بل مخلص او صادق ملګري وي، په دې اوږده سفر کې د دوی تر منځ فکري وحدت تر بل هر څه زیات مهم او ضروري دئ، د دوی دواړو لپاره هم او د اولاد لپاره ئې هم، د دې همسفر او ملګري په غوره کولو کې تر هر څه زیات باید د هغه ایمان او عقیدې ته اهمیت ورکړی شي، یوازې یو مؤمن همسفر به د ژوند په لوړو ژورو کې ستا ډاډمن ملګری وي، بل ته به پر تا ترجیح نه ورکوي، نه به له تا سره خیانت کوي او نه ستا له اولاد سره، که د همسفر په غوره کولو کې؛ دې ته توجه ونکړې او د مال، جمال او حسب او نسب له مخې ئې غوره کړې، نو یا به دا ملګرتیا لنډه ثابته شي، یا به کور درته تنور شي او یا به ئې پایله د جهنم اور شي، ستا لپاره هم او ستا د اولاد لپاره هم، پیغمبر علیه السلام په دې اړه څومره عبرتناکه وینا لري:

عن أنس بن مالك قال سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول من تزوج امرأة لعزها لم يزده الله إلا ذلا ومن تزوجها لمالها لم يزده الله إلا فقرا ومن تزوجها لحسنها لم يزده الله إلا دناءة ومن تزوج امرأة لم يتزوجها إلا ليغض بصره أو ليحصن فرجه أو يصل رحمه بارك الله له فيها وبارك لها فيه. رواه الطبراني

انس رضی الله عنه وايي: له رسول الله صلى الله عليه و سلم مې واورېدل چې فرمايل ئې: چا چې کومه ښځه د هغې عزت ته په پام سره نکاح کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله به ئې له ذلت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چې د هغې د مال په وجه په نکاح کړه نو الله تعالی به له فقر پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چې د هغې د حسن په وجه په نکاح کړه، نو الله تعالی به له دنائت پرته بل څه ورته زيات نه کړي او چا چې کومه ښځه يوازې د دې لپاره په نکاح کړه چې خپلې سترګې (له ګناه) راټم کړي او يا خپل عورت حفظ کړي او يا د خپلوۍ اړيکې ټينګې کړي نو الله تعالی به دوی دواړه يو بل ته د برکت باعث کړي.

عن أبي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال تنكح المرأة لأربع لجمالها ولحسبها ولمالها ولدينها فعليك بذات الدين.

له ابو هريرة رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: ښځې د څلورو خصلتونو له مخې په نکاح کېږي: ښايست ئې، حسب و نسب ئې، مال ئې او ديانت ئې، نو ته ئې ديندراه غوره کړه.

د مجردو ځوانانو او پېغلو په اړه د چارواکو ديني دنده

قرآن ټول مسلمانان او د دوی چارواکې که دا پلار وي او که بل ولې او حکومتې چارواکې پر دې ګمارلې چې د پېغلو او ځوانانو د نکاح بند و بست وکړي، دوی ته لارښوونه کوي چې اقتصادي ستونزې بايد د دې کار مانع نشي، قرآن په دې اړه فرمايي:

وَأَنكِحُوا۟ ٱلْأَيَـٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّـٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا۟ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٣٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَلۡيَسۡتَعۡفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغۡنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ
وَٱلَّذِينَ يَبۡتَغُونَ ٱلۡكِتَٰبَ مِمَّا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ فَكَاتِبُوهُمۡ إِنۡ عَلِمۡتُمۡ
فِيهِمۡ خَيۡرٗاۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِيٓ ءَاتَىٰكُمۡۚ وَلَا تُكۡرِهُواْ
فَتَيَٰتِكُمۡ عَلَى ٱلۡبِغَآءِ إِنۡ أَرَدۡنَ تَحَصُّنٗا لِّتَبۡتَغُواْ عَرَضَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۚ
وَمَن يُكۡرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعۡدِ إِكۡرَٰهِهِنَّ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٣٣

النور: ۳۲-۳۳

او خپل بې واده (نارينه او ښځې) او خپل بې واده صالح مريان او وينځې واده کړئ، که فقيران وي الله به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او الله پوه د وسعت خاوند دئ، او هغه چې واده نه مومي تر هغه دې عفت غوره کړي چې الله ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، او ستاسو په لاس کې هغه (مريان او وينځې) چې د مکاتبت غوښتنه کوي نو مکاتبت ورسره وکړئ که کومه ښېګڼه په کې وګورئ، او د الله له هغه مال څه ورکړئ چې تاسو ته ئې درکړی، او د دنيايي ګټې په لټه کې خپلې وينځې بدلمنۍ ته مه اړباسئ، (خاصتاً) که هغوی پاك لمني غواړي، او څوك چې هغوی اړباسي نو يقيناً چې الله د دوی له اړ کېدو وروسته (ورته) مهربان بخښونکی دئ.

په دې مبارکو آيتونو کې دا لارښوونې څلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي چې د خپلو بې واده او مجردو نارينه او ښځو او د بې واده صالح مريانو او وينځو د واده بند و بست وکړي، د بدلمنيو او

(c) ketabton.com: The Digital Library
اخلاقي فساد د مخنیوي تر ټولو اغېزمنه او ډاډمنه طریقه دا ده چې بلوغ ته رسېدلي ځوانان او پېغلې او له واده پاته شوي نارینه او ښځې واده کړی شي او د اوږدې مودې لپاره د مجرد پاته کېدو مخنیوی وشي، د کورنۍ مشران او د ټولني واکمنان باید دې لوري ته خاصه توجه وکړي او هغه خنډونه له منځه یوسي چې نکاح پېچلې او ځنډمنه کوي.

- فقر او اقتصادي مشکلات باید په واده کې د ځنډ باعث نشي، نه دي واده کوونکي د خپلو اقتصادي ستونزو له کبله او یا له دې وېرې چې واده به ئې له اقتصادي مشکلاتو سره مخامخ کړي د واده کار ځنډوي، او نه دي پلرونه دا غلطي کوي چې کوم صالح او نېك انسان ته د خپلې لور له ورکولو له دې کبله ډډه وکړي چې هغه نېستمن او فقیر دئ. باور او هیله ئې باید دا وي چې الله تعالی به ئې په خپل فضل سره شتمن کړي، دا لارښووني د هغه الله تعالی له لوري دي چې ښه پوه او د وسعت خاوند دئ، په هغه څه مو گماري چې ستاسو خیر په کې مضمر دئ، که د علیم خدای په لارښوونو عمل وکړئ له تنگسې به مو وباسي او پراخي به درپه برخه کړي.
- هغه چې د واده توان نه لري او امکانات ئې نه مومي تر هغه دي د عفت لمنه کلکه ونیسي او په گناه کې له پرېوتو دي ځان وساتي چې الله تعالی ئې په خپل فضل سره شتمن کړي. له شتمن کېدو سره سم دي له ځنډ پرته دا کار وکړي.
- کوم مریان او وینځې چې د مکاتبت غوښتنه کوي، غواړي له غلامۍ وژغورل شي او د آزاد او خپلواك انسان په څېر ژوند وکړي، خپله آزادي پېري،

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مالك سره داسي تړون ته چمتو کېږي چي د خپلي ازادۍ په بدل کي کومه مالي معاوضه يا کوم ګټور کار ترسره کړي، نو الله تعالی مؤمنانو ته لارښوونه کوي چي نه يوازي داسي تړون ته چمتو شي بلکي مالي مرسته ورسره وکړي او له هغه مال يو څه ورکړي چي الله تعالی د دوی په واك کي ورکړی، خو مشروط په دې چي په هغه کي کومه ښېګڼه وګوري، د آزاد ژوند لپاره ئي مستعد ومومي، په دې پوه شي چي هغه دومره اهليت او کفايت لري چي خپل کارونه په سمه توګه ترسره کړي او د يوه صالح او نېك انسان په توګه آزاد ژوند وکړي. داسي نه چي آزادي ورته له اخلاقي حدودو د وتلو لار پرانيزي او بدو کارونو ته مخه کړي.

- مؤمنانو ته سپارښتنه شوې چي د دنيايي ګټي په لټه کي خپلي وينځي بدلمنۍ ته اړي نه کړي، خاصتاً که هغوی پاك لمني غواړي، او څوك چي هغوی اړباسي نو يقيناً چي الله د دوی له اړ کېدو وروسته ورته مهربان بخښونکی دئ. لکه چي ومو ليدل تر دې وړاندي د دوی په اړه دا مهمي سپارښتني وشوې چي د واده بند وبست ئي وکړئ او که ئي آزادي غوښته او تاسو د آزاد ژوند اهليت په کي وليد، آزاد ئي کړئ او مرسته ورسره وکړئ، دلته د هغو ذليلو انسانانو په کرکجني کړني نيوکه کوي چي د وينځو د ناموس او عفت سوداګران دي، د دنيوي ګټي په موخه له وينځو د فاحشو او عزت پلورو په توګه استفاده کوي، تر اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، وينځي به د همدې حرفي لپاره کارول کېدې، په جاهلي ټولنو کي، که دا تر اسلام وړاندي وې او که نن او په يوويشتمي پېړۍ کي، هلته چي دين

(c) ketabton.com: The Digital Library
حاکم نه وي، او د حلال او حرام پولي د الهي دين له مخې نه ټاکل کېږي، هلته چې د شيطان پاچايي وي، هلته چې انسان د خپل هوس بنده وي، نو هلته به د شهوت مهارول او حلال او حرام، جائز او ناجائز ته حدود او پولي ټاکل؛ نه يوازي ممکن نه وي بلکې کرکجن به ګڼل کېږي او په وړاندي به ئې حساسيت ښودل کېږي، ناموس پلورنه او بدلمني به په ګټوري تجارتي حرفې بدلېږي، له اسلام وړاندي د عربي ټولني حالت همداسي وو، نن د غربي ټولني حالت همداسي دئ، که تاسو د غربي ټولني هر لوري ته مخ واړوئ؛ د دې ګنده او د انساني فطرت ضد عمل مظاهر به له ورايه وګورئ، په بازار کې، په مغازه کې، په هوټل کې، په بانك کې، په دفتر کې، د جمهوري رياست له ماڼۍ د ټرافيك تر غرفې، حتی په کليسا کې به د دې آثار او اغېز ومومئ، دا نن د لندن په ښار کې تر اويا زره زياتي د عزت پلورني او بدلمنۍ رسمي هټۍ دي چې دولت ته کميشن ورکوي!!! له همدې لاري دولت تر لاسه کېږي، له همدې لاري لوړو مقاماتو ته د رسېدو دروازې پرانيستل کېږي، استخباراتي شبکې له همدې دام جوړوي، پټو اسرارو ته لار مومي، وبه ګورئ چې د ژوند پر هري برخي د دې ګنده حرفې تور وزر غوړېدلی. اسلام راغی، د فکري، اخلاقي، اجتماعي او اقتصادي اصلاحاتو لړۍ پيل شوه، هغه چې په پرونۍ جهل ځپلې او شرك وهلې ټولني کې د امتيازاتو خاوندان ول، چا له مذهب ځان ته حرفه جوړه کړې وه، چا ته د ټولني اجتماعي جوړښت واکمني ورپه برخه کړې وه، چا د ټولني له مخکنيو اقتصادي مناسباتو بې شمېره ګټې ترلاسه کولې، څوك په اخلاقي فساد اخته وو او له آزادو جنسي

(c) ketabton.com: The Digital Library
اړیکو ئې خوند اخیست، او چا د عزت او ناموس سودا ګري کوله، دوی ټولو اسلام ځان ته ګواښ ګڼلی او په خپل خپل وار او خپل خپل وخت کې ئې د اسلام مقابله کړې، په مکه کې د دې مخالفت مشري د ابو جهل په غاړه وه او په مدینه کې د عبد الله بن ابی بن سلول، یوه ځرګنده مقابله کوله او له خپل پلرني مذهب د دفاع تر نامه لاندې، بل په پټه مقابله کوله او د اسلام په جامه کې، د عبدالله بن ابی بن سلول دښمني تر ابو جهل خطرناکه وه، د افك هغه فتنه چې د النور په مبارکې سورې کې پرې بحث شوی د ده له لوري راولاړه شوې وه، دی شتمن وو، د ټولني مخکني جوړښت مرفه ژوند ورپه برخه کړی وو، وینځې او غلامان ئې درلودل، خپلې وینځې ئې عزت پلورنې ته اړې کړې وې او له دې لارې ئې عوائد ترلاسه کول، مدینې ته د رسول الله صلی الله علیه و سلم په راتلو سره هغه نه یوازې خپل مخکنی مقام او اعتبار له لاسه ورکړ بلکې دغه بازار ئې هم سوړ شو، د اسلام پر اخلاقي اړخ برید کول د ده یو ضرورت وو، هغه په دې موخه د افك فتنه راولاړه کړې وه او هغې ته ئې لمن وهله چې د خپلې بې عزتۍ او سپکاوې مشکل پرې حل کړي، هغه مشکل چې د عزت پلورنې له کبله ورسره مخامخ شوی وو. د ده په اړه په آثارو کې راغلي چې شپږ وینځې ئې د همدې کار لپاره کښېنولې وې، یوه ئې معاذه نومېده، مسلمانه شوه، له دې ګنده عمل ئې د لاس اخیستو او توبې پرېکړه وکړه، ابن ابی بن سلول سخته وځوروله، هغې ابوبکر رضی الله عنه ته شکایت وکړ، خبره ئې رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ورسېده، حکم ئې وکړ چې هغه دې د دې ظالم له منګولو وژغورل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ ځيني هغه روايات هم له نظره تېر کړو چي په پورتنۍ موضوع پوري ارتباط لري:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن مَسْعُود، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ، وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصِّيَامِ، فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ. المعجم الكبير للطبراني، النسائي، مصنف ابن ابي شيبه

له عبد الله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: اې د ځوانانو ټوليه! ستاسو کوم يو چي د واده امکانات لري نو واده دي وکړي، ځکه دا د نظر ښه اړوونکی او د شهوت ښه مهاروونکی دئ. يعني واده د دې سبب کېږي چي انسان نا محرم ته نظر ونه کړي او له زنا خوندي پاته شي.

له دې روايت معلومېږي چي د مسلمانانو مشران او واکمنان بايد ځوانان واده کولو ته وهڅوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله عليه و سلم :«ثَلاَثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمْ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالنَّاكِحُ يُرِيدُ الْعَفَافَ وَالْمُكَاتَبُ يُرِيدُ الأَدَاءَ ». البيهقي

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له دريو سره مرسته کول د الله تعالی پر ذمه دي: د الله د لاري مجاهد، هغه واده کوونکی چي د پاك لمنۍ اراده لري او هغه مريی چي د آزادۍ لپاره مکاتبت کوي او غواړي هغه معاوضه اداء کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يعني که څوك شتمن نه وي او د جهاد وسائل او امکانات په واك کې نه لري خو سره له دې د الله په لار کې د جهاد اراده کوي، يا د عفاف او پاك لمنۍ په موخه د نکاح اراده کوي او يا د آزادۍ لپاره مکاتبه کوي او غواړي چي خپل پور پرې کړي نو الله تعالی به ئې حتماً مرسته کوي.

د مکاتبې له لاري د مريي او وينځي د آزادولو د هغه شرط په اړه چي په اړوند آيت کې ورته په دې الفاظو اشاره شوې: ان علمتم فيهم خيراً په لاندي روايت کې داسي راغلي:

مَا جَاءَ فِي حَدِيثِ مُرْسَلٍ وَمَرْفُوعٍ عِنْدَ أَبِي دَاوُد أَنَّهُ قَالَ صلى الله عليه و سلم : { إنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ حِرْفَةً وَلَا تُرْسِلُوهُمْ كَلًّا عَلَى النَّاسِ }. سبل السلام

د ابو داؤد له نظره مرسل او مرفوع حديث کې راغلي چي رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: که مو په هغوی کې کومه حرفه (کسب) ومونده (نو مکاتبه ورسره وکړئ) او داسي ئې مه پرېږدئ چي د خلکو د اوږو پېټی وي. يعني له داسي غلامانو او وينځو سره په هغه صورت کې مکاتبه وکړئ او آزاد ئې کړئ چي د کوم کسب او کار له لاري خپل اقتصادي مشکلات په خپله او له حلالي لاري حلولی شي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:لا مُسَاعَاةَ فِي الإِسْلامِ . المعجم الکبير

له ابن عباس رضی الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: په اسلام کې د عزت پلورني (کنجريتوب) لپاره ځای نشته.

عن رَافِعُ بْنُ خَدِيجٍ رضی الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَهْرُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

الْبَغِيِّ خَبِيثٌ ». سنن البيهقي

له رافع بن خديج رضى الله عنه روايت دئ چي د کنجرۍ بدله ناولې او پليته ده.

د تصرف لپاره بلوغ شرط دئ که رشد؟

دا هم يوه اساسي او مهمه پوښتنه ده چي ځوان او پېغلي ته د خپل ځان او ازدواج په اړه د پرېکړي واك ورکړی شوی که نه، که ورکړی شوی له دې واك کله استفاده کولی شي، تر بلوغ وړاندي که وروسته، بلوغ شرط دئ که رشد؟ دې پوښتني ته تر ځواب وړاندي بايد دا مطلب په پام کي ولرو چي قرآن يتيمانو ته د دوی د مال سپارل په دې پوري مشروط کړي چي بلوغ او رشد ته ورسېږي، په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ وَمَن كَانَ غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِذَا دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ٦

النساء: ٦

او تر هغه يتيمان آزمويئ چي د نکاح (پړاو) ته ورسېږي، نو که د دوی هوښياري مو احساس کړه، نو مالونه ئې وروسپارئ. او د دې لپاره په اسراف او تلوار سره د دوی مالونه مه مصرفوئ چي ستر به شي او څوك چي غني

(c) ketabton.com: The Digital Library
وي نو پرهېز دي وکړي او څوك چي نېستمن وي په مناسبه توګه دي مصرف کړي او کله چي دوی ته خپل مالونه مسترد کوئ نو شاهدان ورباندي ونيسئ او الله د حساب کوونکي په توګه کافي دئ.

دلته د يتيم اولياوو ته څو لارښووني شوې:

- د يتيمانو د روزني په دوران کي دوی په پر له پسې توګه امتحانوئ، کله يو کار ورته وسپارئ او کله بل، د وړو وړو شيانو په پېرلو او پلورلو ئې وګمارئ، په دې سره به د هغوی ښه روزنه وشي، بلوغ ته له رسېدو وروسته به د خپل مال د ښه پاللو لپاره ذهناً او عملاً تيار وي او کافي تجربه به ئې ترلاسه کړې وي.
- دا کار به ترهغه کوئ چي يتيمان تر بلوغ او نکاح پوري ورسېږي، خو که دې مرحلې ته ورسېدل او تاسو په دوی کي کافي هوښياري احساس کړه نو مالونه ئې وروسپارئ. د آيت له الفاظو معلومېږي چي د يتيم اولياء به بلوغ ته د يتيم د رسېدو په وخت کي هم دا خبره په پام کي ساتي چي آيا هغه د دې وړتيا لري چي مال ئې وروسپاري او که نه. يوازي بلوغ معيار ونه ګڼي، بلکي د بلوغ ترڅنګ د ده رشد او هوښيارتيا هم په پام کي ولري.
- مبادا له دې وېري د دوی مال په اسراف او تلوار سره مصرف کړئ چي ستر به شي او خپل مال به درنه واخلي.
- غنيانو ته په کار ده چي د يتيم د مال له مصرف ډډه وکړي او په خپلو شتو اکتفاء وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- فقیر ولي ته دا اجازه ورکړی شوې چې له دې مال په مناسبه او غوره توګه څه مصرف کړي، خو دا به هومره وي چې یوه مستخدم ته په ټولنې کې ورکول کېږي.
- یتیمانو ته د دوی د مالونو د سپارلو په وخت کې شاهدان ونیسئ.
- دې ته مو پام وي چې الله حسیب دئ، د هر څه حساب به درسره کوي.

راشئ وګورو چې که یتیم ته د خپل مال سپارلو په اړه د قرآن لارښوونه دا وي او هغه د یتیم په بلوغ او رشد پوري مشروطوي، نو د ازدواج په اړه به ئې لارښوونه او غوښتنه څه وي او الله تعالی به په څه راضي کېږي؟ یقیناً چې د ازدواج موضوع تر دې ډېر ډېر ارزښت او اهمیت لري چې د هغوی مال کله او په کوم عمر کې وروسپارل شي، په دې کې هیڅ شك نشته چې د نکاح لپاره بلوغ لومړنی شرط دئ، د نکاح موخه د نسل دوام او د اولاد درلودل دي، نه فقط د جنسي غریزې اشباع، له هغي ماشومي سره جنسي نږدېکت د دین او فطرت خلاف کار دئ چې بلوغ ته نه وي رسېدلې، غوره او له اسلامي لارښوونو سره سمه نکاح هغه ده چې:

- د دواړو په موافقه او له بلوغ وروسته او هغه مهال ترسره شي چې دواړه د رشد پړاو ته رسېدلي وي او د سمي پرېکړي او صحیح انتخاب جوګه وي.
- یو د بل کفو او سیال وي او اجتماعي حالت ئې سره ورته وي.
- د یوې کورنۍ جوړولو او اولاد پاللو په موخه وي، نه د جنسي غریزې د اشباع په موخه موقته اړیکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دواړو کورنیو په توافق وي.
- مناسب مهر وټاکل شي.
- لږ تر لږه دوه شاهدان په منځ کې وي.
- څرګنده وي او پټه پاته نشي.

لکه چې ګورئ په دې آیت کې د نکاح لپاره خاص وخت او حد په ګوته شوي، او ویل شوي (وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ : او تر هغه یتیمان آزموئ چې د نکاح (پړاو) ته ورسېږي)، دا ټاکلی پړاو بلوغ (ځواني او پیلغتوب) دئ، او د آیت له لارښووني په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې د بلوغ ترڅنګ باید رشد او د عقل پوخوالی هم په پام کې وي.

دې ته مو باید پام وي چې قرآن ځوانۍ ته رسېدا په دې صیغه یادوي: وَإِذَا بَلَغَ الأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ او کله چې ستاسو ماشومان حلم (ځوانۍ) ته ورسېږي. او هغه چې لا بالغ شوي نه دي په دې صیغه ئې یادوي: وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ: او هغه چې لا حلم (ځوانۍ) ته نه دي رسېدلي. له دې معلومېږي چې د نکاح او واده حد ته رسېدا تر هغه توپیر لري چې ماشوم ځوانۍ ته رسېږي، د نکاح لپاره د ځوانۍ او بلوغ تر څنګ؛ رشد او د کورنۍ جوړولو او پاللو وړتیا ته هم ضرورت شته.

دا پوښتنه راولاړېږي چې آیا پلار کولی شي د خپلې نابالغې لور په اړه د کوم خاص مصلحت په موخه دا پرېکړه وکړي چې کوم چا ته به ئې په نکاح ورکوي؟ لنډ ځواب ئې دا دئ: هو؛ خو په دې شرط چې ټول لازم شرائط

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې په پام کې نیولي وي، د خپلې لور د خیر او مصلحت لپاره دا کار وکړي، نکاح ئې له بلوغ وروسته او د لور په موافقه وي، لور دا حق لري چې دا نکاح فسخ کړي.

البته په دې اړه د علماوو تر منځ اختلاف دئ، ځیني د قرآن په یوه آیت استناد کوي او وايي چې د نابالغې نجلۍ نکاح کول مانع نه لري، آیت دا دئ:

وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشۡهُرٖ وَٱلَّٰٓـِٔي لَمۡ يَحِضۡنَۚ وَأُوْلَٰتُ ٱلۡأَحۡمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعۡنَ حَمۡلَهُنَّۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّهُۥ مِنۡ أَمۡرِهِۦ يُسۡرٗا ۝٤ الطلاق: ٤

او ستاسي هغه مېرمني چي له حیض ناهیلې شوې دي که شکمن شوئ نو عدت ئې درې میاشتې دئ او د هغو هم چي حیض ئې نه دئ شوی، او د حامله مېرمنو نېټه دا ده چي خپل حمل وزېږوي، او څوك چي له الله ووېرېږي هغه ته به په خپل کار کې آساني وگرځوي.

په دې مبارك آیت کې د عدت په اړه لاندې لارښوونې شوې:

- ستاسي هغه مېرمني چي له حیض ناهیلې شوې دي که شکمن شوئ نو عدت ئې درې میاشتې دئ. دلته څو خبرې باید په پام کې ونیول شي: ۱- له (وَٱلَّٰٓـِٔي يَئِسۡنَ مِنَ ٱلۡمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمۡ) هغه مېرمني مراد دي چې د زړښت له کبله له حیض ناهیلې شوې، یعني د دوی عدت د درې حیضونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځای درې میاشتې حساب کړئ، ۲- د (إِنِ ٱرۡتَبۡتُمۡ) په اړه ځینو مفسرینو ویلي چي معنی ئې د اړوند حکم په ارتباط شك دئ، یعني که شکمن شوئ چي حکم به ئې څه وي نو پوه شئ چي حکم ئې دا دئ، چي دا یقیناً ډېر کمزوری تعبیر دئ، ځینو نورو ویلي چي معنی ئې دا ده: که شکمن شوئ او داسي وینه ترسترګو شوه چي نه پوهېږئ د حیض له کبله ده او که د کومي بیمارۍ له کبله نو عدت ئې درې میاشتي دئ، داسي وینه انسان په شك کي اچوي چي دوی د عمر هغه حد ته رسېدلي که نه چي د حامله کېدو او زېږون امکان له منځه ځي، د آیت له فحوی په څرګنده توګه معلومېږي چي د دوهمي ډلي مفسرینو رأیه دقیقه ده، دا ځکه چي د حکم په اړه شکمن کېدل وارد او مناسب نه برېښي.

- او د هغو هم درې میاشتي دئ چي حیض ئې نه دئ شوی، دلته هم د مفسرینو تر منځ د اختلاف شاهد یو، ځیني وایي چي مراد ئې هغه مېرمني دي چي لا د حیض سن (بلوغ) ته نه دي رسېدلي، دوی د دغه آیت په استناد له داسي نجلۍ سره نکاح جائز ګڼي چي لا پېغلتوب ته نه وي رسېدلي، او دا هم له شکه پرته ضعیف تعبیر دئ، ځیني نور وایي: چي مراد ئې هغه مېرمني دي چي د زېږښت یا د کوم خاص عامل له کبله د هغوی په میاشتني حیض کي کوم خلل رامنځته شوی وي، او له اوږدې مودې راایسي ئې حیض بند شوی وي، د دوی عدت هم درې میاشتي دئ. د آیت له فحوی معلومېږي چي د مفسرینو د دوهمي ډلي رأیه دقیقه ده، دلته لومړی د هغو مېرمنو عدت په ګوته شوی چي له حیض مأیوسه شوې خو ناڅاپي داسي وینه وګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي په شك كې ئې واچوي، او ورپسې د هغو مېرمنو عدت بيان شوی چي داسي وينه ئې هم نه ده ليدلې چي د شك باعث شي، دا قطعاً صحيح نه ده چي (لم يحضن) د نابالغي نجلۍ په معنی ونيول شي، كه دا د نابالغي نجلۍ په معنی ونيول شي نو دا تعبير له هر مخاطب سره دا پوښتنه راولاړوي چي له يوې ورځنۍ ماشومي تر هغه چي پېغلتوب ته رسېږي آيا په ټولي دغي مودې كې له هغې سره نكاح او جنسي نږدېكت جائز دئ؟! څنگه به د قرآن له دغه آيت داسي مبهم او شكمن تعبير د منلو وړ وي؟ قرآن خو د نكاح لپاره يو مشخص حد ټاكلی او وايي: حتى إذا بلغوا النكاح: تر هغه چي د نكاح حد ته ورسېږي، يعني نكاح يو فطري حد لري، حد ئې همغه دئ چي نجلۍ او هلك ځوانۍ او پېغلتوب ته ورسېږي، له دې فقرې خو په ډېر صراحت او وضاحت سره معلومېږي چي د نكاح لپاره بلوغ شرط دئ، آيا هغه تعبير د منلو وړ دئ چي له دې څرگند آيت سره تعارض لري؟!! دې ته مو هم بايد پام وي چي قرآن د نكاح موخه د اولاد درلودل ښيي او وايي: نِساؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأتُوا حَرْثَكُمْ أنى شِئْتُمْ وَ قَدِّمُوا لأنفُسِكمْ.... البقره: ۲۲۳: مېرمني مو ستاسو لپاره يو كرځی دئ، نو چي څنگه مو خوښه وئ همغسي خپل كرځي ته ورشئ او د ځان لپاره څه وړاندي ولېږئ... دلته د مباشرت او نږدې والي مقصد او هدف په گوته شوی، دا بايد يوازي د نفساني حظ او د جنسي غريزې د اشباع لپاره نه وي، د نكاح اصلي مقصد او هدف به د اولاد پيدا كول او د نسل دوام وي، له ماشومي سره نږدېكت د دې لارښووني او اصل خلاف عمل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library
په همدې ارتباط د اسلام ناپوه معاندين د عائشې رضی الله عنها د نکاح په اړه ځيني پوښتني او اعتراضات لري او په اړه ئې شکوك او شبهات راولاړوي، په داسي حال کې چي د هغې خطبه په مکه کې او نکاح ئې په مدينه کې ترسره شوې، د عمر په اړه ئې روايات بېل بېل او متعارض دي، ځيني ئې د عمر په اړه يو څه وايي او ځيني بل څه، داسي دليل او شاهد هم نه تر سترګو کېږي چي د دغو متعارضو رواياتو له منځه يوه ته پر بل ترجيح ورکړی شي، په داسي مواردو کې د محققينو محدثينو رأيه دا ده چي احتياط وشي او د متعارضو رواياتو له منځه پر کوم يوه له استناد ډډه وشي، په ځانګړې توګه کله چي دا متعارض روايات د احکامو په اړه وي، د متن له پلوه په قرآن کې کوم شاهد ونه لري او د سند له پلوه غريب وي. که څه هم د بخاري يو روايت چي اوه ځلي ئې تکراري راوړی، غريب دئ او په دوو طبقو کې يوازي يو يو راوي لري، وايي چي د عائشې رضی الله عنها نکاح په نه کلنۍ کې تر سره شوې، او همدا خبره په مسلمانانو کې مشهوره شوې، ځيني د دغه روايت د توجيه لپاره وايي چي د تودو سيمو نجلۍ او هلکان د سړو سيمو په پرتله ژر بلوغ ته رسېږي، دوی هم بلوغ شرط ګڼي، او رأيه ئې دا ده چي کېدی شي يوه نجلۍ په نه کلنۍ کې پېغلتوب ته ورسېږي، خو له يوې خوا په مکه کې د عائشې رضی الله عنها خطبه ښيي چي عائشه رضی الله عنها به له کوم شك پرته هغه مهال بلوغ ته رسېدلې وه، او په مدينه کې درې کاله وروسته د هغې نکاح ترسره شوه، له بلې خوا داسي روايات شته چي ښيي ابوبکر رضی الله عنه په مکه کې او د رسول الله صلی الله عليه و

(c) ketabton.com: The Digital Library
سلم تر خطبې وړاندي بل چا ته د عائشې رضی الله عنها د نکاح ګولو پرېکړه کړې وه خو هغه له ایمان راوړلو ډېره وکړه نو ځکه ئې هغه موافقه فسخ کړه. بل روایت وایي چې علي رضی الله عنه د خپلې لور کلثوم رضی الله عنها په اړه د عمر رضی الله عنه خطبې ته په دې دلیل د نفي ځواب ورکړ چې صغیره ده، او هغه مهال ئې په نکاح ورکړه چې پېغلتوب ته ورسېده. له دې څرګندو آیتونو او روایاتو په صریح توګه معلومېږي چې د نکاح او جنسي نږدېکت لپاره بلوغ شرط دئ.

د ښځي او مېړه حقوق يو پر بل

قرآن په دې اړه فرمايي:

وَٱلۡمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصۡنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٖۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكۡتُمۡنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِيٓ أَرۡحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤۡمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَٰلِكَ إِنۡ أَرَادُوٓاْ إِصۡلَٰحٗاۚ وَلَهُنَّ مِثۡلُ ٱلَّذِي عَلَيۡهِنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيۡهِنَّ دَرَجَةٞۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٢٢٨

البقره: ۲۲۸

طلاقي شوې ښځي دي د ځان په اړه تر درې واري حيضه انتظار وکړي او د هغه څه پټول ورته روا نه دي چې الله تعالی د دوی په رحم کې پيدا کړی، که په الله او د آخرت په ورځ ايمان لري، په دې (موده) کې، د دوی مېړونه تر هر چا زيات د دې وړ او مستحق دي چې دوی بېرته راوګرځوي. (په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library
شرط چي) د روغي جوړي اراده ولري. دوی لره (د هغو حقوقو) په شان (حقونه دي) لکه پر دوی چي (د دوی د مېړونو) دي، خو د نارینه وو پر دوی یوه خاصه مرتبه ده او الله با حکمته عزتمن دئ.

په دې مبارك آیت کې څو لارښوونې شوې:

- طلاقې شوې ښځې به تر درې واري حیضه انتظار کوي، تر څو دا خبره په یقیني توگه څرگنده شي چي په رحم کې څه لري که نه، د انتظار په دې موده کې د هغې مخکنی خاوند تر بل هر چا د دې مستحق او وړ دئ چي ورسره روغه جوړه او بیا نکاح وکړي، خو په دې شرط چي دواړه د جوړ جاړي او اصلاح اراده ولري او یو د بل د حقوقو مراعات وکړي،
- مېړه باید دې ته متوجه وي چي مېرمن ئې په ده باندې هومره حقوق لري لکه دی چي ئې په خپلې مېرمنې لري او مېرمن باید دې ته متوجه وي چي مېړه د کورنۍ د قیم او مدیر په توگه ومني او دا هڅه به نه کوي چي دا د کور واکمنه وي او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، کورنۍ او وړه او لویه ټولنه یوه قیم، رئیس او ناظم ته ضرورت لري، له مدیر او قیم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، اسلام دا وظیفه نارینه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندې کړي: لومړی دا چي د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نیولې بیا تر کور، جامو او نفقې پورې او دوهم دا چي د دې وظیفې لپاره نارینه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسې دئ چي د عاطفې اړخ ئې کافي درونـد دئ، څواکمنه عاطفه ورکړی شوې، هومره چي اکثراً عقل ترخپلې اغېز لاندې راولي، د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library
د روزني لپاره همدې صفت ته اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسایۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسایي قرباني کوي، دا هغه څه دي چي نارینه ترې محروم دئ، د نارینه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قیمومیت او مدیریت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ، که څه هم د دغو دوو دلائلو له مخي اسلام نارینه د کورنۍ قیم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارینه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کې په مشوره مکلف کړی.

آیا مېږه حق لري خپله مېرمن ووهي؟

د (قانون منع خشونت علیه زن) محوري او بنسټیز هدف د ښځو په ضد د تشدد مخنیوی ښودل شوی، خو که دا قانون په غور او دقت سره وڅېړو په آسانۍ راته جوته کېږي چي د لیکونکو موخه د افغاني ټولني او د دې ټولني د هري کورنۍ هغه جوړښت ړنګول دي چي بنسټ ئې پر اسلامي لارښوونو ایښودل شوی، افغاني کورنۍ ته ئې ځانګړی او امتیازي مقام ورکړی، د اولاد لپاره ئې مصئون او خوندي چاپېریال رامنځته کړی، د فکري او اخلاقي یرغلونو په وړاندي ئې د هغوی ساتنه کړې. د دې قانون له لاري هڅه شوې چي مېرمن د مېړه او پلار په وړاندي بغاوت ته وهڅول شي، داسي ښودل شوې چي د ښځو په ضد تاو تریخوالی هغه مهال له منځه ځي چي په کورنۍ کې د پلار او مېړه واکمني او قیمومیت (د دوی په اصطلاح مرد سالاري) پای ته ورسېږي، لور او ښځه دا حق تر لاسه کړي چي په خپل سر او خپله خوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پرته له دې چې د پلار او مېږه اجازې او موافقې نه اړه وي له کوره وتلې شي، له هر چا سره ليدلې او کتلې شي، نه پلار د هغې مخنيوی کولی شي او نه مېړه، د داسې مخنيوي په صورت کې به له سزا سره مخامخ کېږي!! حتی که پلار له کوم ناصالح فرد سره د خپلې پېغلې لور له ازدواج ممانعت وکړي نو سزا به ئې څو مياشتې حبس وي!!

د دې سپېرو اوراقو له ليکونکو او حاميانو زموږ لومړی پوښتنه دا ده چې ولې يوازې د ښځو په اړه زړه سوی ښيئ او يوازې د دوی په اړه د تشدد د مخنيوي لپاره قوانين وضع کوئ؟ ولې مو نارينه او ماشومان هېر کړي او داسې قانون نه وړاندې کوئ چې نور مظلومان هم احتوی کړي؟ مگر د دوی په خلاف تشدد تر ښځو لږ او خفيف دئ؟ ولې ئې نه دي ويلي چې تشدد جرم دئ که دا د نارينه په ضد وي، که د ښځې په ضد، که د زوړ په ضد او که د ځوان او ماشوم په خلاف؟ ولې ئې نه دي ويلي چې نه مور حق لري خپل ماشوم ووهي، نه استاد خپل شاگرد، نه افسر خپل عسکر، نه پوليس عام وگړی او په جرم تورن کس؟ مگر پر ماشومانو باندې ظلم او تېری تر ښځو زيات نه دئ؟ مگر له متهم او تورن بندي سره د پوليس او مستنطق چلن تر هغه په څو څو ځله زيات غضبناك او شديد نه دئ چې کوم عصبي او له رواني پلوه بيمار خاوند ئې له خپلې مېرمنې سره کوي؟! يوازې د ښځو په اړه داسې قانون راايستل يعنې څه؟!! اصولي خبره خو دا ده چې ووايو: هيڅوك حق نه لري کوم انسان د باصلاحيته او قانوني محکمې له شرعي او قانوني پرېکړې پرته مجازات او تعذيب کړي، او دا هغه څه دي چې تر ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library
وړاندي اسلام ويلي او نورو په دې ميدان کي د اسلام تقليد کړی.

د دې قانون وړاندي کوونکو په ډېر خلاص لاس سزاګاني ټاکلې دي، هغه هم پلار او مېره ته، او دا هم په داسي حال کي چي خپلو سپېرو پاڼو ته ئې د قانون منع خشونت نوم ورکړی!! پرته له دې چي د دې پروا ولري چي سزا د يوه انسان پر کرامت، عزت او آزادۍ تېری دئ، هغه چاته بايد ورکړی شي چي د دې وړ وي، په خپل جرم او ګناه سره ئې خپل عزت يا د بل عزت او حق تر پښو لاندي کړی وي، سزا د جرمونو د مخنيوي آخري چاره ده، هغه مهال بايد اجراء شي چي نوري لاري چاري اغېزمني ثابتي نشي، د سزا پرېکړه د کافي او ژور تحقيق او احتياط غوښتنه کوي، دا مجال بايد هيچا ته ورنه کړی شي چي د يوه انسان کرامت په آسانۍ تر پښو لاندي کړی شي، ټول هغه ضروري احتياطي تدابير بايد په پام کي ونيول شي چي چارواکو ته په خلاص لاس د هر چا تعذيبولو او هر چا ته د سزا ورکولو فرصت په لاس ورنه شي، د همدې لپاره ده چي قرآن د زنا کوونکي د مجازات لپاره د څلورو مسلمانو شاهدانو شهادت ضروري ګڼلی، هغه هم داسي شهادت چي شاهد به د نږدېکت حالت په خپلو سترګو په داسي توګه ليدلی وي لکه سلايي د رانجو په کڅوړه کي. له دې شرط معلومېږي چي اسلام د يوه انسان د مجازات په اړه څومره احتياط لازم کړی، که څوك بل په زنا تورن کړي خو د خپلي ادعاء د اثبات لپاره څلور شاهدان حاضر نه کړی شي، هغه مفتري او فاسق ګڼل کېږي، په درو به وهل کېږي او له دې وروسته به ئې هيڅ شهادت د منلو وړ نه وي. که د ښځي خپل خاوند دا تور ولګوي نو يا به څلور شاهدان

(c) ketabton.com: The Digital Library
راولي او يا به څلور ځله د الله په نامه لوړه کوي چې رښتيا وايي او پنځم ځل به وايي: که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دي وربانديي وي، خو که ښځه اعتراف ونکړي او د خاوند په څېر په څلور ځله قسم او يو ځل لعنت سره دا اتهام رد کړي د قاضي په وړاندي برئ ګڼل کېږي. د شاهدانو شهادت هم يوازي په هغه صورت کې اعتبار لري چې دا عمل ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، د شك او ګمان په بنياد شهادت نه منل کېږي. دا ټول احتياطي تدابير د دې لپاره دي چې هسي د شك او وهم په بنسټ څوك مجازات نشي او عزت ته ئې تاوان ونه رسېږي، د ناروا او په خپل سر قتلونو مخنيوی وشي، قضايا محکمې ته وړاندي شي او قاضي له پوره غور او دقت وروسته په احتياط سره فيصله وکړي. خو د دې سپېرو پاڼو ليکونکو ليکلي: که خاوند خپله مېرمن بهر ته له تګ منع کړه بايد مجازات شي، سزا به ئې څو مياشتي حبس وي!! که پلار خپله لور له کوم کس سره (که څه هم ناصالح او مفسد وي او د دوستۍ وړ نه وي) له ازدواج منع کړه په څو مياشتو حبس به محکومېږي!! که پلار خپله لور او مېړه خپله مېرمن تأديب کړه بايد په څو مياشتو حبس محکوم شي!! او دې ته ورته ډېري نوري سزاګاني!!

د دې سپېرو پاڼو ليکونکي په دې نه پوهېږي چې د تعذيب او تأديب تر منځ ډېر ژور توپيرونه شته، يو ئې جائز دئ او د ولي او مربي رأيي ته پرېښودل شوی او بل ئې هر فرد ته ناجائز ګڼلی او واك ئې شرعي محکمې ته سپارلی، قاضي هم يوازي د قانون مطابق سزا ورکولی شي، تعذيب او مجازات هغي قانوني سزا ته ويل کېږي چې د محکمې له لوري او د قانون

(c) ketabton.com: The Digital Library
له مخي د يوه داسي عمل له کبله يوه مجرم ته ورکول کېږي چي قانون ئې جرم ګڼي، د سزا حد هم په قانون کې ټاکل شوی، او تأديب د مهرباني او زړه سواندي مور هغه چلن ته ورته کار دئ چي د خپل شوخ زوی د اصلاح لپاره ئې کوي، په لومړي ځل له مهربانۍ او خواخوږۍ ډك نصحيت ورته وکړي، په دوهم ځل تندی ورته تریو کړي، په دریم ځل ئې تهديد کړي او ورته ووايي پلار ته دي وايم چي غوږ دي تاو کړي، په څلورم ځل تريې مروره شي او مخ ترې واړوي، که دا هم اغېزمن نه شو نو لاس پرې پورته کړي او پر داسي ځای څپېړه ورکړي چي د ټپي کېدو احتمال ئې کم وي، پر اوږې او کوناټو ئې په څپېړي ووهي. يوازي يو ناپوه انسان به دې دواړو ته په يوه سترګه ګوري. لکه څنګه چي دولت ته دا حق ورکړی شوی چي مجرمينو ته تعزيري سزا ورکړي او داسي سزا په هيڅ دين، مذهب او نظام کې د عدل او انساني کرامت خلاف عمل نه ګڼل کېږي؛ همداسي د پلار او مېړه له لوري د لور او مېرمني تأديب نه د عدل خلاف عمل دئ او نه د انساني کرامت خلاف عمل.

اسلام زوجينو ته توصيه کوي چي يو به له بل سره په غوره توګه او له ميني او احترام سره چلن کوي، وايي تر ټولو غوره مسلمان هغه دئ چي له خپلي مېرمني سره په چلن کې تر نورو غوره وي، تر ټولو غوره مېرمن هغه ده چي مينه ناکه، پاك لمنه او خپل مېړه ته مطيع وي، د مېرمني د نشوز او سرغړاوي په صورت کې نارينه ته د تأديب حق ورکړی شوی خو دا به په کومي لويي فتنې کې د مېرمني له پرېوتو د مخنيوي په موخه وي نه د کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جرم سزا، او نه په داسي مواردو کې چي ده ته ئې ډوډۍ نه ده تیاره کړې، جامې ئې نه دي مینځلې، او حتی د ده ماشوم ته ئې تی نه دئ ورکړی، په داسي مواردو کې قطعاً د هغې د تأدیب او وهلو حق نه لري، قرآن وایي: که مېرمني خپل ماشوم ته له تي ورکولو ډډه وکړه مېړه مکلف دئ بله مناسبه چاره وکړي.

د زوجینو تر منځ په کورنیو چارو کې د مشورې سپارښتنه

اسلامي شریعت مېړه او مېرمن پر دې مکلف کړي چي په اړوند چارو کې به په خپلو کې مشوره کوي، مېړه ته وایي: له خپلي مېرمني سره په ښه او معروفه توګه چلن کوه، وایي: تر ټولو غوره انسان هغه دئ چي له خپلي مېرمني سره په خپل چلن کې تر نورو غوره وي، له طلاق وروسته ئې هم ښځه او مېړه په دې مکلف کړي چي د خپل تي خور ماشوم په اړه به مشوره کوي، په دې موده کې به مور تی ورکوي او پلار به د دې د رزق روزي او جامو ذمه وار وي، خو نه به مور په خپل زوی ځورول کېږي او نه پلار، که پلار نه وي نو په ورثه وو دا ذمه واري راځي، د تي ورکولو پوره موده دوه کاله ده، خو که مور پلار وغواړي چي د کوم ضرورت یا مصلحت له مخي دا موده رالنډه کړي نو په دوه شرطه دا کار کولی شي: دواړه به په دې کار راضي وي او په خپلو کې به ئې مشوره کړې وي. مشوره او د دواړو رضایت او موافقه ئې شرط کړی. ګورئ چي اسلام په کورني ژوند کې مېړه او مېرمن په دې مکلف کړي چي کار به ئې په مشوره او د طرفینو په رضایت وي. له دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیت د اسلام له نظره د مشورې حقیقت هم څرګندېږي، له مشورې به هغه پرېکړه راوځي چې دواړه خواوي ورباندي راضي او متفق وي، مشوره دا نه ده چې یو طرف به له بل فقط نظر او رأیه غواړي او وروستۍ پرېکړه به دی په خپله کوي، مشوره د بل د رأیي معلومولو لپاره نه وي، داسي مشوره هیڅ ارزښت نه لري، چي یو کس دي د نورو رأیه واوري خو پرېکړه دي په خپله او د نورو له موافقي او رضایت پرته وکړي، مشوره دې ته ویل کېږي چي د تفاهم او بحث په نتیجه کي د طرفینو د خوښي هغه پرېکړه ترې راووځي چي دواړه ورباندي راضي او متفق وي.

د کورنۍ اهمیت

اسلام کورنۍ ته د ټولني د لویي ماڼۍ د یوې اساسي خښتي په سترګه ګوري، په کورنۍ کي ناخوالي د ټولني د ټولو ناخوالو بنسټ ګڼي، پیغمبر علیه السلام فرمایي چي شیطان تر بل هر کار په دې ډېر خوشحاله کېږي چي د مېړه او ښځي ترمنځ داسي اختلاف راولاړ شي چي د کورنۍ په متلاشي کېدو منتج شي، شیطان چي د فتنو راولاړولو لپاره خپلي لښکري هري خوا ته لېږي، ځیني ئې خلك قتلونو ته هڅوي، ځیني ئې غلا، شراب، زنا او نورو ګناهونو ته، خو ابلیس تر بل هرچا د هغه شیطان په شرارت ډېر خوښ شي او هغه په شا وټپوي چي یوه کورنۍ ئې تباه کړې او ښځه او مېړه ئې سره بېل کړي. د همدې لپاره قرآن د کورني ژوند د مختلفو قضایاوو په اړه په ډېر دقت او تفصیل سره بحث کړی او د ټولو مسائلو په ارتباط ئې واضح او ژوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

لارښووني کړي.

په قانون منع خشونت علیه زنان کې مېرمني دې ته هڅول شوې چې نه يوازې د مېړه برلاسی ونه مني، د بغاوت لار غوره کړي، له اجازې پرته له کوره وتل او له هر چا سره له کوم ممانعت، قيد او شرط پرته روابط ساتل د ځان مسلم حق وګڼي، که مېړه د هغې غوښتنو ته غاړه نه ږدي کولی شي هغو استوګنځيو ته پناه يوسي چې د (خانه امن) نوم ورکړی شوی او د فراري مېرمنو لپاره جوړ شوي، يقيناً چې دا د کورنيو د افغاني جوړښت د ختمولو او متلاشي کولو هغه کرکجنه هڅه ده چې شيطان تر بلې هرې ګناه او جرم زيات پرې خوشحالېږي!! هغه مېرمن چې د خپل مېړه له کوره تښتي، د دې پر ځای چې د خپل پلار، ورور، خور او نورو خپلوانو کور ته ولاړه شي دغو دولتي استوګنځيو ته پناه وړي چې هلته ئې نه عزت خوندي دئ، نه حيثيت او نه عفت او ناموس، نه ئې اداره کوونکي صالح او امين وګړي دي او نه ساتونکي، دا مېرمن به بيا څنګه او په کومو سترګو د خپل خاوند کور ته درومي او مېړه به ئې څنګه هغې ته د مخکې په څېر په درنه سترګه ګوري او اعتماد به پرې کوي؟!! يقيناً چې د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو يا موخې ډېرې شيطاني دي او يا ډېر ډېر ناپوه دي، نه د انساني فطرت له مقتضياتو خبر دي او نه د افغاني ټولني له ځانګړتياوو، نه پوهېږي چې د دې قانون پايلې څومره بدې او خطرناکې دي. پر دغو ناأمنو کورونو د کابل حکومت د عدليې وزير کلکه نيوکه او په سختو الفاظو اعتراض وکړ او هغه ئې د اخلاقي فساد او فحشاء خورولو مرکزونه وګڼل، د غربپالو مېرمنو او

(c) ketabton.com: The Digital Library
غربي رسنيو غوغا او د غربي سفارتونو توند عکس العلمونه ئې راوپارول، او جناب وزير ئې دې ته اړ کړ چې خپلې خبرې ترميم کړي!!

د کور حرمت

د اسلام له نظره د يوه انسان کور ځانګړی حرمت لري، هيڅوك حق نه لري د هغه کور ته د ده له اجازې پرته ننوځي، له کومې لوړې، له کوم چاود، يا د دروازې له چولې د کور منځ ته وګوري، د باصلاحيته محکمې له حکم پرته هيڅوك د چا د کور د پلټنې حق نه لري که څه هم يوه قاتل هلته پناه وړې وي، په دې اړه د اسلام په لارښوونو د ښه پوهېدو لپاره د قرآن دې لارښوونې ته ځير شئ:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ٢٧

اې مؤمنانو! داسې کورونو ته مه ننوځئ چې ستاسو خپل کورونه نه وي، تر هغه چې موافقه (اجازه) وغواړئ او پر خاوندانو (استوګنو) ئې سلام واچوئ، همدا درته غوره دئ، ښايي پند واخلئ،

د النور د سورې په دغه ٢٧مبارك آيت کې لاندې مهمې لارښوونې زموږ مخې ته ځلېږي:

- مؤمنانو ته ويل شوي: داسې کورونو ته مه ننوځئ چې ستاسو خپل کورونه نه وي، تر هغه چې موافقه (اجازه) وغواړئ، او پر استوګنو ئې سلام

(c) ketabton.com: The Digital Library
واچوئ، همدا درته غوره دئ، يعني د بل کور ته د ننوتلو لپاره به دوه خبري په پام کي لرئ: لومړی دا چي د کور د خاوند او استوګن موافقه او اجازه به ترلاسه کوئ، دلته د استئذان (اجازه غوښتلو) پر ځای د تستأنسوا صيغه کارول شوې چي رضايت او موافقه افاده کوي او معنی ئې دا ده چي د بل کورته په هغه صورت کي ننوځئ چي هغه ستاسو له ورتلو سره موافق وي او د اجازې ورکولو ته اړ شوی نه وي، داسي نه چي هغه اجازې ورکولو ته اړ شوی وي، په وار وار او تر هغه دي دروازه ورټکولې وي چي ناچار درته پرائې نيزي او د ننوتلو اجازه درکړي او يا د ده له خوښي او موافقې پرته ورننوځې، دوهمه دا چي پر اوسېدونکو به سلام اچوئ، دا سلام يوازي د معاشرتي آدابو يوه ببلګه نه ده چي له اخلاقي پلوه ئې مراعات ضروري دئ او يوازي يوه دعاء هم نه ده، بلکي دا استوګن ته د ځان له لوري د سلامتيا پيغام او د تاوان نه رسولو ډاډ ورکول او له هغه سره ژمنه هم ده، له همدې پيغام سره به د بل کور ته ننوځئ، همدا ستاسو لپاره غوره دئ، دا د ډېرو ناخوالو مخنيوی کوي، هم له اخلاقي پلوه او هم له معاشرتي پلوه. خو دې ته مو پام وي چي دا نه يوازي د ټولني د افرادو تر منځ معاشرتي دود او ادب دئ بلکي د ټولني په کچه او د دولت او وګړو تر منځ د يوه قانون او الهي لارښوونې حيثيت لري، نه يوازي اشخاص حق نه لري د بل کور ته ننوځي، د دروازې له چاك او چاود، يا د بام له سره او له کومي لوري د بل د کور منځ ته وګوري، يا خپل کور داسي جوړ کړي چي د بل پر کور مشرِف وي او منځ ئې ترې وليدی شي، بلکي د اسلامي حکومت هيڅ چارواکی حق نه لري د چا

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته د شرعي محکمې له پرېکړې پرته داخل شي، که دا د پلټنې په موخه وي او که د کوم مجرم د نیونې په موخه، همدا راز چارواکو ته دا حق نه دئ ورکړی شوی چې د چا د کور دننه رازونو تجسس وکړي.

- که په کوم کور کې هیڅوك ونه مومئ نو تر هغه مه ورننوځئ چې اجازه درکړی شي، یعني تشو کورونو ته مه ننوځئ، که ننوتو ته اړ شوئ نو له اجازې وروسته ورننوځئ.

- که د کوم کور دروازې ته ودرېدئ، د ننوتلو اجازه مو وغوښته، او د کور له منځه مو د ننوتلو اجازه تر غوږ نه شوه او یا درته وویل شول چې ستانه شئ، نو ستانه شئ، په دروازې کې له مزید ودرېدا او تر درې واري زیات د دروازې له ټکولو او د اجازې له غوښتلو ډډه وکړئ، په دې مه ناراضه کېږئ چې د ننوتلو اجازه درنه کړی شي، یا درته وویل شي چې اوس ستون شه او بل وخت راشه، همدا درته ښه پاکیزه او د پاکوالي ضامنه طریقه ده، الله تعالی ستاسو پر ټولو کړنو او ښو او بدو پایلو او اغېزو ئې ډېر ښه پوهېږي، د خپل بشپړ علم له مخې تاسو ته لارښوونه کوي چې همداسې وکړئ او په همدې کې ستاسو خیر مضمر دئ.

- خو که داسې کور ته د ننوتلو ضرورت احساس کړئ چې نااستوګن وي او په هغه کې ستاسو لپاره کومه متاع او د استفادې وړ شی وي، نو په دې کې څه ګناه درباندې نشته چې داسې کورونو ته له اجازې پرته ننوځئ.

- الله تعالی پوهېږي چې تاسو یوه تش یا ډك کور ته په کوم نیت ننوځئ، د کوم پټ کار اراده لرئ که د کوم څرګند کار، په نېك نیت ننوځئ که په بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیت، تشو کورونو ته ننوتل ډېر ځلي په دې نیت وي چي څوك غواړي د نورو له نظره پټ کوم کار وکړي، نو ځکه دلته ویل شوي چي الله تعالی په هر هغه څه پوهېږي چي تاسو ئې په ښرگنده یا په پټه توگه کوئ.

- که څه هم په دې آیت کي موږ ته دا لارښوونه شوې چي د چا کور او استوگنځي ته د هغه له موافقې او اجازې پرته داخل نشو، خو د دې لارښوونې لازمي تقاضا دا ده چي له هر هغه عمل هم ډډه وکړو چي د بل کور ته له اجازې او موافقې پرته د دخول او ننوتلو په معنی تعبیرېږي، لکه تجسس، دا هڅه چي پوه شو په دې کور کي څه تېرېږي، د دېوال له شا، د دروازې له چاود او د بل بام له سر د کور منځ ته کتل، له لري په دوربین سره د کور منځ څارل، د ټیلفون غږ ئې ثبتول، استراق السمع او داسي وسائل لگول چي د استوگن غږ واورېدی شي دا ټول د دې لارښوونې خلاف کړني دي. که کوم کور یا خونه دروازه نه لري، یا داسي پرده پرې ځوړنده وي چي د کور او خونې منځ ترې معلومېږي، نو داسي ودرېدل د دې لارښوونې خلاف عمل دئ چي لومړی ځان کوربه ته وروښيي، یا د کور منځ ته وگوري، یا د استوگن د لیدو هڅه وکړي او بیا د ننوتلو اجازه وغواړي.

- دا پوښتنه هم راولاړېږي چي د بل کور ته تر ننوتلو وړاندي لومړی سلام اچول دي که د ننوتلو اجازه غوښتل؟ ځواب دا دئ چي د آیت له مخي لومړی استئناس دئ او بیا سلام، لومړی دروازه ټکول دي، کله چي ورته معلومه شي چي په کور کي څوك شته او د ده غږ اوري نو بیا سلام اچول او د ننوتلو اجازه غوښتل دي. که د ټیلفون له لاري د اجازې غوښتل ممکن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library
نو لومړی ټیلفون کول دي، بیا سلام اچول او بیا د ننوتلو اجازه او موافقه ترلاسه کول دي.

د دې مطلب په ښه پوهېدو دا روایات زموږ مزید مرسته کوي:

عن ابي هريرة أَنَّ رَسُول اللَّه صلى الله عليه و سلم قَالَ : مَنْ اطَّلَعَ فِي بَيْت قَوْم فَفَقَئُوا عَيْنه , فَلَا دِيَة لَهُ وَلَا قِصَاص " رَوَاهُ النَّسَائِيّ

عن أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِىَّ صلى الله عليه و سلم قَالَ :«مَنِ اطَّلَعَ فِى دَارِ قَوْمٍ بَغَيْرِ إِذْنِهِمْ فَفَقَئُوا عَيْنَهُ هُدِرَتْ عَيْنُهُ » رواه ابو داؤد

امام شافعي د دغو رواياتو ظاهري الفاظو ته په پام سره وايي چي که څوك د بل چا د کور منځ ته نظر وکړي او استوګن ئې د هغه سترګه ړنده کړي دیت او قصاص پرې نشته. خو احناف په دې عقیده دي چي دا حکم د داسي حالت اړوند حکم دئ چي څوك له اجازې پرته د بل کور ته ننوځي، کوربه ئې مخنیوی وکړي، سره لاس او ګرېوان شي، په دې ترڅ کې د ننوتونکي سترګه ړنده شي، نو د کور پر خاوند دیت او قصاص نه لازمېږي. باید ووایو چي د چا کور ته د دروازې له چولې کتل دومره ستر جرم نه دئ چي سزا ئې د سترګي ړندول وي. د اړوند روایت غوره توجیه همغه ده چي احناف ئې وړاندي کوي.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم قَالَ « .... مَنْ نَظَرَ فِى كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ فَإِنَّمَا يَنْظُرُ فِى النَّارِ. سنن ابي داؤد

له عبد الله بن عباس رضى الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله

(c) ketabton.com: The Digital Library
عليه و سلم فرمايلي: ... چا چي د خپل ورور ليك نه د هغه له اجازې پرته وكتل نو اور ته ئې كتلي. يعني دا داسي گناه ده چي د دوزخ اور ورپه برخه كوي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:"إِذَا دَخَلَ الْبَصَرُ فَلا إِذْنَ" المعجم الكبير للطبراني

له ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: كله چي سترگه ننوځي بيا اجازه نشته، يعني كله چي څوك د بل كور او خوني ته نظر وكړي بيا نو د اجازې اخيستو ضرورت او ارزښت منتفي شي، هغه اجازه هيڅ ارزښت نه لري چي له كتلو وروسته وي.

عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم سَأَلَهُ رَجُلٌ، فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَسْتَأْذِنُ عَلَى أُمِّي؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : نَعَمْ فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي مَعَهَا فِي الْبَيْتِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : اسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا، فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي خَادِمُهَا، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم : أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهَا عُرْيَانَةً ؟ قَالَ : لا، قَالَ : فَاسْتَأْذِنْ عَلَيْهَا. سنن البيهقي

له عطاء بن يسار رضی الله عنه روايت دئ چي يوه سړي له رسول الله صلی الله عليه و سلم پوښتنه وكړه او وئې ويل: يا رسول الله! آيا د خپلي مور خوني ته د ورتلو په وخت كي به هم ترې اجازه غواړم؟ رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: هو؛ هغه سړي وويل: زه خو له هغې سره په يوه كور كي اوسيږم، نو رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: له هغې اجازه غواړه، هغه سړي وويل: زه ئې خادم يم، رسول الله صلی الله عليه و سلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفرمایل: آیا دا خوښوې چې بربنډه ئې وګورې؟ وئې ویل: نه، وئې فرمایل: نو اجازه ترې غواړه.

څوك به د كورنۍ مدير او قيم وي؟

د قرآن له نظره نارينه د كورنۍ قيم، ناظم او مدير دئ، خو د مېرمنو د حقونو دروغجن او رياء كار مدافعين دا د مېرمنو په اړه تبعيض او بې عدالتي ګڼي، راشئ د قرآن هغه آيت خپلې مخې ته كېږدو چې دا لارښوونه په كې راغلې، دې مبارك آيت ته ځير شئ:

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعۡضَهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٍ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهۡجُرُوهُنَّ فِي ٱلۡمَضَاجِعِ وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ فَإِنۡ أَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُواْ عَلَيۡهِنَّ سَبِيلًاۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيّٗا كَبِيرٗا ٣٤ النساء: ٣٤

نارينه پر ښځو قيم (مدبر او منتظم) دي، د هغه فضيلت په وجه هم چې الله يوه ته پر بل وركړى او د خپلو مالونو د انفاق له كبله هم، نو صالحې ښځې مطيع وي او په غياب كې د هغه څه ساتونكې وي چې الله خوندي كړي او د كومو ښځو له بدخويي او سرغړاوي چې وېره لرئ نو نصيحت ورته وكړئ، په بستر كې ترې لرې شئ او وئې وهئ، نو كه ستاسو اطاعت ئې وكړ نو هسې حيلې او بهانې ورته مه لټوئ، بې شكه چې الله ستر لوړ دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې مبارك آيت په ترڅ کې د کورنۍ د خپلمنځي چارو او د ښځې او مېړه د وظائفو په اړه لاندې هدايات ورکړی شوي:

- کورنۍ يوه وړوکې ټولنه ده، وړه او لويه ټولنه يوه قيم، رئيس او ناظم ته ضرورت لري، له مدير او قيم پرته ټولنه د تشتت او بدنظمۍ ښکار کېږي، الله تعالی د کورنۍ د قيموميت او مديريت دنده نارينه ته سپارلې او د دې لپاره ئې دوه دلائل وړاندې کړي: لومړی دا چې د دې وظيفې لپاره نارينه تر ښځې مناسب دئ. د ښځې د عاطفې او عقل ترمنځ انډول داسې دئ چې د عاطفې اړخ ئې کافي دروند دئ، ځواکمنه عاطفه ورکړی شوې، هومره چې اکثراً عقل تر خپل اغېز لاندې راولي، همدې صفت ته د اولاد د روزنې لپاره اړه وه، د همدغې عاطفې په حکم د اولاد د هوسايۍ او سوکالۍ لپاره خپله هوسايي قرباني کوي، دا هغه څه دي چې نارينه ترې محروم دئ، د نارينه عاطفه د دې په څېر ځواکمنه نه ده، د عقل او عاطفې ترمنځ ئې نسبي انډول شته، د قيموميت او مديريت لپاره دغه انډول ته ضرورت دئ او دوهم دليل ئې دا چې د کورنۍ ټول مصارف ئې په غاړه دي، له مهر نيولې بيا تر کور، جامو او نفقې پورې.
- صالحې ښځې هغه دي چې په کورنۍ کې د مېړه قيموميت مني، دا هڅه نه کوي چې دا د کور واکمنه او مېړه ئې دې ته تابع او منقاد وي، د خاوند په غياب کې بايد د ټولو هغو شيانو حفاظت وکړي چې الله تعالی ئې د حفاظت امر کړی، خپل عفت، خپل ماشومان، د خاوند مال او د ده عزت.

د دې آيت له مخې نارينه د کور (چارواکی) او مېرمن ئې (ساتونکې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده. صالحه ښځه هغه ده چي د وظائفو دا وېش مني او خپله دنده په ښه توګه ترسره کوي.

که ځه هم د دغو دوو دلائلو له مخي اسلام نارينه د کورنۍ قيم ټاکلی خو دواړه مخصوصاً نارينه ئې په ښه سلوك او د کورنۍ په ټولو کارونو کي په مشوره مکلف کړی.

که ښځو نشوز کاوو، نه ئې دا پورتنی تقسيم منلو او نه ئې د ساتني دنده په امانتدارۍ او اخلاص ترسره کوله، ځان ئې تر مېړه اوچت ګاڼو او هڅه ئې کوله چي هغه ځان ته مطيع کړي، نو د ستونزي د حل لپاره ئې خاوند څو کارونه کولی شي: په وعظ او نصيحت سره دي هغه اصلاح کړي، که وعظ او نصيحت نتيجه ورنکړه، نو څه وخت دي ترې مرور شي، خو داسي مرور نه چي يا دی کور ورته پرېږدي او يا دا له خپل کور بل ته ولېږي، نه، پخپله خونه او بستره کي دي لږ ترې لري څملي، کېدی شي په دې سره د هغې بې ځايه غرور مات شي او روغه جوړه وشي، خو که دې تدبير هم نتيجه ورنکړه نو د تأديب لپاره ئې وهلی شي، خو دا وهل به داسي وي لکه پلار چي زوی تأديبوي، هدف به اصلاح وي نه غچ او انتقام، نه د خپلي برلاسۍ ثابتول، نه به ئې پر مخ او بل نازك ځای وهي او نه به د داسي شي ګوزار ورباندي کوي چي ټپي ئې کړي. که په دې سره هغې له نشوز لاس واخيست او د مېړه اطاعت ته چمتو شوه، نو بايد د تېرو کړو په وجه ئې ونه ځوروي او د ځورولو لپاره ئې حيلې او بهانې ونه لټوي.

د آيت په پای کي د الله تعالی دوه صفتونه راغلي چي له پورتني مضمون

(c) ketabton.com: The Digital Library
سره ئې خاص تعلق دئ: الله لوړ او ستر دئ، لويي او کبر يوازي له ده سره ښايي، نه دي ښځه کبر او لويي کوي او نه ئې مېړه، ستونزه له همدې راولاړېږي چې يو تر بل ځان اوچت وګڼي، کبر او لويي وکړي، بل ته د حقارت په سترګه وګوري او حقوق ئې تر پښو لاندي کړي.

که ستونزه په دې هم حل نشوه نو لانجه بايد د يوه مصلح ګډ کورني هيئت د حکميت له لاري حل شي، لکه چې قرآن فرمايي:

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُواْ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ٣٥

النساء: ۳۵

او که د دوی ترمنځ له بېلتون ووېرېدئ نو يو حکم د ده له کورنۍ او يو حکم د دې له کورنۍ ورولېږئ، که ئې د اصلاح اراده وه نو الله به د دواړو ترمنځ موافقت راولي، يقيناً چې الله خبردار پوه دئ.

که مخکني تدبيرونه مؤثر ثابت نه شول، نو بايد د دواړو د کورنيو د مداخلې له لاري شخړه حل شي، دوه کسيزه جرګه دي وټاکل شي، يو د يوه له کورنۍ او بل د بلې له کورنۍ، دې جرګې ته دي د کشالې د حل و فصل واك ورکړی شي، دواړه دي د جرګې وروستۍ پرېکړې ته غاړه کېږدي. په دې سره به قاضي ته د شخړې د وړاندې کېدو او يا طلاق مخنيوی وشي.

که د مصالحې حکم هيئت هم ونه توانېدو د دوی لانجه حل کړي او د دوی دواړو له بېلتون پرته بله د حل لار نه وه نو اسلام نارينه ته دا حق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړی چې خپله مېرمن طلاق کړي او مېرمني ته ئې دا حق ورکړی چې د طلاق مطالبه وکړي، دا مطالبه هم خپل خاوند ته وړاندي کولی شي او هم د هغه د مخالفت او عدم توافق په صورت کې محکمې ته.

دا باید په پام کې ولرو چې په نورو ژوو کې هم نارینه د کورنۍ قیم، مدیر او ساتونکی دئ، د هر یرغل مقابله کوي، سره له دې چې ځان او بچو ته د خواړو په مهیا کولو کې دواړه په ګډه برخه اخلي، حتی زمریان ګورو چې اکثراً د ښکار دنده هم د زمرۍ (ښځې) په غاړه وي، په ځانګړې توګه هغه مهال چې د زمري عمر زیات شي او د زمرۍ په څېر منډې نشي وهلی، دا مهال د ښکار دنده په بشپړه توګه د زمرۍ په غاړه وي، او دا وفاداره مېرمن تل خپل ښکار د مېړه مخې ته ږدي، لومړی هغه ځان موړ کړي بیا دا په خوراك پیل کوي، دا کافي ګڼي چې مېړه ئې د دې او بچیانو ساتنه کوي.

آیا تر یوې مېرمني زیاتي ښځې درلودل جرم دئ؟

په قانون منع خشونت کې هغه څوك مجرم او د سزا وړ ګڼل شوی چې تر یوې زیاتي مېرمني ئې په نکاح کړې؛ پرته له دې چې د مدني قانون اړوند شرط تأمین کړي!! راشئ وګورو چې قرآن په دې اړه څه ویلي، په کوم صورت کې ئې تر یوې د زیاتو ښځو نکاح کول جائز ګڼلي او کوم شرائط ئې وضع کړي؟ او که څوك دا شرائط مراعات نه کړي نو آیا د هغه لپاره ئې کومه سزا ټاکلې او که مېرمني ته ئې دا حق ورکړی چې د خپلو حقوقو ترلاسه کولو او یا نکاح فسخ کولو لپاره مناسبې لاري چاري ولټوي؟ قرآن فرمایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُواْ فِي ٱلْيَتَـٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثْنَىٰ وَثُلَـٰثَ وَرُبَـٰعَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُواْ فَوَٰحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ ۳ النساء: ۳

او كه له دې وويرېدئ چي د يتيمانو په اړه به عدالت ونكړئ، نو له دغو ښځو د خپلي خوښي، دوه دوه، درې درې او څلور څلور په نكاح كړئ، خو كه وويرېدئ چي عدالت به ونكړئ نو بيا به يوازي يوه وي او په خپل واك كي وينځي مو، دا دې ته نږدې ده چي ظلم ونكړئ.

د دې آيت په ارتباط لاندي ټكي په پام كي وساتئ:

- كه يتيمان داسي ولي ته پاته شوي وي چي د دوی ترمنځ نكاح روا وي، لكه د تره زوی، نو ولي په هغه صورت كي دا كار كولی شي چي له يتيم سره د خواخوږۍ په نيت دا كار وكړي، بې عدالتي ترې ونشي، د خپل شوق پوره كولو او د يتيم د مال ترلاسه كولو په نيت نه وي.
- كه د بې عدالتۍ وېره ئې درلوده نو له داسي نكاح دې ډډه وكړي او پر ځای دې له نورو ښځو څوك په نكاح كړي.
- خو له دې نورو ښځو مراد كومي ښځي دي؟ له يتيم سره ئې څه تعلق شته كه نه؟ په يوه آيت كي د دواړو له راتلو خو معلومېږي چي د يتيمانو او دغو ښځو ترمنځ حتماً څه ارتباط بايد وي. تاسو پوهېږئ چي له يتيمانو سره يوه لويه مرسته دا ده چي د دوی میندي بې كفيل او متولي پاته نشي، څوك ئې په نكاح كړي، په دې نكاح سره به له يوې خوا هغه تشه ډكه شي چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library
خپل پلار له مړيني وروسته د يتيمانو په برخه شوې او له بلي خوا به د کونډو مشکل حل شي، دا لويه بې عدالتي ده چي د چا پلار د اسلام په لار کي شهيد شي، يا په خپل مرگ ومري، نو هم ئې زامن بې کفالته پاته شي او هم ئې ښځه، نه څوك د يتيم په وړاندي د مسئوليت احساس وکړي او نه د کونډو په اړه. د کونډو او يتيمانو د مشکل تر ټولو غوره او مناسبه د حل لار همدا ده چي کونډې په نکاح شي. د يتيمانو د بحث په ضمن کي د تعدد زوجات ذکر همدا مطلب افاده کوي چي دا اجازه په اصل کي د دغي لويي ستونزي د حل لپاره ورکړی شوې، د پيغمبر عليه السلام له سنت هم دغه معلومېږي او د صحابه وو له عمل هم، چي له هر جنگ وروسته دوی تر هر څه د مخه دې موضوع ته اهتمام کاوو چي د خپلو شهيدانو ورونو د کونډو او يتيمانو ستونزه حل کړي، حتی د جنگ په ميدان کي به ئې دا پرېکړه کوله چي څوك به د کوم کوم شهيد کونډه په نکاح کوي او د يتيمانو کفالت او پالنه به ئې په غاړه اخلي. له عائشې رضی الله عنها پرته د پيغمبر عليه السلام نوري بيبياني کونډې دي او رسول الله صلي الله عليه وسلم په همدې موخه په نکاح کړې.

- هسي هم د ښځو شمېر تر نارينه وو زيات دئ، عادتاً نجوني تر هلکانو زياتي پيدا کېږي، په جنگونو کي خو اکثر نارينه مري او هر جنگ په جگړو کي ښکېل ولسونه د کونډو او تر نارينه وو د ښځو د شمېر د زياتېدو له ستونزي سره مخامخ کوي، د شورويانو په ضد د جهاد په دوران کي يو نيم مليون افغانان په شهادت ورسېدل، چي اکثر ئې نارينه وو، د ايران او عراق په جنگ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې يو مليون ايرانيان ووژل شول چې غالب اکثريت ئې نارينه وو، په دې دواړو ملکونو کې به له جګړو دا راولاړه شوې ستونزه څنګه حل کېږي؟ د غرب په څېر د زنا د جائز ګڼلو له لارې؟! د متعه او موقتي نکاح له لارې؟! که د زوجاتو تعدد ته د اجازې ورکولو له لارې؟ د زنا په اړه خو نن د نړۍ فرد فرد ته معلومه شوه چې پايلې ئې څومره خطرناکې دي او انسانانو ته ئې څومره ستونزې راپيدا کړې، د ايډز خطرناکه بيماري له همدې راپيدا شوې، ايران ونه توانېدو چې په موقته نکاح او متعه سره دا ستونزه حل کړي، که څه هم تر سل زرو زياتې ايرانۍ ښځې افغانانو په نکاح کړې خو د ايران دا ستونزه په خپل حال پاته ده. د دې ستر مشکل د حل يوازينۍ لار هغه ده چې اسلامي شريعت معرفي کړې او په دغه مبارك آيت کې ورته اشاره شوې، اسلام نه يوازې دا جائز ګڼي بلکې هغه د همت او مېړانې او په يتيم او کونډې د زړه سوي نښه ګڼي، خو وايي چې هم به له يوې د زياتو ښځو کول د عدل په موخه وي او هم به په يوې ښځې اکتفاء د عدل په حکم. په دواړو آيتونو کې د عدل ذکر د همدې لپاره راغلی.

هغه کمعقله کسان چې د زوجاتو د تعدد په اړه پر اسلام نيوکې او اعتراضات کوي او هغه د عدالت او مساوات خلاف کار ګڼي، دې پوښتني ته له ځواب ويلو عاجز دي چې د کونډو او يتيمانو ستونزه به څنګه حل کېږي، تر نارينه وو د ښځو د شمېر د زياتوالي په صورت کې به دا مشکل څنګه حل کوو؟ دوی نه په غرب کې د زنا په جواز اعتراض کوي، نه په دې چې يو کس يوه قانوني ښځه لري او لس غير قانوني او نه په دې چې په غرب کې زنا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تجارتي کار وبار بدله شوې او د حکومتونو د عوائدو يو مورد هغه ماليه ده چې له فاحشو ئې ترلاسه کوي، د لندن په يوه ښار کې اويا زره فاحشو ته د دې تجارت اجازه ورکړی شوې او دولت ته ماليه ورکوي، عجيبه ده چې ځوک زنا جائزه ګڼي، خو هغه قانوني، صفا او ستره نکاح ناجائزه ګڼي چې اسلام د عدل په موخه او شرط روا کړې، په داسي حال کې چې اسلام نکاح هغه تړون ته وايي چې د ښځې او نارينه ترمنځ او د دواړو په موافقه ترسره کېږي، که کومه ښځه پخپله خوښه له داسي مېړه سره نکاح کوي چې نوري ښځې هم لري نو په دې باندي د نورو د اعتراض لپاره څه مجال پاته کېږي؟!!

په داسي حال کې چې اسلام د ښځې موافقه د نکاح لپاره اساسي شرط ګڼلی، نو دا بې بنسټه اعتراض به څه وزن لري چې نارينه ولې تر څلورو مېرمنو پوري په نکاح کولی شي، ځوک چې غواړي بڼ ونه لري نو له داسي چا سره دې نکاح نه کوي چې بله مېرمن هم لري.

نه پوهېږو هغه کسان څنګه ځانته د دې حق ورکوي چې د اسلام په دې اصل اعتراض وکړي، په داسي حال کې چې د يوې قانوني ښځې تر څنګ د ګڼ شمېر غيرقانوني جنسي ارتباطاتو په درلودو اعتراض نلري!! کمونستان خو د (کورنۍ جوړېدل) د (فردي ملکيت) په څېر د غير کمونستي ټولني نښه ګڼي او په دې باور دي چې په دې برخې کې هم بايد فردي ملکيت له منځه ولاړ شي، بايد کورنۍ منحل او آزاد جنسي تعلقات رائج شي، اولاد د کورنۍ (مال) نه بلکې د ټولني (مال) وګڼل شي، دولت د دوی روزنه په غاړه واخلي، د کورنۍ د غېږ پر ځای بايد په وړکتون کې وروزل شي، په کورنۍ کې د دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

روزنه په دوی کې د (فردي ملکیت) غلط افکار راولاړوي!! څو راشئ وګورو چې د غیر قانوني او آزادو جنسي تعلقاتو نتائج څه وو او نن (علم) په دې اړه څه وایي او د کومو خطرناکو اجتماعی ستونزو او نا علاجه ناروغیو منشأ ئې ګنې!! د (ایډز) په شان ناعلاجه ناروغي، د ګڼ شمېر نورو جسمي او رواني ناروغیو په شمول، د همدې فاجعې نتائج ګڼي او وایي: اکثر ستر ستر جانیان هغه دي چې د مور په غېږ کې نه دي روزل شوي، د پلار د ترحم او مینې لاس ئې پر سر نه دئ تېر شوی، داسې څوك ئې نه دئ موندلی چې صادقانه ترحم، عاطفه، زړه سوی او رښتینې مینه ئې له هغه زده کړې وي.

تاسو په مرغانو کې ګورئ، هغه مرغان چې د نر او ښځې شمېر ئې سره برابر دئ، دوه دوه سره جوړه کېږي او بېله کورنۍ جوړوي، ناسته پاسته، الوتل او اوسېدل ئې سره یو ځای وي، لکه ښارو (مینا)، مرغۍ او کوتري، څو هغه مرغان چې د نارینه وو شمېر ئې تر ښځینه وو لږ دئ یو یو ئې ګڼ شمېر ښځې پالي، چرګان ئې یو مثال دئ. ښایي بده نه وي چې د خپلو سترګو یو لیدلی جریان دلته ولیکم: په چهارآسیاب کې په یوه کور کې اوسېدم، غولې ته راووتم او ناڅاپي مې سترګې په یوه چرګ ولګېدې چې له نورو یوازې په غولي کې ګرځې، نورې چرګې له کلا بهر دي، د انګور یوه دانه ئې وموندله، په مښوکه کې ئې راپورته کړه، څو ثانیې په فکر کې ولاړ، بیا ئې یو خاص غږ وکړ، له بهره یوه چرګه په منډه د ده خوا ته راغله، ده د انګور هغه دانه په زمکه واچوله او هغې چرګې وخوړه!! دا په داسې حال کې چې ده د څو چرګو پالنه په غاړه درلوده، هغوی به ئې ساتلې، مازدیګر به ئې کوډلې ته ننه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستلې، زمکه به ئې په خپلو پیاوړو منګولو ورته کیندله، له وئې به ئې پاڼې ورته راشکولې، کله چې به د دانو لوښی د دوی په وړاندې کېښودی شو نو هغه به لومړی خپلو مېرمنو ته فرصت ورکړ چې دانه وخوري او ده به تر دوی وروسته د دانو په خوړلو پیل وکړ، خدای خبر له څومره مودې وروسته د انګور یوه خوږه دانه په لاس ورغلې وه او څومره به ئې زړه غوښتل چې هغه پخپله وخوري، خو لوړ همت او د خپلو مېرمنو په نسبت زړه سوي او رحمت دې ته اړ کړ چې یوه مېرمن راوبلي او دا دانه د هغې مخې ته کېږدي!! له ځان سره مي ویل: آیا د انسانانو نارینه هم دومره همت، مېړانه او عاطفه لري؟!!

د آیت له ورستۍ فقرې معلومېږي چې د عدم عدالت له وېرې په وینځې (چې اوس نشته) یا یوې ښځې اکتفاء دې ته نږدې ده چې له ظلم کولو خوندي پاته شئ. په دې صورت کې هم د ښځې ټول حقوق اداء کولی شئ او هم ئې ماشومان ښه پاللی شئ.

اما دا چې پیغمبر علیه السلام ته ولې د (نه) ښځو د نکاح اجازه ورکړی شوې، د دې دلائل څه دي او دا کار په کومي زماني کې او د پیغمبر علیه السلام د مبارك ژوند په کوم پړاو کې تر سره شوی؟ ځواب ئې دا دئ:

ټولو ته جوته ده چې رسول الله صلی الله علیه و سلم په پنځه ویشت کلنۍ کې واده وکړ، خدیجه رضی الله عنها د ده لومړۍ بي بي څلوېښت کلنه کونډه وه، د هغې تر وفات پوري ئې بله ښځه نه ده کړې، تر پنځوس کلنۍ پوري ئې یوازې یوه ښځه درلوده، د خدیجې رضی الله عنها له وفات وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library
ئې سوده رضی الله عنها چي کونډه وه، په نکاح کړه، سوده له لومړيو مسلمانانو وه، له خپل مخکني مېړه سره ئې يو ځای حبشې ته هجرت وکړ او د هجرت سختي شېبې او کړاوونه ئې وګالل، نه ئې مال درلود او نه جمال او ښکلتوب، امتياز ئې قوي ايمان او د ايمان په لار کي قرباني وه، پيغمبر عليه السلام صرف يوه ښځه په ښکلتوب کي کړې، نوري ټولي بېبيانې ئې کونډې وې، هره يوه ئې د يوه لوی اجتماعی مصلحت لپاره په نکاح کړې، ښايي د حفصه رضی الله عنها د نکاح څرنګوالی د نورو ودونو د املونو لپاره ښه مثال وي:

حفصه رضی الله عنها د عمر رضی الله عنه لور وه، مخکنی مېړه ئې د بدر په جګړې کي برخه اخيستې وه، هغه وفات شو، عمر رضی الله عنه؛ خپلو ملګرو ابوبکر رضی الله عنه او عثمان رضی الله عنه ته ورغی او له هغوی ئې وغوښتل چي حفصه په نکاح کړي، خو دوی د خپلو معاذيرو په وجه ډډه وکړه، عمر رضی الله عنه دا مشکل له پيغمبر عليه السلام سره ياد کړ او هغه په دې خاطر له حفصې رضی الله عنها سره د نکاح اراده وکړه چي له خپل نږدې او مخلص ملګري سره د يوې داسي ستونزي په حل کي مرسته وکړي چي نورو ورته حل نه کړی شوه.

همدا راز زينب رضی الله عنها چي مېړه ئې د بدر په جګړي کي په شهادت ورسېدو، عمر خوړلې کونډه وه، په ښېکو کارونو کي هومره مشهوره وه چي خلکو به د (بې وزلو مور) په نامه يادوله، پيغمبر عليه السلام هغه په دې خاطر ځانته نکاح کړه چي له يوې خوا ئې د يوه بدري مجاهد په اړه خپله خواخوږي ښودلې وي او له بلې خوا ئې د يوې داسي نوميالۍ، خيري

(c) ketabton.com: The Digital Library

او با ایمانه ښځي ستونزه حل کړې وي. دا نېکه بي بي یوازي دوه کاله نور ژوندۍ وه.

همدا راز ام سلمه رضی الله عنها چي ٦ اولاده ئې درلودل، مېړه ئې د احد په جګړي کي زخمي شو، د بلي جګړي په دوران کي د ده زوړ پرهار پرې شو او له همدې وفات شو، پېغمبر علیه السلام د ده په مړيني هومره خواشینی شو چي اوښکي ئې توی شوې، د ده له مړيني ٤ میاشتي وروسته ئې ام سلمې ته څوك د خطبې لپاره ورولېږو، هغې خپل عذر داسي وړاندي کړ: زه عمر خوړلي یم، ډېر اولادونه لرم، نه غواړم ستا د اذیت باعث شم. خو پيغمبر علیه السلام غوښتل په دې نکاح سره مسلمانانو ته د خپلو دیني وروڼو په نسبت د وفادارۍ او د کونډو او یتیمانو د پالني او روزني نه هېرېدونکې اسوه وړاندي کړي. ام سلمې ته ئې قناعت ورکړ او دا نکاح ترسره شوه. د پيغمبر علیه السلام ټول ودونه همداسي وو.

په دې ودونو کي یو بل ستر مصلحت هم مضمر وو او هغه دا چي د پيغمبر علیه السلام د بيبيانو له لاري د دين یوه لويه برخه مسلمانانو ته رسېدلې، دوی د نورو ښځو لپاره د ښوونکو حيثيت درلود، نورو ښځو به له دوی دين زده کاوو، که تاسو د رواياتو کتابونه وڅېړئ په څرګنده به وګورئ چي د دې کتابونو په هر مخ کي له همدې بيبيانو یو په بل پسي روايتونه ستاسو مخي ته راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي د طلاق واك نارينه ته سپارل شوی؟

د دې پوښتنې په اړه چې اسلام ولي د طلاق حق نارينه ته ورکړی، باید ووایو: اسلام د طلاق له لاندې ممکنو څلورو صورتونو یو غوره کړی:

الف: ښځه او مېړه په ګډه د طلاق فیصله وکړي.

ب: اختلاف محکمې ته وړاندې شي او محکمه په دې اړه وروستۍ فیصله وکړي.

ج: د طلاق حق ښځې ته ورکړی شي.

د: د طلاق پرېکړه د مېړه په لاس کې وي.

مخکې له دې چې وګورو اسلام ولي څلورم صورت غوره کړی باید څو خبرې په پام کې ولرو:

- اسلام له طلاق کرکه لري، د مجبوریت لپاره جواز ورکوي، خو هغه تر ټولو کرکجن حلال کار او د حل وروستۍ لار ګڼي.
- په اسلام کې نارینه له یوې خوا په دې مکلف شوی چې د کورنۍ ټول لازم ورځني مصارف په غاړه واخلي، هغه به د کورنۍ د ټولو مصارفو متکفل وي. له بلې خوا په دې مکلف شوی چې د نکاح په ورځ به هومره مهر په غاړه اخلي چې ښځه ورباندې راضي شي، دا (مهر) د ښځې حق دئ او د دې د راتلونکې لپاره یو مهم تضمین. (ښځه) کولی شي له (مېړه) هومره مهر ترلاسه کړي چې د دې راتلونکی تضمین کړي او د وخت ناوخت، بې ځایه او بې موجبه طلاق مخه ونیسي، مېړه ونشي کولی چې له یوې خوند واخلي، له لنډې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مودې وروسته هغې ته طلاق ورکړي او د هوس په حکم بله په نکاح کړي، طلاق نباید په یوې ملعبې بدل شي، د نکاح په ورځ باید داسي تدابیر ونیول شي چي دا مقدسه رابطه دوام وکړي، اسلام د همدې لپاره د مهر حق د ښځي د مستقبل لپاره د یوه تضمین په توګه وضع کړی.

- اسلام دوه دلیله د دې لپاره وړاندي کړي چي نارینه به د کورنۍ قیم وی او د طلاق پریکړه به د ده له لوري کېږي:

الف: (مهر) ورکوي او د کورنۍ مصارف ئې په غاړه دي.

ب: د قیمومیت لپاره چي کومو مواصفاتو ته اړتیا ده، په نارینه کي دا مواصفات تر ښځو زیات دي. د ښځي طبیعي وظائف دا ایجابوي چي قوي عاطفه ولري. قوي عاطفه اکثراً د انسان (تعقل) تر اغېز لاندي نیسي، ښځه د همدې (قوي عاطفې) په حکم د اولاد د روزني ټولي ستونزي په ورین تندي قبلوي، بې خوبي ګالي، خپل ژوند او صحت په خطر کي اچوي، د اولاد د هري غلطۍ په وړاندي صبر کوي او حتی د پردیو په مقابل کي د دوی له هري غلطۍ دفاع کوي، د (قیادت) او (قضاوت) لپاره د (قوي عاطفې) پر ځای داسي (تعقل) ته اړتیا ده چي د عاطفې تر اغېز لاندي رانشي. د نارینه روحي جوړښت داسي دئ چي د (عقل) او (عاطفې) ترمنځ ئې تعادل او توازن شته او د (عاطفې) تله ئې د ښځو په شان تر (تعقل) درنه نه ده.

پداسي حال کي چي اسلامي شریعت د طلاق حق نارینه ته سپارلی، خوله دې حق د ښځی د ځورولو او د هغې په حقوقو د تېري په لار کي ناروا استفاده نشي کولی، که خبره دې حد ته ورسېده ښځه حق لري (محکمې) ته

(c) ketabton.com: The Digital Library
مراجعه وکړي، چي محکمه به یا د دې حقوق احیاء کوي او یا به دا رابطه فسخ کوي.

کونډې او حقوق ئې

تر اسلام مخکي به خلکو کونډې داسي ګڼلې لکه د میراث مال، لکه څاروي چي په پیسو اخیستل شوي وي او خپل واك او اختیار نلري، نه خپلې کورنۍ ته ستنېدی شوی او نه ئې پخپله خوښه له چا سره نکاح کولی شوی، که به ئې وغوښتل چي خپلې کورنۍ ته ستنه شي نو دې ته به اړ کېده چي مهر او ټول هغه څه د مېړه ورثه وو ته مسترد کړي چي هغه ورکړي وو!! اوس هم په ډېرو جهل ځپلو ټولنو کي له ښځو سره همداسي ظالمانه او جاهلانه سلوك کېږي، په پښتنو کي خو دا ظالمانه دود دستور ډېر عام دئ، پلار ئې د بوده او څاروي په څېر خرڅه کړي، د مېړه له مرګه وروسته د میراث مال ګڼل کېږي، د مېړه خپلوان به د دې برخلیك ټاکي، د پلار کور ته نشي ستنېدی، د خپل راتلونکي خاوند په اړه نه څه ویلی شي او نه څه کولی شي، د خپل مخکني مېړه ورور ته به په نکاح کېږي، که ئې ورور ماشوم وو تر هغه به انتظار کوي چي ستر شي او که ئې ورور نه وو نو کوم بل خپلوان ته به ئې په نکاح کوي!! اسلام دا کار ستر ظلم وګڼو او هغه ئې تحریم کړ، مسلمانانو ته ئې امر وکړ چي نه به کونډې خپل میراث ګڼئ، نه به ئې د خپلې خوښي له مېړه سره له نکاح منع کوئ او نه به د مهر او نورو شیانو د بېرته ترلاسه کولو لپاره هغه ځوروئ. د ښځو خاوندانو ته ئې امر وکړ چي

(c) ketabton.com: The Digital Library
له دې سره به ښه سلوك كوئ، كه مو خوښه نه وي په دې طمع او اميد ئې وساتئ او له ناروا سلوك ډډه وكړئ چې اميد دئ الله ئې تاسو ته د خير او ښېګڼې ذريعه كړي، كه ئې اخلاق ښه نه وو او كومه څرګنده بداخلاقي مو په كې وموندله، بيا دا اختيار لرئ چې د كوم څه په بدل كې ئې طلاقې كړئ.

كونډې او مطلقه مېرمنې د خپل مېړه د انتخاب حق لري

قرآن موږ ته لارښوونه كوي چې مطلقه مېرمنې له دې منع نه كړو چې ځان ته مناسب مېړه غوره كړي، فرمايي:

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٢٣٢ البقره: ٢٣٢

او كله چې مو مېرمنو ته طلاق وركړ او دوى د خپل عدت پاى ته ورسېدې، نو دوى له دې مه راګرځوئ چې د خپلې خوښې مېړه سره نكاح وكړي، كه په ښه توګه په خپلو كې سره راضي شوي وي، په دې سره ستاسو هغه چا ته پند وركول كېږي چې په الله او د آخرت په ورځ ايمان لري، دا درته غوره او د تزكيې او پاكۍ سبب ده او الله پوهېږي او تاسو نه پوهېږئ.

يعني طلاقې شوې ښځې د خپلې خوښې له مېړه سره له نكاح مه منع

(c) ketabton.com: The Digital Library
کوئ، که دا د دې پخوانی مېړه وي او که نوی، نه ئې د کورنۍ غړي باید دا کار وکړي او نه ئې پخوانی مېړه، په ټولني کې د اخلاقي مفاسدو د مخنیوي لپاره همدا طریقه ترټولو غوره ده چي پرېږدئ کونډې او مطلقه ښځې د خپلي خوښي له مېړه سره نکاح وکړي، په زور نکاح کول او د خپلي خوښي له خاوند سره له نکاح مخنیوی، په ټولني کې د فتنو او اخلاقي مفاسدو باعث کېږي.

که څه هم دا توصیه د مطلقه مېرمنو په اړه ده خو رشد او د عقل پوخوالي ته رسېدلي لوڼي او زامن هم پرې قیاس کېدی شي، دا د مور پلار او اولیاوو حق او وظیفه ده چي اولاد ته د زوج په انتخاب کې نېکه مشوره ورکړي، خو حق نه لري خپله خوښه پرې تحمیل کړي، شریعت د دوی توافق ګټور ګڼلی خو د نکاح رکن او شرط ئې نه دئ ګرځولی. اسلام له یوې خوا د کونډې اولیاوو ته ویلي چي هغه د خپلي خوښي له خاوند سره له نکاح مه منع کوئ، خو له بلي خوا ئې ښځه په دې مکلفه کړې چي د نکاح په اړه د خپل ولي رضایت په پام کې ولري، دا د دې لپاره چي نکاح د کورنیو ترمنځ د نږدې والي سبب شي نه د دښمنۍ او نفرت سبب.

په دې اړه دوه اساسي خبري باید په پام کې ولرو:

- د ښځې اولیاء باید خپله خوښه پر هغې تحمیل نه کړي، له بې ځایه ځورولو او تنګولو ئې ډډه وکړي، هغه دې پرېږدي چي د خپلي خوښي له کس سره نکاح وکړي، دا هم په خدای او آخرت د ایمان تقاضا ده او هم له اخلاقي فساد د مخنیوي ذریعه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ښځه باید په پټه او د اولیاوو په غیاب کې دا کار ونکړي، له دې فتنې راولاړیږي، د کورنیو ترمنځ کرکه او نفرت راپیدا کوي.

لاندې دوه روایات همدغه حقائق توضیح کوي:

روي أن معقل بن يسار كانت أخته تحت أبي البدّاح فطلقها وتركها حتى انقضت عدتها, ثم ندم فخطبها فرضيت وأبى أخوها أن يزوّجها وقال: وجهي من وجهك حرام إن تزوجتيه. فنزلت الآية. قال مقاتل: فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم معقلا فقال: (إن كنت مؤمنا فلا تمنع أختك عن أبي البدّاح) فقال: آمنت بالله, وزوجها منه. رواه البخاري

روایت شوی چې د معقل بن یسار خور د ابي البداح په نکاح کې وه، هغه طلاق ورکړ، عدت ئې تېر شو، خو په خپل کار پښېمانه شو، د بیا نکاح پیغام ئې ورولیږو، دا هم راضي شوه خو ورور ئې له دې نکاح سره مخالفت وکړ او خپلې خور ته ئې وویل: که دې نکاح ورسره وکړه زما لیده کاته به درسره حرام وي، دا آیت نازل شو، پیغمبر علیه السلام معقل راوغوښت او ورته وئې ویل: که مؤمن یې نو خور دې له ابي البداح سره له نکاح مه منع کوه. هغه وویل: پر الله مې ایمان دئ. نو هغه ئې په نکاح ورکړه.

عَنْ عَائِشَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وسلم « أَيُّما امرأة نكحت بغير إِذن وليها. فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل ، فنكاحها باطل. ...

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: کومه ښځه چې د خپل ولي له اجازې پرته نکاح وکړي نو نکاح ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

باطله ده، نکاح ئې باطله ده، نکاح ئې باطله ده.

دې ته مو پام وي چې امام ابوحنيفه رحمه الله د نکاح لپاره د مور پلار او ولي توافق ضروري او مفيد ګڼي خو د صحت لپاره ئې د شرط په توګه نه مني، د دوی له توافق پرته هم نکاح صحيح ګڼي، دا داسي ده لکه درې ځله طلاق چې اصولاً بايد بېل بېل او د طهر په حالت کې وي، او يو ځای په يوه وخت درې طلاقه ورکول جائز نه دي، خو که چا همدا کار وکړ او خپلې مېرمني ته ئې په يوه وخت درې طلاقه ورکړل نو دا درې طلاقه ګڼل کېږي نه يو طلاق. البته نور امامان د ولي توافق د نکاح د صحت لپاره داسي شرط ګڼي چې له هغه پرته نکاح باطله بولي.

د مېړوښو په اړه د اسلام لارښوونه

اسلام وايي: هيڅوك حق نه لري د بل منکوحه مېرمن په نکاح کړي، مګر له هغه وروسته چې مېړه ئې طلاق ورکړي او د عدت موده ئې بشپړه شي، هيڅوك بايد د هغي ښځي د نکاح کولو هڅه ونه کړي چې بل مسلمان له هغې سره د نکاح پيغام لېږلی او معامله لا پای ته نه ده رسېدلې، لکه څنګه چې په تجارتي امورو کې مونږ ته سپارښتنه کوي چې د خپل مسلمان ورور په مبايعې کې خنډ نشو همداسي بايد د هغې مېرمني د نکاح کولو هڅه ونه کړو چې بل مسلمان ورسره په تفاهم بوخت دئ. د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ فَمَا ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَٰضَيْتُم بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ٢٤ النساء: ٢٤

او مېروښي ښځي (هم درته حرامي دي) مگر هغه چي ستاسو په واك کې وي، دا پر تاسو ليکلې الهي فريضه ده او له دې سوا درته روا کړی شوې، چي په خپل مال سره ئې د نکاح کوونکو په توگه لټه وکړئ، نه د زنا کوونکو په توگه، نو که په دې (مال) سره مو له دې تمتع اخيستل وغوښتل، نو فرض مهر ئې ورکړئ او له مهر وروسته په هغه څه کې کومه گناه دربانديي نشته چي په خپلو کې ورباندي راضي شئ، بې شکه چي الله باحکمته پوه دئ.

دلته د قرآن څو لارښووني زموږ په وړاندي ځلېږي:

- مېروښي ښځي د نورو محرماتو په ضمن کې دي، په استثناء د هغو مېروښو ښځو چي د مسلمانانو په واك کې راغلي او له خپلو سابقه مېړونو سره ئې تعلق قطع شوی، چي دا يا وينځي دي او يا له محارب دښمن په اسارت نيول شوې مېرمني، وينځي خو اوس نشته، د اسيرو مېرمنو په اړه به يو له دغو کارونو کېږي: که ايمان راوړي نو د مسلمانانو مېرمنو سلوك به ورسره کېږي، که په خپل مذهب ټينگار وکړي نو د مسلمانانو امير به يا دوی له خپلو اسيرانو سره تبادله کوي، يا به ئې د فديې په مقابل کې خوشې کوي او که دا ممکن نه وو نو چا ته به ئې په نکاح ورکوي مشروط په دې چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نکاح ئې جائزه وي.

له دغو ښځو علاوه نوري په دوه شرطونو په نکاح کولی شئ: لومړی دا چي په خپلي نکاح کي د دوی د ساتلو په اراده به ئې په نکاح کوئ نه د خپلي جنسي غريزې د اشباع لپاره په موقته توګه، او دوهم دا چي مهر ئې ورکړئ.

قرآن د نکاح کوونکو نارينه وو لپاره د محصِنين او د نکاح کېدونکو ښځو لپاره د محصَنات صيغه کارولې، حِصن کلا ته وايي او محصِن هغه چا ته وايي چي بل په خپل حفاظت کي ساتي او محصَن هغه چا ته چي بل ئې د خپل حفاظت په غېږ کي ساتي، په دې سره قرآن د نکاح حقيقت څرګند کړی، يعني دا چي نکاح يوه موقته جنسي رابطه نه ده چي محض د خپل شوق پوره کولو يا د خپل جنسي ضرورت د رفع کولو لپاره ترسره شي، برعکس دا د نکاح په قيد او احاطه کي د يوې کورنۍ د جوړولو لپاره غيرموقت تړون دئ، پام کوئ چي دې سپېڅلي تړون ته د پټې ياراني، يا د جنسي غريزي د اشباع رنګ ورنه کړئ.

ډېره عجيبه ده چي څوك د قرآن دا صراحت له پامه وغورځوي او موقته نکاح جائز وګڼي!! قرآن نه يوازي نکاح يو غير موقت تړون ګڼي او په تکرار او ټينګار سره دا خبره کوي او په هيڅ ځای کي ئې داسي لفظ نه دئ کارولی چي له هغه د موقتي نکاح د جواز شائبه راپيدا شي، بلکي د بيان له لهجې ئې معلومېږي چي موقته نکاح داسي ګڼي لکه شهواني اقدام او په پټه يار نيول. پيغمبر عليه السلام دغو تأکيداتو ته په پام سره موقته نکاح تحريم کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library
له نکاح او استمتاع وروسته ښځو ته خپل ټاکلی مهر له وعدې سره سم ورکول یوه الهي فریضه ده. خو که ښځه او مېړه په خپلو کې د مهر په اړه کومه پرېکړه کوي، یو بل ته له خپل حق تېرېږي، د ورکړې موده ئې بدلوي یا کوم بل تغییر په کې راولي، دا کار کولی شي.

د آیت دوهمه برخه د لومړۍ برخې لپاره مزید شرح او تفصیل دئ، په (فاء) او (به) سره له مخکنۍ برخې سره تړل شوې او په ډېر صراحت سره ښيي چې په دغې فقرې (أُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَٰلِكُم) کې راغلی مطلب، په بعدي فقرې (فَمَا اسْتَمْتَعْتُم بِهِ مِنهُنَّ فَئَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً) کې مزید توضیح شوی دئ، دلته له استمتاع؛ ځان ته حلالول او ترې ګټه اخیستل مراد دي، له (به) مال او له (اجورهن) د دوی مهر. لکه څنګه چې دا برخه د مخکنۍ لپاره شرح ده، له دې وروسته برخه د دې لپاره مزید شرح ده: وَ لا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُم بِهِ مِن بَعْدِ الْفَرِيضَةِ.

متأسفانه ځینو له (استمتاع) (متعه) او موقته نکاح اخیستې او له (اجور) ئې د مهر پر ځای د موقتي نکاح اجوره. حال دا چې استمتاع له دې ځای علاوه په پنځو نورو ځایونو کې هم راغلې او په هیڅ ځای کې د متعه معنی نه ورکوي او یوازې د متمتع کېدو او ګټې اخیستو معنی افاده کوي او اجور د مهور په معنی په پنځو نورو آیتونو کې هم راغلی: د دې سورې په ۲۵ آیت کې هم له اجور مراد مهور دئ نه بل څه.

مصیبت دا دئ چې ځیني کسان د خپل مسلك او مذهب مربوط روایت ځان ته معیار او ملاك کړي او دا هڅه کوي چې د قرآن آیتونه د دغو روایاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library
په ګټه تأویل کړي، که کوم روایت د قرآن له کوم آیت سره مغایر مومي او د آیت ټول الفاظ او د الفاظو ترکیب ئې په صراحت او قاطعیت سره د ده روایت نفي کوي، دې ته نه تیارېږي چې یا روایت پرېږدي یا ئې د آیت په ګټه تأویل کړي، برعکس د آیت صریح مفهوم پرېږدي او داسې کوږ او له تکلف ډك مطلب ترې راباسي چې همدا غلط او ضعیف روایت تأیید کړي.
د موقتي نکاح او متعې په اړه ئې کوم روایت ترلاسه کړی، باید له قرآن د دې روایت په تأیید کې کوم دلیل راپیدا کړي، خو ځرګند دلیل نه مومي، برعکس ګوري چې قرآن د نکاح په دوام او غیرموقت والي تأکید کوي، د نکاح کوونکو لپاره د (محصنین) او د نکاح کېدونکیو لپاره د (محصنات) الفاظ کاروي او مسلمانانو ته مکرر او په تأکید سره وایي چې له نکاح داسې څه مه جوړوئ چې ځرګندي زنا یا د پټې یار نیولو ته ورته وي، خو دی د قرآن مغایر روایت نشي پرېښودی، ناچار به په آیت کې لاسوهنه کوي او مطلب به ئې داسې برابروي چې د روایت تأیید ترې راووځي!! هغه روایت به څنګه د اعتبار وړ ګڼو چې د قرآن له صریح آیت سره تضاد او تعارض لري؟! په قرآن د ایمان تقاضا خو دا ده چې د داسې روایت په اړه ووایو: ښایي راوي اشتباه کړې ده یا ښایي دا روایت د هغې مرحلې په اړه وي چې لا دا آیت نه وو نازل شوی. قرآن د داسې خلکو خبره ځومره ښه او دقیقه انځور او څنګه ئې هغوی معرفي کړي، هلته چې فرمایي:

وَإِنَّ مِنۡهُمۡ لَفَرِيقٗا يَلۡوُۥنَ أَلۡسِنَتَهُم بِٱلۡكِتَٰبِ لِتَحۡسَبُوهُ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ

(c) ketabton.com: The Digital Library
وَمَا هُوَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ٧٨ آل عمران: ٧٨

او له دوی یوه ډله داسي ده چي په خپلي لیکني او کتاب خپلي ژبي داسي اړوي چي ته هغه د الله د کتاب یوه برخه وبولې، په داسي حال کي چي هغه د الله د کتاب برخه نه ده، دوی وایي: دا خبري ټولي د الله له لوري دي په داسي حال کي چي د الله له خوا نه دي، په الله پوري دروغ تړي سره له دې چي ښه پوهیږي.

آیا زنا او لواطت په خپل ذات کي جرم نه دئ؟

د منع خشونت سپېره قانون وایي: یوازي هغه زنا او لواطت جرم دئ چي په زور او جبر ترسره شي!! یعني زنا او لواطت په خپل ذات کي جرم نه دئ، هغه مهال د جرم بڼه غوره کوي چي په جبر او اکراه او د ښځي له موافقي پرته ترسره شي!! او دا هغه څه دي چي د منحطي او له معنوي او اخلاقي پلوه پرېوتي غربي نړۍ پر لمني تور داغ ګڼل کېږي، د عقل، علم او فطرت خلاف کار، هغه چي حیوانات هم تري کرکه لري!! دغو غرب وهلو مېرمنو له غربي منحط او مبتذل فرهنګ همدا زده کړي، په دې قانون کي ئې افغاني مېرمني ته ټول هغه قانوني تسهیلات مهیا کړي چي له مخي ئې وکولی شي د یوې غربي مېرمني په څېر ژوند وکړي، ټولي دیني، معنوي او اخلاقي پولي ونړوي، دیني ارشاداتو او ملي دودونو ته شا کړي، د قانوني مېره تر څنګ یاران ولري، هر مهال له هر چا سره چي زړه ئې غواړي له کور وتلی شي، نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې پلار مخنیوی کولی شي او نه مېږه، یوازي دا پاته دي چي لیکلي ئې وی: له همجنس سره ازدواج هم جائز دئ او که څوك له داسي ازدواج د کومي مېرمني یا سړي مخنیوی وکړي نو په څو میاشتو حبس به محکومېږي!! همغه څه چي د نورو غربي هېوادو تر څنگ د فرانسي سوسیالیست رژیم هم په پارلمان کي دا د همجنسانو تر منځ د ازدواج قانون تصویب کړ او په مخالفت کي ئې سلگونو زرو فرانسویانو په مظاهرو لاس پوري کړ. د غرب وهلو افغانانو ډېرى له خرافاتو ډك مسیحیت ته اوښتي دي او بایبل ته د سپېڅلي کتاب په سترگه گوري، خو همدغه محرف بایبل د سدوم ښار ورانېدا تر عنوان لاندي وایي: ... د دې ښار اوسېدونکي له مادي پلوه ډېر وړاندي تللي وو، مرفه ژوند ئې په برخه شوی وو، خو له اخلاقي پلوه په دې بیمارۍ اخته وو چي له نارینه سره د نارینه جنسي نږدېکت ئې عادي او د عدم مؤاخذې وړ فعل گڼلو، نو ځکه الله تعالی د دې ښار د ورانولو پرېکړه وکړه،... له لمر لوېدو سره سم خدای په عموره او سدوم سکروټي وورولې، ټول ښارونه او کلي ئې له ټولو اوسېدونکو او نباتاتو سره له منځه یووړل!!!

دا غرب وهلي مېرمني زنا یو عادي او مجاز فعل گڼي خو همدا بایبل د تثنیه په کتاب کي لیکي: که کوم سړی یوه پېغله په نکاح کړي، بیا ئې خوښه نه شي او په دې ئې تورنه کړي چي خپل پېغلتوب ئې نه دئ ساتلی او باکره نه وه، په لومړۍ شپه راته معلومه شوه چي دا باکره نه وه، نو د نجلۍ مور او پلار باید داسي مدرك وړاندي کړي چي د نجلۍ پېغلتوب او باکره والی ثابت کړي، د سپین ږیرو په مخکي به هغه ټوټه وغوړوي... قاضیان به ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
وګوري که ترې ثابته شوه چي سړي دروغ ويلي نو په درو به ئې ووهي او سل مثقاله سپين زر به د جريمې په توګه د نجلۍ پلار ته ورکړي... او دا به د تل لپاره د ده په نکاح کي پاته کيږي او د طلاقولو حق به ئې نه لري!! خو که ادعاء ئې سمه وخته نو سپين ږيري دي دا نجلۍ د پلار کره بوځي او د ښار سړي دي دا رجم کړي!! که کوم نارينه د کومي ميړوښي ښځي سره د زنا په حالت کي وليدل شو، دواړه بايد ووژل شي!! که کومه ميړوښه نجلۍ د کوم سړي لخوا اختطاف شوه، دواړه بايد له ښاره بهر رجم شي، نجلۍ د دې لپاره چي د اختطاف په مهال ئې چيغي نه وې وهلې!! خو که دا کار له ښاره بهر وشي بيا نو نجلۍ داسي جرم نه دئ کړی چي د وژلو وړ وي، ځکه چا ئې مرسته نه شوی کولی!!

څو پوښتني لرو:

- کومه ټوټه د نجلۍ پېغلتوب ثابتولی شي؟ هغه چي د لومړي نږدېکت په شپه تر دواړو لاندي ويړه وه؟ قاضي به څنګه د داسي يوې ټوټې له مخي پرېکړه کوي چي په وينو لړلې ده؟ څنګه به معلوموي چي دا د چا ويني او د کوم وخت دي؟ مېړه ته دا ډېره آسانه ده چي پرې نږدې ښځي ته داسي ټوټه په لاس ورشي.
- ولي به سل مثقاله سره زر د نجلۍ پلار ته ورکوي؟ دلته خو د نجلۍ سپکاوی شوی او دا معاوضه بايد دې ته ورکړی شي نه پلار ته ئې؟
- د زنا په اړه د يوه کس ادعاء څنګه د منلو وړ ګڼل کېدی شي؟ قاضي به د ده کومو الفاظو ته اعتبار ورکوي؟ اصولاً خو بايد له مدعي وغوښتل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي د خپلي ادعاء د اثبات لپاره شواهد او دلائل وړاندي کړي، نه دا چي مدعی علیه له ځان د دفاع په خاطر د مدارکو او شواهدو په وړاندي کولو مکلف شي، بايبل ولي له يوې خوا مېړه ته د دې فرصت په لاس ورکوي چي که ئې خپله ښځه خوښه نه شوه نو په نه پېغلتوب ئې تورنه کړي او له بلي خوا د قاضي په وړاندي د دلائلو او مدارکو په وړاندي کولو ئې هم نه مکلفوي او دا ترې نه غواړي چي خپله ادعاء ثابته کړه؟!!

- که په ښار کي اختطاف شوې نجلۍ ووايي چي ما چيغي ووهلې خو څوك مي مرستي ته رانه غی، بيا څنگه؟ او که په صحرا کي اختطاف شوې چيغي نه وي وهلې نو څنگه؟

- موږ دې ته حيران يو چي د ښځو په حق کي له دومره بې انصافي او ظلم سره سره د بايبل منونکي په کومه خوله او کومو سترگو د ښځو د حقوقو خبره کوي، بايبل خو په ټولو مواردو کي د ښځي حقوق تر پښو لاندي کړي او هغې ته ئې په سپکه سترگه کتلي، د بايبل منونکي دي موږ ته د خپل سپېڅلي کتاب يوه جمله داسي راوښيي چي ښځي ته ئې په درنه سترگه کتلي وي او له نارينه سره ئې برابر حقوق ورکړي وي!! عجيبه ده چي دوی پر اسلام اعتراض کوي په داسي حال کي چي اسلام ښځي ته تر نارينه زيات حقوق ورکړي.

راشئ قرآن ته غوږ شئ چي په داسي مواردو کي څومره دقيقي لارښووني لري او وايي:

وَٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ أَزۡوَٰجَهُمۡ وَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ شُهَدَآءُ إِلَّآ أَنفُسُهُمۡ فَشَهَٰدَةُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَحَدِهِمۡ أَرۡبَعُ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٦ وَٱلۡخَٰمِسَةُ أَنَّ
لَعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٧ وَيَدۡرَؤُاْ عَنۡهَا
ٱلۡعَذَابَ أَن تَشۡهَدَ أَرۡبَعَ شَهَٰدَٰتِۭ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٨
وَٱلۡخَٰمِسَةَ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَآ إِن كَانَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٩

النساء: ٦-٩

او هغه چي خپلي مېرمني تورنوي په داسي حال کي چي له ځان پرته (نور) شاهدان نه لري نو د یوه ئي گواهي دا ده: څلور ځلي الله شاهد نیول چي دی یقیناً له رښتینو دئ او پنځم ئي دا چي که دی له دروغجنو وي نو پر ده دي د الله لعنت وي، او له هغې (مېرمني) دا (خبره) عذاب دفع کوي چي څلور ځلي الله شاهد ونیسي چي یقیناً دی له دروغجنو دئ او پنځم ئي دا چي که دی له رښتینو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

د دې مبارکو آیتونو مهمي مهمي لارښووني دا دي:

- څوك چي خپله مېرمن په زنا تورنوي په داسي حال کي چي له ځان پرته بل شاهد نه لري؛ نو د قاضي په وړاندي به د ده گواهي داسي وي چي څلور ځلي به الله تعالی پر دې خبري شاهد نیسي چي دی په خپلي ادعاء کي رښتینی دئ او پنځم ځل به وايي: که دی له دروغجنو وي نو پر ده دي د الله لعنت وي.
- له تورني مېرمني په هغه صورت کي عذاب دفع کېږي چي څلور ځلي

(c) ketabton.com: The Digital Library
ووايي: الله شاهد دئ چي دی له دروغجنو دئ او پنځم ځل ووايي: که دی له رښتينو وي نو پر دې دي د الله غضب وي.

- دلته څلور ځلي الله تعالی شاهد نيول د څلورو شاهدانو د شهادت پر ځای او د هغوی د بدل او عوض په توګه راغلي، او دا خبره کول چي که دی دروغجن وي نو پر ده دي د الله تعالی لعنت وي د تأکيد په توګه راغلي.

- دا حکم په مېړه او مېرمني پوري تړلی دئ او نورو مواردو ته نشي غزېدی.

- دلته الله تعالی شاهد نيول د قسم او لوړي په معنی راغلی او دا ښيي چي په حقيقت کي هر قسم او لوړه د شاهد نيولو په معنی وي، که تاسو د قرآن قسمونو ته ځير شئ نو درته جوته به شي چي د قرآن قسمونه د دې لپاره نه دي چي ګواکي الله تعالی د خپل مخاطب د اقناع او تشويش رفع کولو لپاره په کوم ستر او با عظمته شي لوړه کړې!! دا نه د قسم د مفهوم او معنی په اړه صحيح تعبير دئ او نه د قرآن د قسمونو سم تفسير، د قرآن هر قسم د استشهاد لپاره دئ، زموږ قسمونه هم د استشهاد لپاره وي، کله چي موږ وايو: پر الله تعالی قسم کوم چي رښتيا وايم؛ معنی ئي دا ده چي الله تعالی شاهد دئ چي زه رښتيا وايم، که قسم د تعظيم لپاره وی نو بيا خو به دا هم جائزه وه چي ووايو: په مسجدالحرام قسم، په قرآن قسم، پر پيغمبر قسم، داسي قسمونه نه يوازي جائز نه دي بلکي صحيح هم نه دي، دا ځکه چي دا شيان (مقسم به) زما د رښتينولۍ شاهد او ګواه نه دي، يوازي الله تعالی زما په اړه شاهد کېدی شي، نو يوازي پر الله تعالی لوړه او قسم د

(c) ketabton.com: The Digital Library
معنی او مفهوم له پلوه صحیح او له شرعي پلوه جائز دئ. په بل څه قسم د معنی له پلوه غلط او له شرعي پلوه ناجائز دئ. الله تعالی چي په کومو شیانو لوړه کړې هغه ئې د شاهد په توګه وړاندي کړی، د مثال په توګه الله تعالی په هغه سیند لوړه کړې چي د فرعونیانو په مړو ډك شو (والبحر المسجور)، او د دې مقصد دا دئ چي: د فرعونیانو په مړو ډك بحر ګواهي ورکوي چي که د زمانې د هر فرعون په وړاندي د موسی په څېر مجاهد راپیدا شو نو د دې فرعون برخلیك به داسي وي لکه د مخکني فرعون.

د دې مبارکو آیتونو په معنی د لازیات پوهېدا لپاره لاندي روایات په پام کي ولرئ:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ جَاءَ هِلاَلُ بْنُ أُمَيَّةَ وَهُوَ أَحَدُ الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَجَاءَ مِنْ أَرْضِهِ عَشِيًّا فَوَجَدَ عِنْدَ أَهْلِهِ رَجُلاً فَرَأَى بِعَيْنَيْهِ وَسَمِعَ بِأُذُنَيْهِ فَلَمْ يَهِجْهُ حَتَّى أَصْبَحَ ثُمَّ غَدَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّى جِئْتُ أَهْلِى عِشَاءً فَوَجَدْتُ عِنْدَهُمْ رَجُلاً فَرَأَيْتُ بِعَيْنِى وَسَمِعْتُ بِأُذُنِى فَكَرِهَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم مَا جَاءَ بِهِ وَاشْتَدَّ عَلَيْهِ فَنَزَلَتْ (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلاَّ أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ) الآيَتَيْنِ كِلْتَيْهِمَا فَسُرِّىَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ « أَبْشِرْ يَا هِلاَلُ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكَ فَرَجًا وَمَخْرَجًا ». قَالَ هِلاَلٌ قَدْ كُنْتُ أَرْجُو ذَلِكَ مِنْ رَبِّى. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « أَرْسِلُوا إِلَيْهَا ». فَجَاءَتْ فَتَلاَ عَلَيْهِمَا رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم وَذَكَّرَهُمَا وَأَخْبَرَهُمَا أَنَّ عَذَابَ الآخِرَةِ أَشَدُّ مِنْ عَذَابِ الدُّنْيَا فَقَالَ هِلاَلٌ وَاللَّهِ لَقَدْ صَدَقْتُ عَلَيْهَا فَقَالَتْ قَدْ كَذَبَ.

(c) ketabton.com: The Digital Library
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم «لاَعِنُوا بينهما ». فَقِيلَ لِهِلاَلٍ اشْهَدْ. فَشَهِدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهُ يَا هِلاَلُ اتَّقِ اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكَ الْعَذَابَ. فَقَالَ وَاللَّهِ لاَ يُعَذِّبُنِى اللَّهُ عَلَيْهَا كَمَا لَمْ يَجْلِدْنِى عَلَيْهَا. فَشَهِدَ الْخَامِسَةَ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ثُمَّ قِيلَ لَهَا اشْهَدِى. فَشَهِدَتْ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ فَلَمَّا كَانَتِ الْخَامِسَةُ قِيلَ لَهَا اتَّقِى اللَّهَ فَإِنَّ عَذَابَ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ عَذَابِ الآخِرَةِ وَإِنَّ هَذِهِ الْمُوجِبَةُ الَّتِى تُوجِبُ عَلَيْكِ الْعَذَابَ. فَتَلَكَّأَتْ سَاعَةً ثُمَّ قَالَتْ وَاللَّهِ لاَ أَفْضَحُ قَوْمِى فَشَهِدَتِ الْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ فَفَرَّقَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم بَيْنَهُمَا وَقَضَى أَنْ لاَ يُدْعَى وَلَدُهَا لأَبٍ وَلاَ تُرْمَى وَلاَ يُرْمَى وَلَدُهَا وَمَنْ رَمَاهَا أَوْ رَمَى وَلَدَهَا فَعَلَيْهِ الْحَدُّ وَقَضَى أَنْ لاَ بَيْتَ لَهَا عَلَيْهِ وَلاَ قُوتَ مِنْ أَجْلِ أَنَّهُمَا يَتَفَرَّقَانِ مِنْ غَيْرِ طَلاَقٍ وَلاَ مُتَوَفًّى عَنْهَا وَقَالَ ...

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چي هلال بن امیه، یو له هغو دریو چي الله تعالی د هغوی توبه قبوله کړه، له خپلي زمکي ماخستن راغی او د خپلي مېرمني خوا ته ئي یو سړی وموند، په خپلو سترګو ئي ولید او په خپلو غوږونو ئي د هغه غږ واورېد، نو هیجاني ئي نه کړ، تر هغه چي سبا شو او رسول الله صلی الله علیه و سلم ته ورغی او وئي ویل: یا رسول الله! زه ماخستن خپل اهل ته راغلم نو د هغوی خوا ته مي یو سړی وموند، په خپلو سترګو مي ولید او په خپلو غوږونو مي غږ واورېد، رسول الله صلی الله علیه و سلم د ده په دې وینا ناراض شو او سخته پرې تمامه شوه، نو دا دواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیتونه نازل شول: (وَالَّذِینَ یَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ یکن لهم شهداء إِلاّ أنفسهم فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ ....)، نو له رسول الله صلی الله علیه و سلم د وحي لړی جلا شوه او وئې ویل: اې هلاله! خوښ اوسه چي الله تا ته له کړاو د وتلو لار پرانیسته، هلال وویل: له خپل رب مي همدا انتظار وو، رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: هغې ته ځوك ولېږئ، او هغه راغله، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم دواړو ته دا آیتونه تلاوت کړل، نصیحت ئې ورته وکړ او په دې ئې پوه کړل چي د دنیا تر عذاب د آخرت عذاب ډېر سخت دئ، نو هلال وویل: په الله قسم چي ما د دې په اړه رښتیا ویلي، هغې وویل: یقیناً چي دروغ ئې وویل، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: د دوی تر منځ ملاعنت وکړئ، نو هلال ته وویل شول: شهادت ووایه، نو هغه څلور ځلي الله شاهد کړ چي دی رښتینی دئ او کله چي پنځم ته خبره ورسېده ورته وویل شول: اې هلاله! له اللهووېرېږه، په دې پوه شه چي د دنیا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چي هغه عذاب به دي په برخه کړي، وئې ویل: قسم په خدای چي الله به مي د دې په اړه نه تعذیبوي؛ همداسي لکه چي د دې په اړه مي په درو نه وهي، نو پنځم ځل ئې خدای شاهد ونیو چي که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دي پر ده وي، بیا هغې ته وویل شول: ته خپل شهادت وړاندي کړه، نو هغې څلور ځلي خدای شاهد ونیو چي دی دروغجن دئ او کله چي پنځم ته خبره ورسېده ورته وویل شول: له الله ووېرېږه، په دې پوه شه چي د دنیا عذاب د آخرت په پرتله ډېر آسان دئ، او دا قسم هغه سبب دئ چي هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library
عذاب به دي په برخه کړي، نو يوه شېبه ودرېده او زړه نا زړه شوه، بيا ئې ووېل: قسم په خداى چي زه به خپل قوم رسوا نکړم، نو پنځمه لوړه ئې وکړه او وئې وېل: که دی رښتينی وي نو پر ما دي د الله غضب وي، نو رسول الله صلی الله عليه و سلم دوی سره بېل کړل (نکاح ئې فسخ کړه) او دا پرېکړه ئې وکړه چي د دې بچی به هيڅ پلار ته نه منسوبېږي، نه به دا تورنه کېږي او نه ئې زوی، او چا چي دا تورنه کړه يا ئې د دې زوی تورن کړ نو پر هغه به حد لازمېږي، او دا پرېکړه ئې وکړه چي نه ئې پر مېړه کور ورکول شته او نه نفقه، له دې کبله چي دوی له طلاق پرته سره بېلېږي او مېړه نه دئ ترې وفات شوی...

سنت دا دئ چي د داسي مېړه او مېرمني تر منځ به له دغو قسمونو وروسته بېلوالی راځي او نکاح ئې فسخ کېږي، مېړه د مهر بېرته اخيستو حق هم نه لري. د دوی تر منځ بيا نکاح هم جائز نه ده. د لعان دا معامله به په محکمې کې او د قاضي په وړاندي ترسره کېږي. له لعان د تورن يا تور لګوونکي اجتناب د اعتراف په معنی دئ، خو قاضي به هغه مهال سزا ورکوي چي په خپلي خولې اعتراف وکړي، تر هغه ئې د بندي ساتلو حکم کولی شي، دا ځکه چي د سزا لپاره يا شاهد يا اعتراف اساسي شرط دئ.

د لعان په اړه د فقهاوو تر منځ اتفاقي ټکي دا دي:

- تورن او تورلګوونکي ته د قاضي له لوري کومه سزا نشي ورکول کېدی، دواړه له سزا معاف ګڼل کېږي، دروغجن ته به الله تعالی سزا ورکوي.
- که نارينه د ماشوم نسبت ځان ته ونه مني نو هغه به مور ته منسوبېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پلاره د میراث مستحق نه ګڼل کېږي.

- هیڅوک حق نه لري دې ماشوم ته ولد الزنا ووايي او مور ئې زناکاره وبولي، که څوك دا کار وکړي د قذف سزا مستحق دئ.
- د مېرمني د مهر حق نه ساقطېږي.
- دا مېرمن پر مخکني مېړه د تل لپاره حرامه ده.

په دې اړه د فقهاوو تر منځ اختلافي ټکي دا دي:

- ځیني وايي: کله چي مېړه د لعان الفاظ بشپړ کړي په همدې سره طلاق واقع شو، که څه هم ښځي د ده ځواب نه وي ویلی.
- ځیني نور په دې باور دي چي د طلاق پرېکړه به د قاضي له لوري کېږي، خو که مېړه په خپله طلاق ورکړي دا غوره دئ. امام ابو حنیفه او امام ابو یوسف په همدې رأیه دي او همدا صحیح او د سنت مطابق معلومېږي، ځکه رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی تر منځ د بېلېدو پرېکړه کړې او د هغه چا په عمل ئې اعتراض نه دئ کړی چي خپلي تورني مېرمني ته ئې د لعان په پای کي طلاق ورکړی، که طلاق په خپله واقع کېدی نو نه به رسول الله صلی الله علیه و سلم د دوی د بېلېدو مستقله پرېکړه کوله او نه به هغه صحابي د طلاق الفاظ کارول.
- که چا په لومړۍ شپه او له مجامعت مخکي خپله مېرمن طلاق کړه، که ئې مهر ټاکل شوی وي نو نیمايي مهر به ښځي ته ورکوي او که له مجامعت وروسته ئې طلاق کړه بشپړ مهر به ورکوي. که ئې مهر نه وو ټاکل شوی، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د خپل وس او توان مطابق به مناسبه متاع او جامه ورکوي. قرآن د همدې لپاره د مهر حق ښځې ته ورکړی چې مېړه ئې په ناروا او د دې لپاره طلاق نه کړي چې تر دې ئې بله ښايسته موندلې، يا ئې زړه ترې تور شوی په بلې ئې بدلول غواړي، مهر ئې د ښځې په موافقې پوري مربوط کړی، ثابت حد ئې نه دئ ورته ټاکلی، دا مهر د دې راتلونکې تضمينوي، د دې ترڅنګ قرآن د زور او تپل شوې نکاح خبره نه کوي او له مېړه د طلاق حق نه سلبوي، دا کار د ګټې په ځای تاوان لري او کورنۍ له تلپاته کړاوونو، شخړو او ستونزو سره مخامخ کوي. که کوم مېړه خپله مېرمن په زنا تورنه کړي، ښځګه به ئې د قاضي په امر له ځان سره ساتي او ښځګه به دا مېرمن داسې مېړه ته زړه ورکوي او له هغه سره به ښه او ډاډمن ژوند کوي. د بې باورۍ او بې اعتمادۍ په صورت کې خو تر ټولو مناسبه چاره دا ده چې قاضي د طلاق پرېکړه وکړي نه دا چې د زور ملګرتيا په دواړو وتپي. د قرآن الفاظ دا دي:

لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا۟ لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلْمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ ٢٣٦ وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّآ أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَا۟ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ عُقْدَةُ ٱلنِّكَاحِ ۚ وَأَن تَعْفُوٓا۟ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا تَنسَوُا۟ ٱلْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کې هم پر تاسو څه الزام او ګناه نشته چې ښځې له نږدې والی یا دوی ته د کوم مهر له ټاکلو وړاندې طلاقې کړئ، خو څه مال متاع ورکړئ، په توانمن د خپل توان په اندازه او په نېستمن د خپل وس په اندازه، مناسبه متاع په غوره توګه، دا یو حق دئ پر محسنینو. او که مو له نږدې والې د مخه هغه وخت طلاقې کړې چې کوم مهر مو ورته ټاکلی وې نو د دې مهر نیمایې دئ، مګر دا چې هغوی (ښځې) ترې تېرې شې او یا هغه کس تېر شې چې د نکاح غوټه ئې په لاس کې ده او که عفو وکړئ، دا تقوی ته نږدې ده او په خپلو کې فضل او احسان مه هېروئ، بې شکه چې الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دئ.

یعنې که له نږدېوالې او صحیحه خلوت وړاندې په هغه وخت کې ښځې طلاقې کړئ چې لا مو مهرنه دئ ورته ټاکلی، نو په دې صورت کې نه کوم مکلفیت درپه غاړه دئ او نه دا د ګناه کار دئ، خو دغو ښځو ته د خپل وس او توان په اندازه څه ورکړئ، په دې سره به د دواړو کورنیو ترمنځ د تاو تریخوالې مخه نیول شوې وې او له بلې خوا به د هغې ښځې تسلې شوې وې، خو که مهر مو ورته ټاکلی وو، نو بیا د دغه ټاکلې مهر نیمایې دربانديې لازم دئ، مګر دا چې ښځه ترې تېره شې او یا دا چې نارینه پاته نیمایې هم ورکړې، همدغه یو بل ته عفو، له خپل حق بل ته تېرېدل او فضل او احسان کول درته غوره دي.

قرآن نه د نجلۍ پلار او مور په دې مکلفوي چې د خپلې لور د پېغلتوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابتولو لپاره کومه ټوټه وړاندي کړي او نه مېره په دې مکلفوي چي د نجلۍ پلار ته جريمه ورکړي او همدا مېرمن حتماً او په نه زړه له ځان سره وساتي.

د قانون منع خشونت عليه زنان په (۳) مادې کي راغلي: (تجاوز جنسي: ارتکاب فعل زنا يا لواط با زن بالغ توأم با اجبار و اکراه يا ارتکاب آن با زن نابالغ و يا تجاوز بر عفت وناموس زن است) يعني يوازي اجباری زنا او لواطت جرم ګڼل شوی او سزا ئې هم په يوه حالت کي حبس او په بل حالت کي مرګ ټاکلی، د دې قانون د ليکونکو او مدافعينو جسارت او سپين سترګتوب د حيرانتيا وړ دئ، ښايي داسي انګېري چي د صليبي ځواکونو دولس کلن حضور او د دوی پراخ دين دښمن فعاليتونه به د دې باعث شوي وي چي د افغان ولس ديني غيرت ذوب شي او اوس د دې وخت رارسېدلی چي داسي د اسلام ضد قوانين پر دې ټولني تحميل شي، که پر ارګ ناستو ئې لاسليك کولی شي نو له ولسي جرګې ئې هم تأييد ترلاسه کولی شي، ځوك چي په افغانستان کي د امريکايانو حضور، د دوی اډې، زندانونه، د افغانانو نيول او د خپلو اډو په زندانونو کي د هغوی ساتل، ګوانتانامو ته د هغوی انتقال او له امريکا سره اوږد مهال امنيتي تړون منلی شي، امريکايانو ته دا لاسليك شوي اسناد ورکولی شي چي حق لري افغانستان ته له وېزې او پاسپورت پرته راشي او ترې ولاړ شي، په هر وخت او د افغانستان په هر ځای کي د شپې يا ورځي له لوري عمليات ترسره کړي، هر هغه ځوك نيولی شي چي دوی ئې دښمن ګڼي، هغوی ته به دا څه ګرانه وي چي له دغه قانون سره يا موافقه وکړي او يا ئې په وړاندي ساکت پاته شي!! مګر د دې مفسد رژيم لاس پوڅو چارواکو

(c) ketabton.com: The Digital Library
د غلامۍ دا ټول اسناد نه دي لاسليك كړي؟!! آيا كرزي د خپلو كمونيستو او غربپالو مشاورينو په سپارښتنه دا قانون توشيح نه كړ؟!! آيا د شمالي ټلوالي ذليل مشران په واز كومي نه وايي چې د ناټو حضور د افغانانو په ګټه دئ؟!!

خو دا چې آيا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترګه كتلی شو كه نه او هغه سزا ورسره ښايي كه نه چې اسلام ورته ټاكلې؟ دې پوښتني ته له ځواب وړاندي ځو خبري ستاسو مخي ته ږدم، د قرآن دې آيت ته ځير شئ:

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِى فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٍ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٍۖ وَلَا تَأۡخُذۡكُم بِهِمَا رَأۡفَةٌ فِى دِينِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۖ وَلۡيَشۡهَدۡ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٢ النور: ٢

زناكاره ښځه او زناكار نارينه؛ د دوی هر يو سل درې ووهئ، او د الله په دين كې دې تاسو د دوی په اړه زړه سوی نه نيسي، كه پر الله او د آخرت پر ورځې ايمان لرئ، او د دوی عذاب دې د مؤمنانو يوه ډله وګوري.

د دې لپاره چې دا مبارك آيت د زنا او زناكارو د سزا په څېر مهمي او حساسي انساني قضيې په اړه بحث كوي، بايد په وړاندي ئې لږ توقف وكړو او ټولو هغو پوښتنو ته دقيق ځواب ولټوو چې په دې اړه وړاندي كيږي، لكه دا پوښتني: آيا زنا ته د جرم په سترګه كتل صحيح دي؟ په ځانګړې توګه هغه مهال چې د دواړو لوريو په توافق ترسره شي، او هغه هم په داسي حال كې چې دواړه مجرد وي او د كومي نكاح په قيد او شرط كې نه وي داخل

(c) ketabton.com: The Digital Library
شوي؟ دا له کومه پلوه جرم دئ؟ له مذهبي پلوه جرم دئ، که له فطري او انساني پلوه، که له اخلاقي او رواني پلوه او که دا د بل په حق تېرى دئ نو ځکه جرم ګڼل کېږي، او که دا د ټولني له حاکم او منل شوي قانون تېرى دئ نو د جرم اطلاق پرې کېږي؟ که ومنو چي دا جرم دئ آيا دا سزا ورسره مناسبه او عادلانه ده؟ آيا د خلکو په وړاندي يو مجرم په درو وهل مناسب کار دئ؟ دغو او دې ته ورته پوښتنو ته بايد معقول او د منلو وړ ځوابونه ولټوو. د آيت په مفهوم د ښه پوهېدو او بيا اړونده پوښتنو ته د صحيح ځواب ويلو لپاره بايد تر ټولو وړاندي لاندي خبري په پام کي ولرو:

- قرآن هغه جنسي مباشرت ته د زنا نوم ورکړى چي د سړي او ښځي تر منځ په نامشروع او غير قانوني توګه ترسره شي، مباشرت ئې مشروع مباشرت ته ورته او له فطري لارو وي خو له نکاح پرته وي، که دا د مجردو تر منځ وي او که د متأهلو تر منځ، د زنا اطلاق پر نورو جنسي کړنو نشي کېدى، که دا د نارينه او نارينه تر منځ وي او که د نارينه او ښځي تر منځ له غير فطري لاري، او که د انسان او حيوان تر منځ او يا له نورو لارو د جنسي غريزې اشباع، د هر جنسي شذوذ او جرم لپاره بېل بېل نوم ټاکل شوى.
- ټول مفسرين او فقهاء په دې متفق دي چي په دې آيت کي هغه زناکار نارينه او زناکاري ښځي ته اشاره شوې چي واده ئې نه وي شوى. خو په دې اړه د دوى تر منځ اختلاف تر سترګو کېږي چي د اختصاص وجه څه ده، د قرآن کوم آيت د اختصاص منشأ ده که کوم روايت او د رسول الله **صلى الله عليه و سلم** عمل؟ آيا رسول الله**صلى الله عليه و سلم** ته په دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړه بېله وحي شوې که د قرآن له لارښوونو ئې دا حکم استنباط کړی؟ څو که د همدې آيت ترکيب او د ورپسې آيت الفاظو ته ځېر شو نو راته جوتېږي چي د دې اختصاص منشأ په خپله همدا آيتونه دي، د لومړي آيت له فحوی داسي معلومېږي لکه چي رسول الله **صلی الله علیه و سلم** ته د دې آيت تر نزول وړاندي د زنا قضيه وړاندي شوې وي، هغه په دې اړه پرېکړه د الهي لارښووني راتلو ته ځنډولي وي، ځکه (الزاني) او (الزانية) معرفه صيغې دي او په هغه چا ئې اطلاق کېږي چي له وړاندي پرې خبره شوې وي، د النساء د سورې هغه آيت چي وايي:

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعَةً مِّنكُمۡۖ ... النساء: ۱۵

او ستاسو هغه مېرمني چي فحش کار (زنا) کوي، نو په دوی باندي له خپل منځ څلور شاهدان (د شهادت ورکولو لپاره) وغواړئ...

دا حکم د زنا د حد له تعيين مخکي ابتدائي حکم دئ، او همدا د النور د سورې د دغه آيت لپاره مقدمه ګڼل کېږي، که داسي نه وی نو بيا به داسي ويل کېدل: که څوك زنا وکړي نو سزا به ئې دا وي. په ورپسې آيت کي د همدې (الزاني) په اړه ويل شوي چي دا يوازي زناکاره يا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا (الزانية) يوازي له زناکار او مشرك سره نکاح کوي. له دې الفاظو په لازيات وضاحت سره معلومېږي چي خبره د هغه چا په اړه ده چي لا ئې نکاح نه ده شوې او متأهل نه دئ، د داسي زناکار سزا سل درې ده. دلته دا

(c) ketabton.com: The Digital Library
پوښتنه راولاړېږي چي د واده شوي نارينه او ښځي سزا څه ده او د حکم منشأ ئې د قرآن کوم آيت دئ که کوم روايت او که پيغمبر **صلی الله عليه و سلم** دې ته په پام سره دا حکم کړی چي په مخکني الهي شريعت کې ئې همدا حکم وو؟ مفسرين او فقهاء په دې اړه هم متفق دي چي سزا ئې رجم (سنگسارول) دي، خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چي د حکم منشأ څه ده، البته د خوارجو ځيني ډلي د رجم له حکم منکر دي، دقيقه رأيه دا ده چي رسول الله **صلی الله عليه و سلم** دې ته په پام سره چي د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبيعي ده چي د متأهل زناکار سزا به تر دې زياته وي، دا سزا همغه ده چي په مخکني شريعت کې راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسي لکه چي د آزادي ښځي او وينځي سزا توپير لري، وينځي ته د دې لپاره چي محدوديتونه ئې تر آزادي زيات دي، د خپلي خوښي نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادي نيمه ټاکل شوې.

دې ته مو پام وي چي د الاحزاب د سورې په اړه يو داسي روايت هم تر سترگو کېږي چي وايي: دا سوره په سر کې دومره اوږده وه لکه د البقره سوره، د رجم آيت هم د دې سورې يو آيت وو، خو نور آيتونه ترې حذف شوي او يوازي ۷۳ آيتونه ئې پاته شوي!! راشئ وگورو چي دا روايت څومره د اعتبار وړ دئ، روايت داسي دئ:

عن زر بن حبيش قال : قال لي أبي بن كعب : كم تعدون سورة الأحزاب؟ فقلت: نعدها اثنتين أو ثلاثا وسبعين آية قال : « إن كانت لتوازي سورة البقرة ، ولقد كان فيها : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ » تحفة ۲۲ معتلی ۲٤ مسند احمد

له زر بن حبیش روایت دئ چي وايي: ابی بن کعب راته وویل: د الاحزاب سوره څومره ګڼئ؟ ومي ویل: دوه اویا یا دري اویا آیتونه، وئې ویل: یقیناً چي دا د بقره له سورې سره برابره وه، او یقیناً چي په دې کي دا هم وو: سپین ږیری او سپین سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنګسار کړئ، د الله له لوري یوه عبرتناکه سزا، او الله باحکمت عزتمن دئ.

دا مطلب په ځینو نورو روایاتو کي هم له ځینو توپیرونو سره راغلی، لکه دا روایت:

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ عُمَرُ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُ : قَدْ خَشِيتُ أَنْ يَطُولَ بِالنَّاسِ زَمَانٌ حَتَّى يَقُولَ الْقَائِلُ مَا نَجِدُ الرَّجْمَ فِى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَيَضِلُّوا بِتَرْكِ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ عز وَجَلَّ أَلاَ وَإِنَّ الرَّجْمَ حَقٌّ إِذَا أَحْصَنَ الرَّجُلُ وَقَامَتِ الْبَيِّنَةُ أَوْ كَانَ الْحَمْلُ أَوِ الاعْتِرَافُ فَقَدْ قَرَأْنَاهَا : الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ وَقَدْ رَجَمَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- وَرَجَمْنَا بَعْدَهُ. رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى شَيْبَةَ وَغَيْرِهِ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ. السنن البيهقي

له عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چي عمر رضی الله عنه وویل: له دې وویریږم چي پر خلکو زمانه اوږده شي تر هغه چي یو ویونکی ووايي: د الله په کتاب کي د رجم حکم نه مومو، نو د یوې داسي الهي فریضې په اړه بې لاري شي چي الله تعالی نازله کړې، پام چي رجم حق دئ، هغه مهال چي سړي واده کړی وي، ګواهي ورکړی شي، حمل واقع شي، یا اعتراف

(c) ketabton.com: The Digital Library
وشي، يقيناً چي موږ دا (آیت) لوستلی: سپین ږیری او سپین سرې چي زنا وکړي نو دواړه حتماً سنگسار کړئ، ... او یقیناً چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د رجم حکم اجراء کړی او تر ده وروسته موږ د رجم حکم اجراء کړی.

دا روایات گڼ شمېر داسي ستونزي لري چي ښيي په هیڅ توگه د اعتبار وړ نه دي، ځیني ئې دا دي:

- وايي: دا (الشَّيْخُ وَالشَّيْخَةُ إِذَا زَنَيَا، فَارْجُمُوهُمَا الْبَتَّةَ نَكَالًا مِنْ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ) د الاحزاب د سورې یو آیت وو چي حکم ئې پاته او الفاظ ئې حذف شوي!! حال دا چي دا ادعاء په بشپړه توگه بې بنسټه ده، ځکه د الاحزاب د سورې د ټولو آیتونو فواصل د لومړي او دوهم آیت (حکیماً) او (خبیراً) ته ورته دي، یوازي څلورم آیت ئې په (السبیل) پای ته رسېدلی، خو دا آیت په حقیقت کي له وروستي سره داسي تړلی دئ چي په گډه یو آیت ترې جوړېږي او په (رحیماً) پای ته رسي. خو پورتنی مضمون په وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ پای ته رسېدلی!!! او د دې مضمون آخري برخه په اصل کي د مائدې د سورې د ۳۸ آیت وروستۍ فقره ده، د المائدې د آیتونو فواصل دغو صیغو ته ورته دي: خاسرین، رحیم، قدیر، یرید، تشکرون، صدور او عقاب، اکثر آیتونه ئې خاسرین ته په ورته صیغو پای ته رسېدلي چي حکیم، رحیم، قدیر او یرید ته هم ورنږدې دي.
- قرآن خپل ځانگړي اصطلاحات لري، د نکاح شوي سړي او ښځي لپاره د محصن او محصنة الفاظ کاروي، د دوی لپاره د قرآن په هیڅ آیت کي د الشیخ او الشیخة الفاظ نه دي راغلي، دا الفاظ نه یوازي په قرآن کي نه دي راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلكي دلته ئې كارول جدي التباس رامنځته كوي، ځكه معنى ئې داسي كېږي چي كه نارينه او ښځينه په زړښت کې زنا وكړي نو رجم كېږي به!! يعني رجم په زړښت پوري تړي نه په نكاح پوري!! او دا هم له قرآن سره تعارض لري او هم له عدل او عقل سره.

- همدا راز د قرآن په هيڅ آيت کې د (البتة) لفظ نه تر سترګو كېږي.
- دا رأيه د الله تعالى د هغي ژمني خلاف ده چي د قرآن د حفاظت په اړه ئې كړې، دا شك راولاړوي چي ښايي د قرآن ډېري برخي به حذف شوې وي!! صحيح او دقيقه رأيه دا ده چي د قرآن يو حرف هم نه دئ حذف شوى، يوه برخه يا ګڼ شمېر آيتونه خو ئې پرځای پرېږدئ.
- د قرآن د آيتونو تر منځ دومره ژور نظم او تړاو مراعات شوى چي كه يو لفظ ئې حذف يا بدل شي نظم او ښكلا ئې صدمه ګوري، داسي لكه د مرغلرو يو ښكلى هار چي تار ئې وشلېږي او مرغلري ئې خورې شي، څوك چي له قرآن سره آشنا وي پوهېږي چي نه له قرآن څه حذف شوي او نه پورتنى مضمون د قرآن له آيتونو سره د محتوى، ادبي تركيب، ښكلا او ښايست له پلوه ورته والى او شباهت لري. هيڅ په قرآن پوه انسان به دا ادعاء ونه مني چي له قرآن څه حذف شوي.
- ټولو صحابه وو پر دې اجماع كړې چي پر رسول الله **صلى الله عليه و سلم** نازل شوى قرآن همدغه دئ چي په اوسني مصحف کې راغونډ شوى، د دوى دا اجماع كافي ده چي ووايو داسي روايات په بشپړه توګه بې اعتبار دي چي وايي د قرآن كومه برخه حذف شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د دې روایت په اړه د ابوعبدالرحمن رأیه هم واورئ چې وايي: لا أعلم أن أحدا ذكر في هذا الحديث الشيخ والشيخة فارجموهما البتة غير سفيان وينبغي أنه وهم والله أعلم: له سفيان پرته بل داسې څوك نه پېژنم چې په دې حدیث کې ئې دا خبره هم ذکر کړې وي چې که بوډا او بوډۍ زنا وکړي دواړه رجم کړئ، ښایي ده به وهم کړی وي، الله تعالی ښه پوهېږي.
- دې ته مو هم پام وي چې ټول مفسرین او فقهاء په دې اړه متفق دي چې د محصن زناکار سزا رجم (سنگسارول) دي. خو په دې اړه بېل بېل آراء لري چې د دې حکم منشأ څه ده، دقیقه رأیه دا ده چې رسول الله **صلی الله علیه و سلم** دې ته په پام سره محصن زناکار د رجم په سزا محکوم کړی چې د مجرد زناکار سزا سل درې ده نو طبیعي ده چې د متأهل زناکار سزا به تر دې زیاته وي، او دا به همغه سزا وي چې په مخکني شریعت کې راغلې او قرآن هغه نه ده منسوخ کړې. همغسې لکه چې د آزادې ښځې او وینځې سزا توپیر لري، وینځې ته د دې لپاره چې محدودیتونه ئې تر آزادې زیات دي، د خپلې خوښې نکاح ئې نه ده په برخه شوې نو سزا ئې تر آزادې نیمه ټاکل شوې. د دې تفصیل د النور د سورې د دوهم آیت په تفسیر کې وگورئ.

د دغو زناکارو سزا داسې ټاکل شوې: (فَٱجۡلِدُواْ كُلَّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا مِاْئَةَ جَلۡدَةٖۖ: هر یو ئې سل درې ووهئ)، جلد پوستکي ته وايي، خو دا چې دلته ئې مراد له پوستکي جوړه شوې متروکه ده که مجرم داسې وهل چې یوازې پر خپل پوستکي درد احساس کړي او غوښې او هډوکو ته ئې سرایت ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي او داسي ونه وهل شي چي غوښه ئې زخمي یا هډوکی ئې شین شي، د رسول الله صلی الله علیه و سلم له سنت معلومېږي چي په دې وینا کي دا دواړه خبري نغښتې دي. متروکه به د څرمني وي، نه به ډېره کلکه او ځېږه وي او نه ډېره نرمه او پسته، وهل به داسي وي چي د وهونکي لاس دومره لوړ نشي چي تخرګ ئې معلوم شي، د متروکي په وهلو کي به نه ډېر زور کاروي او نه به ئې سوکه سوکه وهي، پر سر، مخ او نازکو ځایونو به له وهلو ډډه کوي، هڅه به ئې دا وي چي پر یوه ځای څو واري ګوزار ونه کړي.

- مؤمنانو ته لارښوونه شوې چي د الله په دین کي دي تاسو ته د دغو مجرمینو د مجازات په اړه زړه سوی لاحق نشي، پر الله او د آخرت پر ورځي د ایمان تقاضا همدا ده، دا ځکه چي دا حکم د الله تعالی له لوري دئ، او الله تعالی د قیامت ورځ د محاسبې او مجازات لپاره ټاکلې، یعني ستاسو رب محاسبه کوي او مجرم ته سزا ورکوي، پر محاسبه کوونکي او مجازات کوونکي رب د ایمان غوښتنه دا ده چي مجرم ته د هغه له حکم سره سم سزا ورکړی شي، نه زیاته نه کمه، د مجرم په مجازات کي به د خپلو شخصي احساساتو او عواطفو تر اغېز لاندي نه راځئ، نه به ستاسو زړه سوی په حد کي تخفیف او کمی راولي او نه به مو قهر او غصه په هغه کي د زیاتوالي او شدت باعث کېږي.

- دا لارښوونه هم ورته شوې چي د دوی عذاب دي د مؤمنانو یوه ډله وګوري. یعني دا مجازات باید علني وي نه په پټه او د ټرلو دروازو تر شا، یوه ډله مؤمنان باید د مجازات صحنه په خپلو سترګو وګوري. دلته څو خبري

(c) ketabton.com: The Digital Library
باید په پام کې ولرو: د صحنې لیدونکي باید د مؤمنانو یوه ډله وي، او د دې معنی دا ده چې دا مجازات به دومره هم علني نه وي چې حتی کافران ئې هم ولیدی شي، داسې چې په آزاد میدان کې او په بشپړه توګه علني مجازات شي، یا د مجازات صحنه په ټلویزیون کې وښودل شي، بلکه یوازې د مؤمنانو یوه ډله به دا صحنه ګوري. په دې څرګند مجازات کې ځیني مصلحتونه مضمر دي، د نورو لپاره د عبرت باعث کېږي، د اصلي مجرم او د نورو جسارت له منځه وړي، د قاضیانو د غلطو تصرفاتو مخنیوی کوي، پټ مجازات هم مجرم ته دا مجال ورکوي چې ځان پاك ملنی وښیي او هم واکمنانو ته دا امکان په لاس ورکوي چې د رشوت په بدل کې مجرم له مجازات وژغوري. دا د ټولني حق دئ چې هغه مجرم وپېژني چې د نورو پر حقوقو تېری کوي، تر څو له هغه سره په خپلو معاملاتو کې محتاط وي، او له خطره ئې ځان وساتي. دا قطعاً د منلو وړ خبره نه ده چې د یوه مجرم د پت او عزت لپاره ټولنه له ګواښ سره مخامخ شي. داسې جرم چې په بشپړه توګه شخصي بڼه لري، بل ته ئې ضرر نه وي متوجه، په پټه تر سره شوی وي، او مخصوصاً چې هغه محکمې ته هم نه وي راجع شوی، په داسې جرم پرده اچول او په هغه کې د مجرم د پت او عزت خیال ساتل نه یوازې مانع نه لري بلکې غوره کار دئ او اسلام پرې تأکید کوي، خو دا او هغه بل جرم په خپلو کې ژور توپیرونه لري او یو پر بل نشو قیاسولی.

- د دې لپاره چې دا موضوع او اړوند احکام ئې لازیات راته واضح شوي وي باید هغه روایات هم له نظره تېر کړو چې په دې اړه راغلي، خو تر دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندي باید دا وضاحت وکړو چي آیا د دغو زناکارو سزا یوازې همدا پورتنۍ سزا ده که اسلامي حکومت کولی شي څه پرې زیات کړي؟ ځیني په دې باور دي چي له دې سزا سره یو کلن تبعید هم مل دئ، قاضي به د پورتنۍ سزا تر څنګ دا پرېکړه هم کوي چي زناکار تر یوه کال پوري له خپل مېشت ځای بلي سیمي ته په تلو مکلف کړي، دوی ځینو روایاتو ته په پام سره دا سزا واجب او د پورتنۍ ضمیمه ګڼي، خو ځیني نور بیا دا د حد د سزا ضمیمه نه بلکي داسي سزا ئې بولي چي د حاکم رأیي ته ئې محول کوي، چي که دا تبعید د مجرم او ټولني لپاره غوره ورته معلوم شي نو داسي کار کولی شي. احنافو دغي رأیي ته ترجیح ورکړې او یقیناً چي صحیح رأیه همدا ده، په څو دلائلو: ۱- په آیت کي سزا ټاکل شوې، په دې آیت او د قرآن په نورو آیتونو کي د مزید سزا لپاره شاهد نه مومو. ۲- هر تبعید ته د سزا په سترګه نشو کتلی، د هغه زناکار لپاره چي په څرګنده مجازات شوی او له خلکو سره په جګو سترګو مخامخېدا ورته ګرانه شوې، دا غوره ده چي څه موده له خپلي سیمي بل ځای ته ولېږل شي، په بل ځای کي به دی هم له روحي فشار خوندي وي او د ده مخکنۍ ټولنه به هم له هغه ضرره خوندي وي چي د مجرم آزاد ګرځېدا ئې ورسره مخامخ کوي، دا ځکه چي د مجرم آزاد ګرځېدا د جرم په اړه حساسیت ورو ورو له منځه وړي او هغو کسانو ته جسارت بخښي چي د همداسي جرم شوق لري. لاندي روایت دا مطلب ډېر ښه توضیح کوي:

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ : بَيْنَمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فِي الْمَسْجِدِ جَاءَهُ رَجُلٌ فَلاَثَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ بِلَوَثٍ مِنْ كَلَامٍ وَهُوَ دَهِشٌ فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ لِعمر رضِى اللّٰه عنه: قُم إِلَيهِ فَانْظُرْ فِي شَأنه فَإِنَّ لَهُ شَأنًا. فَقَامَ إِلَيهِ عُمَرُ رضى الله عنه قَالَ : إِنَّهُ ضَافَهُ ضَيْفٌ فَوَقَعَ بِابْنَتِهِ فَصَكَّ عُمَرُ رضى الله عنه فِي صَدْرِهِ وَقَالَ : قَبَّحَكَ اللّٰهُ أَلاَ سَتَرْتَ عَلَى ابْنَتِكَ. قَالَ : فَأَمَرَ بِهِمَا أَبُو بَكْرٍ رضى الله عنه فَضُرِبَا الْحَدَّ ثُمَّ تَزَوَّجَ أَحَدُهُمَا مِنَ الآخَرِ وَأَمَرَ بِهِمَا فَغُرِّبَا عَامًا أَوْ حَوْلاً. رواه البيهقى

له ابن عمر رضى الله عنهما روايت دئ چي يوه ورځ په داسي حال کي چي ابوبکر رضى الله عنه په جومات کي وو يو سړی ورته راغی چي لالهانده او پرېشانه وو، خبري ئې هم څرګندي او واضح نه وې، ژبه ئې بنده بنده کېده، نو ابوبکر رضى الله عنه عمر رضى الله عنه ته وويل: ورشه او حال ئې معلوم کړه، حتماً څه خبره ورسره ده، عمر رضى الله عنه ورغی او هغه ورته وويل: يو مېلمه ئې خپل کور ته راوست او هغه ئې له لور سره زنا وکړه، عمر رضى الله عنه هغه په سينه ووَاهو او ورته وئې ويل: خدای دي سپك کړه، ولي دي پر خپلي لور پرده وانه چوله!! ابوبکر رضى الله عنه دواړه راوغوښتل، دواړو پر خپلي ګناه اعتراف وکړ، پر دواړو حد جاري شو، خو د حد تر څنګ ئې هم دوی دواړه سره نکاح کړل او هم ئې تر يوه کال پوري تبعيد کړل.
که غور وکړو نو د دې بدوي لپاره تر ټولو غوره کار دا وو چي لور او دغه مېلمه ئې سره کښېنولي وی، دواړو ته ئې ويلي وی چي تاسو دا غلطي وکړه، اوس نو په کار دا ده چي تاسو دواړه په خپلو کي نکاح وکړئ، ځکه له قانوني او شرعي پلوه نه ده په خپله سزا ورکولی شوی، نه ئې په محکمې کي دوی ته سزا ورکولی شوی، ځکه محکمې به يا څلور شاهدان ترې غوښتل يا به دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library
دواړو اعتراف کولو، محکمې ته د دواړو بېول له دې پرته چې هغوی تنبیه شي ده ته کومه گټه ونه رسوله. د عمر رضی الله عنه په اړه دا روایت هم راغلی چې ویلي ئې دي: له دې وروسته به څوك تبعید نه کړم، دا خبره ئې هغه مهال وکړه چې یو مجرم ئې تبعید کړ او هغه رومیانو ته پناه یووړه. د علي رضی الله عنه په اړه هم راغلي چې له تبعید سره ئې مخالفت کړی. له دې روایاتو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې هغه رأیه کمزورې ده چې تبعید د حد ضمیمه او واجب گڼي.

خو دا چې آیا له عقلي، علمي، اخلاقي او فطري پلوه زنا ته د جرم په سترگه کتلی شو که نه او داسې سزا ورسره ښایي که نه؟ دې پوښتنې ته له ځواب وړاندې څو خبرې ستاسو مخې ته ږدم: آیا وړو مرغیو ته مو پام کړی چې کله د الوتو شي نو دوه دوه سره جوړه شي، په یوې خوندي گوښې کې ځان ته په گډه ځاله جوړه کړي، د ژوند تر پایه سره ملگرې وي، تر منځ ئې وفا او مینه وي، ټول هم و غم ئې دا وي چې بچیان وزېږوي، ستر ئې کړي او الوتو ته ئې چمتو کړي، نه ئې نارینه بلې ښځې ته او نه ئې ښځه پردي نارینه ته تمایل ښیي. آیا د مرغانو دا صفا او له مینې او وفا ډك ژوند کافي نه دئ چې ووایو: د فطرت تقاضا همدا ده، جنسي تمایل د گډ ژوند او گډې کورنۍ جوړولو محرك او موخه ئې د اولاد زېږول او روزل.

آیا هغه چرگ ته ځیر شوي یئ چې گڼ شمېر چرگې ساتي، بل چرگ ئې خوا ته نه پرېږدي، که بل د ده پر مېرمنو جنسي تېری وکړي تر هغه ورسره جنگېږي چې زخمي زخمي شي، د چرگانو تر منځ د جگړو لویه وجه همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي!! دا صحنه د کومي خبري غمازي کوي او موږ ته څه پیغام لري؟!! ایا زموږ په وړاندي دا څرګند پیغام نه ږدي چي پر خپلو مېرمنو غیرت کول د ژوو د فطرت غوښتنه او په همدې کي د دوی د بقاء رمز پروت دئ؟!! آیا دا چي الله تعالی د ژوو په فطرت کي دا احساس ایښی چي د ښځي په رحم کي د دوو نارینه وو د مني د توئېدو په وړاندي حساسیت وښیي او مخنیوی ئې وکړي او د دې په وړاندي جدي غبرګون وښیي چي د ده مېرمني ته بل څوك ورنږدې شي، داسي حساسیت او غبرګون چي جګړي ته چمتو شي او د دې پروا هم ونه کړي چي ښایي په دې جګړي کي به دی په خپله زخمي شي!! آیا دا فطري عکس العمل د دې خبري شهادت نه ورکوي چي په همدې کي د ژوو د بقاء رمز مضمر دئ او دا فطري اصل تر پښو لاندي کول بدي پایلي لري؟!!

کبان به ګورې چي دوه سره جوړه شي، یوه خوندي ځای ته ولاړ شي، نارینه ئې ځای برابر کړي، په خپلي لکۍ د زمکي د سر تیږي یوې خوا بلي خوا ته کړي، ښځه ئې راشي او هملته په هګۍ اچولو لګیا شي، دی ئې په شاوخوا کي ګرځي او په حرکاتو کي ئې د شوق او میني اغېز دومره ځلاند وي چي سړی ګمان کوي هغه مستي کوي، بل کب د هغې خوا ته نه پرېږدي او که کوم یو دا جسارت وکړي نو پرې حمله کوي، کله چي ښځه د هګیو له اچولو فارغه شي، هغه ورشي او پر همدغو هګیو خپله مني وشیندي، او بیا هڅه وکړي چي دا هګۍ پټي کړي ښایي د دې لپاره چي مارغان ئې ونه خوري او ښایي د دې لپاره چي بل کب همدا د ده کار ورسره ونه کړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library
ما په يوه فيلم کي د مارغانو يوه جوړه ليده چي ګډه ځاله ئې وه، ښځي ئې په داسي حال کي خپل مېړه له لاسه ورکړ چي هګۍ ئې اچولې وې، دې ته اړه شوه چي د ژوند بل ملګرى ځان ته پيدا کړي، بختوره وه، داسي ملګرى ډېر ژر په لاس ورغى، په مخکنۍ ځالي کي ئې د نوي ګډ ژوند د دوام پرېکړه وکړه، خو کله چي نارينه دې ځالي ته راغى او په هغې کي ئې داسي هګۍ ترسترګو شوې چي مېرمني ئې له مخکني مېړه ترلاسه کړې وې، نو ټولي ئې يوه په بلي پسې له ځالي لاندي وغورځولې، او ځاى ئې هغو هګيو ته تش کړ چي مېرمن به ئې له دې وروسته اچوي!! دا ځکه چي ده د نوي ګډ ژوند پرېکړه په دې موخه کړې وه چي په خپله د بچيانو خاوند شي، وئې پالي او په دې توګه ئې نسل دوام وکړي او د فطرت غوښتنه ئې ترسره شي!! ما ته ووايئ: دا صحنې موږ ته څه درس راکوي؟! آيا د يوه سالم الفطرت انسان لپاره دا کافي نه ده چي ووايي: الله تعالى د ژوو په فطرت کي جنسي غريزه او له هغه لذت اخيستل د دوى د نسل د بقاء لپاره ايښې نه يوازي د تلذذ او خوند اخيستو لپاره، هغه چي دا غريزه په غير فطري طريقې او فقط د خوند اخيستو لپاره اشباع کوي، يقيناً چي دومره جاهل او کودن دئ چي دغه مارغان تر هغه ډېر شرف لري!! که تاسو د ژوو ژوند ته ځير شئ نو دا به درته جوته شي چي د ټولو جنسي اړيکي د فطري قانون مطابق او د اولاد درلودو په موخه ترسره کېږي، قرآن د هغه الله تعالى کتاب دئ چي دا ټول ژوي ئې پيدا کړي او د دوى په فطرت کي ئې دا ځانګړتياوي ايښې دي، نو ځکه د انسان د جنسي غريزې او د هغې د اشباع په اړه د قرآن لارښووني

(c) ketabton.com: The Digital Library
همغسي دي چي د ژوو فطرت ئې غوښتنه کوي. قرآن جنسي بې لاریتوب او شذوذ د جاهلیت له مظاهرو گڼي، د قرآن له نظره په هري ټولني کې چي د دې گنده او ناولي عمل مظاهر راڅرگند شي نو هغه له تمدن وروسته پاته او جهل وهلي ټولنه ده. علم او تمدن انسان د قانونیت خوا ته کاږي او ټولي اړیکي د همدغي قانونمنۍ په سیوري کې تنظیموي او ټولنه له دې ژغوري چي قانون ترپښو لاندي شي، له حدودو تېرى وشي، نظم له منځه ولاړ شي، یو د بل پر حق او حد تېرى وکړي، د انسان په ژوند کې تر ټولو مهمه او اساسي قضیه د ده جنسي اړیکي دي چي د ده او د ده د نسل ژوند او دوام ورپوري تړلى دئ. د انسان د ژوند د دغه اساسي اړخ روغوالى، د قانون په چوکاټ کې د هغه تنظیمول او په دې برخه کې د پولو او حدودو د تر پښو لاندي کېدو مخنیوى د علم او تمدن له لومړنیو غوښتنو دي. جهل او د انسان له فطرت او د هغه د جسم د سلامتیا او روغتیا له غوښتنو او د هغه د روح او بدن له صحي اړتیاوو بې خبري د دې سبب کېږي چي د انسان د ژوند دغه اړخ ته لازمه اعتنا ونه شي، ضوابط ئې تر پښو لاندي شي او له حدودو ئې تېرى وشي، مگر نه گورئ چي د لوېدیزي نړۍ بې مهاره ټولنه له دې جهته څومره رنځ وړي او له څومره خطرناکو ناروغیو سره مخامخ ده؟ سیفلیس او د ایډز وژونکي ناروغي د دې ټولني له مظاهرو یوه ده، د لوېدیزي نړۍ زړه سواند پوهان په چیغو چیغو د خطر اعلان کوي چي یا آزادي جنسي اړیکي مهار کړئ او یا د هغه د بدو او تباه کوونکو عواقبو انتظار وکړئ، دا حالت به موږ له هغو بدو پایلو سره مخامخ کوي چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library
کورنیو د جوړېدا لړۍ پای ته ورسي او خلك د اولاد له درلودو او د هغوی د روزنې د تکلیفونو له گاللو ډډه وکړي!!

هغو خلکو ته حیران یو چې د زنا او د هغې د سزا په اړه د قرآن لارښوونې د اعتراض وړ گڼي!! دوی ته وایو: که تاسو د مذهبي انگېرنو له مخې اعتراض کوئ نو موږ ته په ټولې نړۍ او په ټول انساني تاریخ کې داسې د پام وړ مذهب راوښیئ چې زنا ته ئې د جرم او گناه په سترگه نه وي کتلې او سزا ئې همدومره او تر دې هم سخته نه وي ټاکلې!! که تاسو مسیحي او یهودي یئ نو د دواړو په مذهب کې زنا ته د لوی جرم په سترگه کتل شوي او سزا ئې رجم گڼل شوې!! هندوان ئې گناه گڼي او سزا ئې سوزول!! که تاسو بې مذهبه غربپال او کمونیستان یئ او داسې سزا د ترحم او عاطفې خلاف گڼئ نو زموږ ساده ځواب دا دئ: ستاسو د ترحم عملي بېلگې مو د بگرام، کندهار، ابوغریب او گوانتانامو په زندانونو کې ولیدې، آیا له داسې خلکو سره د ترحم خبره په خوله راوړل ښایي او دا حق لري چې د بل داسې سزا بې رحمې وگڼي چې د دوی تر وحشیانه سزاگانو ډېره نرمه وي؟!! تاسو چې په افغانستان او عراق کې څه وکړل، پر کورونو، کلیو، ښارونو، جوماتونو، مدرسو، د ښوونو او راکټو ورول، په خوب ویده ښځې، ماشومان او بوډاگان وژل، په لمانځه ولاړو خلکو باندې راکټې ورول او د لمانځه په وخت کې چاودنې کول او بې گناه خلك په وینو کې رغړول، په زور د اعتراف اخیستو لپاره د بندیانو نوکان ایستل، په بل سگریټ د بدن نرم ځایونه داغل، جوش اوبه او سره کړې تېل پرې پاشل، برقي شارټونه ورکول، د داړلو لپاره سپیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتوشل، په اوبو کې ئې تر هغه سر ننايستل چې د مرګ پړاو ته نږدې شي!! دا سزاګانې هغه چا ته ورکوي چې يا ئې په خپلو کړنو اعتراف ته اړ کړي او يا د دوی د خوښې ګټور معلومات ترې ترلاسه کړي!! چا چې دا عذابونه تجربه کړي دي ته ترجيح ورکوي چې زر متروکې پر خپل نازک بدن قبولې کړي تر دې چې سر ئې په اوبو کې تر هغه وخته غوټه شي چې مرګ ته نږدې شي، يا ئې نوکان وايستل شي، يا برقي شارټونه ورکړی شي!! جورج بوش د امريکا مخکني جمهور رئيس اعتراف وکړ چې ما د همدغې سزا ورکولو اجازه ورکړې وه!! په هغو ورځو کې چې ما د دغې مبارکې سورې تفسير ليکلو د ناټو ځواکونو د کنړ د غازي آباد ولسوالۍ پر کلي بمونه او راکټونه وورول، پنځه شپېته مظلوم او بې ګناه کليوال ئې د ښځو، ماشومانو او بوډاګانو په شمول ووژل او ګڼ شمېر نور ئې ټپيان کړل، امريکايانو حتی خپله دروغجنه خواشيني هم ونه ښوده!! ورپسې ئې د ماښوګي په ولسوالۍ کې همداسې بمونه وورول او نه ماشومان ئې ووژل، دوی د لرګيو په راټولولو لګيا ول چې جهازونه راغلل او پر دوی ئې بمونه وورول، کله چې د کابل ذليل حکومت د خلکو د غولولو لپاره خپل خفګان څرګند کړ او پر دې ظالمانه وژنې ئې اعتراض وکړ د امريکا د جنګ وزير کابل ته راغی، له جمهور رئيس سره ئې وکتل او خبري رسنيو ته ئې وويل: ما د دې پېښې په اړه خپل خفګان او معذرت کرزي ته وړاندې کړ او هغه قبول کړ!! همدا او نور هيڅ!!! لا يوه اونۍ نه وه تېره شوې چې د خپلو بې پيلوټه طيارو له لارې ئې د شمالي وزيرستان په دته خيلو کې پر يوې قومي جرګې راکټې وورولې چې په ترخ

(c) ketabton.com: The Digital Library
کې ئې د لسګونو ټيپانو په خنګ کې اته څلوېښت بې ګناه قبائلي مشران ووژل شول. په همدغو ورځو کې د ډايوس په نامه د سي آی اې يوه جاسوس په پاکستان کې په رڼا ورځ او د ښار په منځ کې دوه پاکستانيان په ډزو ووژل، ده د هغې ډلې مشري په غاړه درلوده چې مأموريت ئې په پاکستان کې د امريکا مخالفين وژل، په جوماتونو، مدرسو او ښارونو کې چاودني کول، د مذهبي فرقو مشران وژل او له دې لارې د دوی تر منځ د مسلحانه نښتو اور ته لمن وهل وو، د پوليسو له لوري ونيول شو، قضيه محکمې ته وړاندې شوه، د امريکا لوړ پوړي چارواکي پاکستان ته ولاړل، او له جمهور رئيس او صدراعظم ئې وغوښتل چې دا قاتل خوشې کړي، اسلام آباد په دې وګواښل شو چې که ډايوس خوشې نشي نو کانګريس به له پاکستان سره د امريکا مرستې وځنډوي!! دا د تمدن او ترحم دروغجن او مکار مدعيان څنګه پر اسلام د اعتراض جسارت کوي؟ آيا داسې څوك د دې حق لري چې زناکار ته د اسلام قانوني سزا د ترحم خلاف وګڼي؟ هغه هم داسې زناکار ته چې له هرراز فشار، تهديد، وهلو او ځورولو پرته ئې په خپله اعتراف کړی؟!! اسلام نه يوازې د زور او جبر اعتراف د اعتبار وړ نه ګڼي بلکې شکمن اعتراف هم بې اعتباره ګڼي، د زنا د اثبات لپاره د تورن اعتراف (هغه هم څلور ځلې او په څلورو مجلسونو کې)، يا د څلورو داسې شاهدانو شهادت ضروري بولي چې د زنا عمل به ئې په خپلو سترګو ليدلی وي، حتی د همدې څلورو شاهدانو هغه شهادت هم د اعتبار وړ نه ګڼي چې يوازې ئې د تورنو بربنډه پرېوتا او ملاسته په خپلو سترګو ليدلې!! د مېرمني په ضد د مېړه شهادت سره له

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې نه مني چې څلور ځلې د الله تعالی په نامه لوړه وکړي او پنځم ځل ووايي: که ما دروغ ويلي وي نو پر ما دې د الله لعنت وي!! هغه مهال مېرمن د سزا وړ ګڼې چې په خپله اعتراف وکړي!! او دا ټول يوازې د دې لپاره چې قرآن انسان ته په درنه سترګه ګوري، د هغه سپکاوی، توهين، تعذيب او وژل نه خوښوي، د زناکار په څېر د ستر مجرم مجازات ئې هم په داسې ګرانو او پېچلو شرائطو او شواهدو پورې تړلی!!

له زاني او زانيه سره د نکاح حکم

قرآن په دې اړه فرمايي:

ٱلزَّانِى لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَآ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ ۚ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ ٣ النور: ٣

دا زاني يوازې زناکاره يا مشرکه ښځه نکاح کوي، او دا زناکاره ښځه يوازې زناکار او مشرك ئې په نکاح کوي، او دا پر مؤمنانو حرام کړی شوي.

په دې مبارك آيت کې د زناکارو په اړه دا لارښوونې شوې:

- ځوك چې زاني وي نو هغه يا زناکاره ښځه نکاح کوي او يا مشرکه، مزاج او سليقه ئې داسې رنګ غوره کړې چې همداسې ښځې خوښوي، جنسي تعلقات ئې همدې لورې ته بيايي، زناکاره ښځه هم د ده په څېر وي، يوازې زناکار او مشرك مېړه په لاس ورځي، پاك لمنې ئې نه خوښېږي.
- له زناکارو سره نکاح پر مؤمنانو حرامه ده، يعني له مؤمنانو سره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ښايي چې له بدلمنو سره واده وکړي، بايد داسې مېرمن يا مېړه ځان ته انتخاب نه کړي چې له اخلاقي پلوه د اعتماد وړ نه وي، د ايمان تقاضا دا ده چې داسې څوک د ژوند د همسفر او ملګري په توګه غوره کړو چې خداپال، ملتزم، پاك لمنى، امين او باوفا وي، او په خپلې غېږ کې صالح او مؤمن اولاد وروزي.

دا پوښتنه راولاړېږي چې آيا د زناکار او زناکارې نکاح يوازې په خپلو منځونو کې جائزه ده او له مؤمنانو سره ئې نکاح حرامه ده، داسې لکه له محرماتو سره نکاح؟ ځواب دا دئ چې که څوك په دې ناولې کار ککړ وي، لاس نه ترې اخلي او توبه نه کوي، نو له هغه سره له شکه پرته نکاح حرامه ده، هم د دې صريح آيت له مخې او هم د رسول الله صلى الله عليه و سلم د لارښوونو له مخې، خو که څوك توبه وکړي او ځان اصلاح کړي نو اميد دئ چې الله تعالى ئې په داسې نکاح ونه نيسي، هم ئې مخکنۍ ګناه ورته وبخښي او هم ئې په راتلونکې کې له دې ګناه وساتي. د آيت له الفاظو معلومېږي چې مصداق ئې هغه زناکاران دي چې دغې ګناه ته دوام ورکوي او لاس نه ترې اخلي، نه هغه چې ګناه ئې کړې خو ژر ئې توبه کړې او ځان ئې اصلاح کړى. د الزاني او الزانيه صيغې همدا مطلب افاده کوي.

د دې لپاره چې دا مطلب مزيد واضح شي لاندې روايات ستاسو مخې ته ږدم:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بن عَمْرٍو قَالَ: كَانَتِ امْرَأَةٌ فِي جِيَادٍ تُسَمَّى أُمَّ مَهْزُولٍ، وَكَانَتْ تُسَافِحُ، وَكَانَتْ تَشْتَرِطُ لِمَنْ تَزَوَّجَهَا أَنْ تَكْفِيَهُ النَّفَقَةَ، فَاسْتَأْذَنَ رَجُلٌ رَسُولَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي نِكَاحِهَا،"فَقَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً"، المعجم الكبير للطبراني والبيهقي

له عبد الله بن عمرو رضى الله عنه روايت دئ چي ويلي ئي دي: د جياد يوه مېرمن وه چي ام مهزول نومېده او بد لمنه (فاحشه) وه، د واده په اړه به ئي دا شرط وړاندي کولو چي دا به په خپله د مېړه نفقه پر غاړه اخلي (له هغو پيسو چي د بدلمنۍ له لاري ئي ترلاسه کوي) نو يوه سړي له رسول الله صلى الله عليه و سلم له هغې سره د نکاح اجازه وغوښته، نو رسول الله صلى الله عليه و سلم دا آيت ورته ولوست: الزَّانِي لا يَنْكِحُ إِلا زَانِيَةً.... و حرم ذالك على المؤمنين.

عن عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم قَالَ « ثَلاَثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مُدْمِنُ الْخَمْرِ وَالْعَاقُّ وَالدَّيُّوثُ الَّذِى يُقِرُّ فِى أَهْلِهِ الْخَبَثَ ». مسند احمد

له عبد الله بن عمر رضى الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم وفرمايل: درې کسان داسي دي چي الله تعالى جنت پرې حرام کړی: هغه چي تل شراب څښي، د پلار مور له لوري عاق (رټل) شوی او هغه ديوث چي په خپل ټبر کي (زنا او بدلمني گوري خو مخه ئي نه نيسي او) په خپل حال ئي پرېږدي.

نامحرم سړي او نامحرمي ښځي ته کتل

په دې اړه د قرآن لارښوونه دا ده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

قُل لِّلۡمُؤۡمِنِينَ يَغُضُّواْ مِنۡ أَبۡصَٰرِهِمۡ وَيَحۡفَظُواْ فُرُوجَهُمۡۚ ذَٰلِكَ أَزۡكَىٰ
لَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا يَصۡنَعُونَ ٣٠ وَقُل لِّلۡمُؤۡمِنَٰتِ يَغۡضُضۡنَ مِنۡ
أَبۡصَٰرِهِنَّ وَيَحۡفَظۡنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبۡدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنۡهَاۖ
وَلۡيَضۡرِبۡنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّۖ وَلَا يُبۡدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوۡ ءَابَآئِهِنَّ أَوۡ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوۡ أَبۡنَآئِهِنَّ أَوۡ أَبۡنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوۡ
إِخۡوَٰنِهِنَّ أَوۡ بَنِيٓ إِخۡوَٰنِهِنَّ أَوۡ بَنِيٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوۡ نِسَآئِهِنَّ أَوۡ مَا مَلَكَتۡ
أَيۡمَٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّٰبِعِينَ غَيۡرِ أُوْلِي ٱلۡإِرۡبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفۡلِ ٱلَّذِينَ لَمۡ
يَظۡهَرُواْ عَلَىٰ عَوۡرَٰتِ ٱلنِّسَآءِۖ وَلَا يَضۡرِبۡنَ بِأَرۡجُلِهِنَّ لِيُعۡلَمَ مَا يُخۡفِينَ
مِن زِينَتِهِنَّۚ وَتُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ

٣١ النور: ٣٠-٣١

مؤمنانو ته ووايه چي د خپلو سترگو (کتل) راکم کړي او خپل عورت وساتي، دا ورته ډېر غوره دئ، يقيناً چي الله په هغه څه ښه خبر دئ چي دوی ئي کوي. او باايمانه ښځو ته ووايه چي د خپلو سترگو (کتل) راکم کړي، او خپل فروج وساتي او خپله گاڼه ښکاره نه کړي، مگر هغه ئي چي ښکاره وي او خپل ټکري دي په خپل گريوان واچوي او خپله گاڼه دي له خپلو مېړونو، خپلو پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو ورونو، وربرونو، خورييو، خپلو ښځو، خپلو وينځو، هغو ترلاس لاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library
سرو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه ښکاره کوي او خپلي پښې دي داسي (پر ځمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې او اې مؤمنانو! ټول د الله لوري ته رجوع او توبه وکړئ چي بريالي شئ.

د دغو مبارکو آيتونو لارښووني دا دي:

- مؤمنان په دې ګمارل شوي چي د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي، دلته د سترګو په اړه د (يغضوا) صيغه کارول شوې چي کمول افاده کوي، او دې ته په پام سره چي ترې وروسته د عورت (شرم ځاى) ساتنه راغلې نو مطلب ئې پردي او نامحرم ته له داسي کتني ډډه کول دي چي شهوت پاروي، لکه پر له پسې او زيات کتل او هغه هم د شهوت په نظر، ورپسې ويل شوي چي دا ورته ډېر غوره دئ، يعني همدا کار له اخلاقي پلوه ورته غوره دئ، په ګناه کې له پرېوتو ئې ساتي، او د آيت په پاى کې ويل شوي چي الله تعالى په هغه څه ښه خبر دئ چي دوى ئې کوي. يعني دا لارښووني د هغه الله تعالى له لوري دي چي د انسان د کړنو او عملونو د پايلو او نتائجو په اړه بشپړ علم لري، د همدې جامع او کامل علم له مخي ئې دا لارښووني ورته کړې دي.

- با ايمانه ښځي هم په دې ګمارل شوې چي د خپلو سترګو کتل راکم کړي او خپل عورت وساتي او خپل زينت ښکاره نه کړي، مګر هغه ئې چي ښکاره وي. که څه هم په مخکني آيت کې حکم ټولو (نارينه وو او ښځو) ته متوجه وو، خو له دې کبله چي ښځو ته ځيني نوري لارښووني ضروري وې نو ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library
مخکنی حکم بیا تکرار شوی او پر هغه سربېره د خپل زینت نه ښودو لارښوونه هم ورته شوې. دلته څو پوښتني راولاړېږي: د زینت معنی څه ده؟ آیا مراد ئې ګاڼه او زینتي شیان دي، که د بدن سینګار شوي غړي او که په خپله جمال، ښکلا او ښایست؟ کوم څه ته څرګند زینت ویل شوي او له نه ښودلو مستثنا شوي؟ په دې اړه څو خبري باید په پام کي ولرو:

- د زینت معنی باید تر ټولو وړاندي په قرآن کي او مخصوصاً د دې آیت شاوخوا کي ولټوو او وګورو چي دلته په کومه معنی راغلی، دا صحیح نه ده چي د خپلي سلیقې او خوښي معنی ورواغوندو. په همدې آیت کي ویل شوي: ﴿ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ ﴾: او خپلي پښې دي داسي (پر زمکه) نه وهي چي هغه ګاڼه ئې معلومه شي چي پټوي ئې)، دا فقره په ډېر وضاحت سره ښیي چي دلته زینت د ګاڼې په معنی راغلی، ځکه پر زمکه د پښو په کلکو وهلو سره یوازي پټه ګاڼه څرګندېږي او غږ ئې اورېدل کېږي او د نامحرم توجه جلبوي، نه بل څه، که دلته زینت له ګاڼې پرته په بله معنی نه شو اخیستی نو په مخکنیو کي ئې هم په بله معنی اخیستل بې دلیله خبره ده. دا صحیح نه ده چي څوك له خپله ځانه زینت د جمال او ښکلا په معنی تعبیر کړي او ادعاء وکړي چي مراد ترې مخ، سترګې او شونډې دي، په دې فقرې کي او ترې وړاندي فقرې کي چي وایي: ﴿ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ﴾: او خپله ګاڼه دي نه څرګندوي، مګر هغه ئې چي څرګنده وي) زینت د ګاڼې په معنی راغلی او له ګاڼې پرته ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بلې معنی قطعاً نشو اخیستی، له دواړو په څرګنده توګه معلومېږي چې له زینت نه مراد ګاڼه ده، ځکه په مخکني کې (ما ظهر منها) او په دې کې (ما یخفین من زینتهن) ویل شوي، پر زمکه د پښې کلك وهلو سره له ګاڼې پرته بل څه نه څرګندېږي، نو اطلاق ئې په بل څه نشي کېدی. که له (ما یخفین) مراد ګاڼه وي نو له (ما ظهر منها) هم له ګاڼې پرته بل څه مرادول اشتباه ده. که څه هم زینت له ګاڼې علاوه په نورو معانیو هم راغلی وي. د قرآن په هیڅ آیت کې زینت د انسان د جمال، ښکلا او ښایست په معنی نه دئ راغلی، په مخ، شونډو او سترګو او نورو ښایسته برخو ئې اطلاق نه دئ شوی.

- د (ما ظهر منها) مراد نه مخ دئ او نه جامه، بلکې هغه ګاڼه ده چې ښځې ئې په مخ او لاسونو کې کاروي، لکه ګوتې، ټیك، ډېډې (والۍ)، او غاړګۍ. البته د ګاڼې د نه څرګندولو مراد په اصل کې د وجود هغه برخه نه څرګندول دي چې د تزئین لپاره ئې ګاڼه کارول کېږي، لکه غاړه، سینه، غوږونه، پزه او نور غړي. د آیت له دې برخې دا هم معلومېږي چې که ښځو خپل مخ سینګار کړی وي، سترګې ئې توري او شونډې ئې سرې کړې وي ورته روا نه دي چې لوڅ ئې کړي، ځکه چې د زینت له څرګندولو منع کړی شوې دي. او زینت په اصل کې د دې لپاره وي چې د بل توجه ځان ته جلب کړي، هر هغه کار چې ښځې ئې د نامحرم د توجه راجلبولو لپاره وکړي ناروا دئ.

- ښځو ته لارښوونه شوې چې خپل ټکري دې پر خپل ګرېوان واچوي او خپله ګاڼه دې له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو له زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خورییو، خپلوانو ښځو، خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library
وينځو، هغو ترلاس لاندي سړيو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه ښکاره کوي او خپلي پښې دي داسي پر ځمکه نه وهي چي پټه ګاڼه ئې معلومه شي. دلته هم څو پوښتني راولاړېږي: پر ګرېوان د ټکري اچولو معنى څه ده؟ آيا معنى ئې دا ده چي خپل ټکرى به پر مخ داسي اچوي چي ګرېوان ئې هم پټ کړي؟ او که ئې معنى دا ده چي د ټکري يوه پيڅه به پر خپلي غاړي داسي راتاو کړي چي غاړه او ګرېوان ئې هم وړپټ کړي؟ په دې اړه هم د صحابه وو تر منځ د رأيي اختلاف تر سترګو کېږي او هم د فقهاوو او محدثينو تر منځ، هم د مخکنيو او هم د وروستنيو، ځيني د ښځو مخ او لاسونه تر بند پوري عورت نه بولي او پټ ساتل ئې فرض او واجب نه ګڼي او د ښځو د بدن همدا برخي د (ما ظهر) مصداق بولي، خو ځيني نور د دې پټول هم فرض ګڼي او د (ما ظهر) مصداق يا د ښځو جامه ګڼي يا په غير قصدي توګه د مخ او لاسونو يا نورو برخو ښکارېدا ګڼي. احناف د لومړۍ رأيي پلوي کوي او يقيناً چي همدا رأيه دقيقه او سمه ده. دلائل ئې دا دي:

- د مخ پټول مو په هغه صورت کي فرض ګڼلى شو چي: ۱- د پټولو په اړه ئې د نص الفاظ صراحت ولري، حال دا چي په ټول قرآن کي د مخ پټولو په اړه صريح حکم نه مومو. ۲- که دا فرض وى نو د حج په دوران کي به ښځي د يوه فرض په ترک کولو نه مکلف کېدې او دا به نه ورته ويل کېدل چي د احرام په حالت کي به مخ او لاسونه نه پټوي. څوک چي حج ته د استثنائي حالت نوم ورکوي اشتباه کوي، په حقيقت کي حج معياري حالت دئ، څه

(c) ketabton.com: The Digital Library
چي په حج کي جائز وي په بل وخت کي په اولی درجه جائز دي.

- که څوك د ډېر احتیاط له کبله افراط کوي نو دومره دي ووایي چي مخ پټول مستحب دي، نه دا چي فرض او واجب ئې وګڼي، هغه هم محیط ته په پام سره.

- د نارینه او ښځي لپاره د فرض حجاب حد همغه دئ چي په حج کي باید مراعات شي، تر دې زیات ئې په مستحباتو کي راځي.

- دې ته باید متوجه وو چي د نارینه او ښځي لپاره د احرام لباس یو داسي معیار دئ چي ښيي مسلمان نارینه او مسلمانه ښځه په همدومره لباس مکلف دي، تر دې زیات ئې نه فرض دي او نه واجب، بلکي مستحب دي او د دوی خوښي او ظروفو ته پرېښودل شوي، که د حج په څېر ستر عبادت کي، د بیت الله خوا ته، د لکونو خلکو په منځ کي دومره لباس کافي وي؛ نو په نورو وختونو کي خو په اولی درجه کافي دئ، څوك چي وایي نارینه د سر په پټولو او ښځه د مخ او لاس په پټولو مکلف دي په دین کي غلو او بې ځایه سختي کوي او خلك په هغه څه مکلف کوي چي الله تعالی نه دي پرې ګمارلي، که د ښځي لپاره مخ او لاسونه پټول ضروري وی نو الله تعالی به د حج په دوران کي پرې مکلفه کړې وه او که د نارینه لپاره سر پټول ضروري وی نو الله تعالی به په حج کي پرې مکلف کړی وو. ښځي به په دې نه ګمارل کېدې چي د حج په دوران کي به نه مخ پټوي او نه به دستکشي په لاس کوي، نارینه به پر دې نه ګمارل کېدل چي سر به نه پټوي او داسي بوټونه به نه پښو کوي چي تر پښو ئې زیاتي پښي ورپټي کړي، که مخ او لاسونه پټول

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرض وی نو ښځو ته به جائز نه وه چې په لوڅ مخ او له دستکشو پرته لوڅو لاسونو سره لمونځ وکړي، که څه هم خوا ته ئې کوم نامحرم نه وي!! له پکول، خولۍ، پټکي او لونګۍ سره لمونځ کول یو برابر دي، او حتی ویلی شو چې که څوك د الله تعالی په وړاندې د خپل عجز او انکسار ښودلو لپاره لوڅ سر ودرېږي نه یوازې ګناه ئې نه ده کړې بلکې د ثواب داسې کار ئې کړی چې د حج په دوران کې ئې کوي. د احنافو د فقهاوو رأیه همدا ده، اهل حدیث د احنافو له رأیې سره مخالفت کوي او هغه احادیث هم یا نه مني او یا ئې تأویلوي چې د احنافو د رأیې تأیید کوي. دوی وایي: د حج په دوران کې ښځې باید نقاب پر مخ راکش کړي خو داسې چې له مخ سره به ئې نه لګېږي!! ګواکې په دې سره ئې هم پر حدیث عمل کړی او هم ئې پر خپل مذهب!! ځیني بیا داسې دي چې وایي په لوڅ سر لمونځ کول مکروه دي!! که پوښتنه وکړو چې د کوم نص په استناد؟ قرآن خو دا خبره نه ده کړې، په احادیثو کې خو دا خبره نه ده شوې، رسول الله **صلی الله علیه و سلم** خو هم د حج په دوران کې لوڅ سر لمونځ کړی او هم په ځینو نورو وختونو کې، تاسو د څه په استناد دا خبره کوئ؟! داسې څه به ترې واورې چې حیران به شې، وایي: الله تعالی فرمایلي: خذوا زینتکم عند کل مسجد، د دې آیت ترجمه هم داسې کوي: هر جومات ته د تلو په وخت کې خپل زینتي لباس واغوندئ، خو نه د دې آیت ترجمه دغسې ده او نه ئې مطلب دا دئ چې پګړۍ یا خولۍ په سر کړئ، ځکه دلته مسجد د اسم زمان په توګه راغلی نه د اسم مکان، مراد ئې د سجدې او لمانځه وخت دئ نه جومات، او مقصد ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دئ چي د هغو خلکو غلطه عقیده تردید کړي چي وايي په زړو، څیرو، خیرنو، پینه شوو، وړینو، کرباسي او ملنګي جامو کي لمونځ کول ډېر ثواب لري!! الله تعالی فرمایي چي تر ټولو ښکلي جامې مو د لمانځه لپاره واغوندئ، الهي شریعت موږ ته وايي چي جومات ته د تلو په وخت کي ښې جامې واغوندئ، عطر ووهئ، که مو داسي څه خوړلي وو چي له خولې مو بد بوی تلو یا د ډېرو خولو په سبب بد بوی درنه تلو جومات ته له تللو ډډه وکړه، ځان پاکیزه او ستره کړه بیا جومات ته ولاړ شه. د خذوا زینتکم معنی او مراد دا دئ، نه د خولۍ او پګړۍ په سر کول.

- که په حجاب کي مخ شامل وی نو په دېرشم آیت کي دې حکم مورد نه درلود چي مؤمنانو ته ووایه: خپلي سترګي ټيټي واچوي، دا حکم خو په هغه صورت کي وارد دئ او مجال لري چي د ښځو مخ لوڅ وي.

- د سترګو ټیټ اچول غوره کار دئ؛ له ګناه د مخنیوي وسیله ده، الله تعالی مؤمنان پرې ګمارلي، خو دې ته باید متوجه وو چي کتل خو پرېږدئ حتی له زنا مخکي ټول ناروا کارونه په صغیره ګناهونو کي راځي، نه په کبیره ګناهونو کي او د یوه فرض په پرېښودو کي.

- د ښځو لپاره د سترګو ټیټ اچول همغه حکم لري چي د نارینه وو لپاره ئې لري، په دې دواړو کي په تفکیك او امتیاز باور درلودل د دې آیتونو د روحیې خلاف خبره ده.

- په قرآن کي د ستر په ارتباط درې الفاظ راغلي: حجاب، خمر او جلابیب، ځیني دا درې واړه سره خلط کړي او د ټیکري او پړوني په معنی ئې ونیسي،

(c) ketabton.com: The Digital Library
حال دا چي حجاب هغه څه ته ويل شوي چي د دوو لوريو تر منځ د ليدا مانع شي، لکه د دروازې پر سر پرده، کومه دړه او دېوال، قرآن د حجاب لفظ هلته کارولی چي مؤمنانو ته وايي: کله چي له امهات المؤمنين (د رسول الله صلی الله عليه و سلم له مېرمنو) کوم څه غواړئ نو د حجاب (پردې) تر شا ئې وغواړئ، د حجاب له شا ورغږ کړئ چي اې د مؤمنانو مورې! دا شی مي په کار دئ. دغي لارښوونې ته په پام سره ويلی شو چي ټيکري ته د حجاب نوم ورکول او مستورې ښځې ته محجبه ويل غلطه نومَوَنه ده. خمار هغه واړه ټيکري ته وايي چي مېرمني ئې پر سر کوي او غاړه او گرېوان پرې پټوي، او جلباب هغه لوی پړوني ته وايي چي ښځې ئې پر خپل سر اچوي او پر خپل ټول ځان ئې راتاووي.

- مور په هغه صورت کې ادعاء کولی شوی چي مخ هم په خمار (ټيکري) سره پټول ضروري دي چي تر جيوبهن مخکې د وجوههن ذکر راغلی وی، که مراد د مخ پټول وی نو دوه خبري ضروري وې: ۱- بايد په صراحت سره د مخونو (وجوههن) يادونه شوې وی، ۲- د مخ لپاره بايد د غطاء (پټولو) لفظ راغلی وی نه د يضربن چي دلته د غوړولو او اچولو په معنی دئ، له مخ سره د غطاء لفظ ښايي او پر گرېوان د ټيکري له اچولو سره د يضربن صيغه.
- ځيني د ابن شهاب الزهري په هغه روايت استناد کوي چي د افك د قضيې په ارتباط راغلی او په هغه کې عائشې رضی الله عنها ته دا وينا منسوب شوې چي د حجاب آيت نازل شوی وو نو ځکه ما خپل مخ په ټکري پټ کړ. د دې روايت په اړه څو پوښتني شوې چي هيڅا ئې ځواب نه دئ ويلی: د

(c) ketabton.com: The Digital Library

الاحزاب سوره او په هغې کې د حجاب آیت د بني المصطلق له غزوې او د افك له پېښي وړاندي نازله شوې که وروسته؟ که وایي چي وروسته نازله شوې نو د روایت دا برخه ردوي چي د حجاب حکم د بني المصطلق له غزوې مخکي راغلی وو او که وایي چي وړاندي نازله شوې نو په دې سره د روایت هغه برخه ردوي چي د سعد بن معاذ رضی الله عنه او په جومات کې د هغه د وینا یادونه کوي ځکه سعد بن معاذ رضی الله عنه د احزاب په غزوې کې ټپي شوی او لږ وروسته له همدې ټپ وفات شوی!! همدا راز عائشې رضی الله عنها ته دا وینا منسوبول چي د حجاب آیت ته په پام سره ئې خپل مخ پټ کړی، صحیح انتساب نه دئ، ځکه د حجاب د آیت موضوع د مخ پټول نه بلکي له امهات المؤمنین د پردې له شا څه غوښتل دي، که په ټکري سره د مخ پټولو یادونه ئې کړې وی نو د احزاب د سورې ٥٩ آیت ته به ئې اشاره کوله چي وایي: يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ يُدۡنِينَ عَلَيۡهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَن يُعۡرَفۡنَ فَلَا يُؤۡذَيۡنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٥٩: اې پیغمبره! خپلو مېرمنو، او خپلو لوڼو او د مؤمنانو مېرمنو ته ووایه چي خپل پړوني ورباندي راتاو کړي، همدا دې ته نږدې ده چي وپېژندی شي او ونه ځورول شي، او الله مهربان بخښونکی دئ.

- په ۳۱ آیت کې چي ویل شوي باایمانه ښځې دي خپل زینت له خپلو مېړونو، پلرونو، د خپلو مېړونو له پلرونو، خپلو زامنو، د خپلو مېړونو زامنو، خپلو وروڼو، ورېرونو، خوریيو، خپلو ښځو، خپلو وینځو، هغو ترلاس لاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library
سرو چي بې شهوته دي او له هغو ماشومانو پرته چي د ښځو په عورت خبر نه دي بل چا ته نه څرګندوي، دلته څو پوښتني راولاړېږي: دا کوم زينت دئ چي پر مېړه علاوه پورتنيو ته ئې هم ښوول مانع نه لري؟ او دا کوم زينت دئ چي له خپلوانو او شاوخوا ښځو پرته ئې نورو ښځو ته هم ښودل جائز نه دي؟ آيا د دې زينت اطلاق له ګاڼې پرته په بل څه کولی شو؟ دوه ځوابونه درلودی شو: يو دا چي د بدن ځيني برخي داسي دي چي له مېړه علاوه د ښځي نور خپلوان ئې هم له ليدو نه دي منع شوي، لکه وېښتان، غاړه، مټ، او ګواګي په دې آيت کي په زينت سره همدغو برخو ته اشاره شوې. بل دا چي ښځي له دې منع شوې چي خپله ټوله ګاڼه له مېړه او پورتنيو خپلوانو او نردې خلکو پرته بل چا ته وښيي. د دې پوښتنو مختصر او يوازينی ځواب دا دئ چي دلته له زينت مراد ګاڼه ده نه بل څه. که د آيت الفاظو ته ځير شو نو په يقين سره ويلی شو چي دوهمه رأيه دقيقه ده، دا ځکه چي زينت په عامه صيغه راغلی د خاصولو لپاره ئې هيڅ موجه دليل نه مومو، په کوم دليل به يوازي څو غړي ترې مرادوو؟ مخ او لاس له پرديو ښځو هم ستر نه دئ او له مخ، لاس او پښې پرته نور غړي خپلوانو نارينه وو ته هم ښودل منع دي. دا به ډېره عجيبه وي چي څوك دلته (نساءهن) داسي تعبير کړي چي ګواکي پرديو ښځو ته خپل جمال ښودل منع دي او خپلو ته ئې ښودل مانع نه لري!! حال دا چي معنی ئې له کوم شك پرته دا ده چي له خپلوانو پرته نورو ښځو ته د خپلو ګاڼو له ښودلو منع شوې، ښځو ته د سينګار او د ګاڼو د کارولو امتياز ورکړی شوی، خو دا د خپل مېړه په وړاندي او د هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارضاء او توجه جلبولو په موخه نه د پردي نارینه د توجه جلبولو او یا له نورو ښځو سره د مسابقې، رقابت او ځان ښودني لپاره. له داسي ځان ښودنو چي په ټولني کي کومي فتني راولاړېږي له هیڅ عاقل انسان پټي نه دي، که په یوې میلمستیا او واده کي ځینو ښځو سینګار کړی وي او رنګ رنګ ګاڼې ئې اچولې وي او په خوا کي ئې داسي مېرمني وي چي د سرو زرو ګاڼې خو پرېږده حتی سمي جامې هم نه لري، په دې سره له یوې خوا د دوی تر منځ جدي کرکه او دښمني راپیدا کېږي، له بلي خوا نوري مېرمني دې ته هڅول کېږي چي خپل مېړونه دې ته اړ کړي چي دوی ته هم همداسي ګاڼې برابري کړي، که له حرامو لارو وي او که له حلالو!! دا یقیناً چي ټولنه د منفي رقابتونو او حسادتونو په لوري بیايي او فتنې راولاړوي. قرآن د قارون یادونه کوي چي په ګاڼو ئې ځان سینګار کړی خپل قوم ته راووت، ناپوهانو د ده حالت ته په پام سره وویل: کاش موږ هم د ده په څېر وی او همغه څه مو درلودی چي ده ته ورکړی شوي!!

یقیناً چي د حجاب په اړه د هغو خلکو رأیه ډېره کمزورې ده چي د ښځو مخ او لاسونه هم په ستر کي شاملوي او فرض ئې ګڼي، همغسي کمزورې لکه جومات ته د ښځو د تګ په اړه د دوی رأیه. په دې اړه ټول مسلمانان متفق دي چي د رسول الله صلی الله علیه و سلم په زماني کي او د هغه تر رحلت پوري ښځي جومات ته تلې او د جَماعت په لمونځونو کي ئې له نارینه وو سره یو ځای برخه اخیسته، داسي چي مخکي به نارینه، ورپسي ماشومان او د صفوفو په وروستۍ برخي کي به ښځي ودرېدې، د اختر په لمونځونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library
به ئي هم برخه اخيسته، او كله كله به رسول الله صلى الله عليه و سلم د دوی لپاره بېله غونډه جوړوله او دوی ته به ئې ځانګړې موعظه اوروله. نه يوازې دا چې مسجد ته تلې او د جماعت په لمونځونو کې به ئې شرکت کولو بلکې ګڼ شمېر مېرمنو د امهات المؤمنين په شمول په غزواتو کې هم شرکت کړی. په دې اړه روايات دومره زيات او دومره صريح دي چې هيڅوک ترې انکار نشي کولی. راشئ وګورو چې قرآن په دې اړه څه حکم کړی، آيا په قرآن کې داسې لارښوونې مومو چې جومات ته د ښځو د تلو جواز ترې استنباط شي؟ رسول الله صلى الله عليه و سلم په دې اړه څه لارښوونې کړې؟

قرآن په مکرره توګه او په عامه صيغه (ټولو مؤمنانو) ته سپارښتنه کوې چې خپل لمونځونه په جمع اداء کړئ، په جمع د لمانځه دا سپارښتنه عامه ده، ټولو مؤمنانو ته راجع ده، يوازې د نارينه وو لپاره نه ده، د قرآن بل آيت په دې ګواهي ورکوي چې ښځې هم په دې سپارښتنې کې شاملې دي، ځکه قرآن د مريم عليها السلام په اړه فرمايي:

يَٰمَرۡيَمُ ٱقۡنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسۡجُدِي وَٱرۡكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣

آل عمران: ٤٣

اې مريمې! خپل رب لره تسليم اوسه، سجده کوه او له رکوع کوونکو سره يو ځای رکوع کوه.

د مريمې عليها السلام يادونه د دې لپاره راغلې چې وښيي يوه مؤمنه مېرمن بايد څنګه وي، مريم عليها السلام ته د عالم پر ټولو ښځو فضيلت

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورکړی شوی، قرآن هغه د مؤمنو مېرمنو لپاره د غوره مثال او بېلګي په توګه معرفي کوي. د مریم علیها السلام روزنه په مدرسه او جومات کي شوې او هغه ستر شخصیت ترې جوړ شوی چي د انساني تاریخ له پیل تر پای پوري هیڅ ښځه د هغې مقام ته نشي رسېدی، دې ته له نورو لمونځ کوونکو سره د لمونځ کولو سپارښتنه نه ځانګړې او خصوصي سپارښتنه ده او نه منسوخ شوې سپارښتنه. البته ښځو ته دا لارښوونه د نارینه وو له اړوند سپارښتني یوازي دومره توپیر لري چي نارینه جومات ته پر تلو مکلف شوي او ښځو ته دا رخصت ورکړی شوی چي کولی شي جومات ته ولاړي نشي او په خپل کور کي لمونځ وکړي، خو که ئې وغوښتل جومات ته ولاړه شي هیڅوک ئې د مخنیوي حق نه لري. دا د رسول الله صلی الله علیه و سلم داسي مکرره سپارښتنه ده چي د حجة الوداع په تاریخي او مهمي خطبې کي ئې هم د نورو سترو او مهمو امورو تر څنګ یو ځل بیا تکرار کړه.

عَنْ عَائِشَةَ- رضی الله عنها- قَالَتْ خَرَجَتْ سَوْدَةُ بَعْدَ مَا ضُرِبَ الْحِجَابُ لِحَاجَتِهَا، وَكَانَتِ امْرَأَةً جَسِيمَةً لاَ تَخْفي عَلَى مَنْ يَعْرِفُهَا، فَرَآهَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ فَقَالَ يَا سَوْدَةُ أَمَا وَاللَّهِ مَا تَخْفَيْنَ عَلَيْنَا، فَانْظُرِى كَيْفَ تَخْرُجِينَ، قَالَتْ فَانْكَفَأَتْ رَاجِعَةً، وَرَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فِي بَيْتِى، وَإِنَّهُ لَيَتَعَشَّى. وَفِي يَدِهِ عَرْقٌ فَدَخَلَتْ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي خَرَجْتُ لِبَعْضِ حَاجَتِى فَقَالَ لِي عُمَرُ كَذَا وَكَذَا. قَالَتْ فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ ثُمَّ رُفِعَ عَنْهُ وَإِنَّ الْعَرْقَ فِي يَدِهِ مَا وَضَعَهُ فَقَالَ " إِنَّهُ قَدْ أُذِنَ لَكُنَّ أَنْ تَخْرُجْنَ لِحَاجَتِكُنَّ ". بخاري: ۴۷۹۵

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چي د حجاب له لازمېدو وروسته، سوده

(c) ketabton.com: The Digital Library
رضی الله عنها (په حجاب کې) د کوم ضرورت لپاره بهر ووتله، هغه ډنګه مېرمن وه، چا چې پېژندله نو پرې پټه نه پاته کېده، عمر رضی الله عنه ولیده او ورته وئې ویل: اې سوده! والله چې پر موږ پټه نه پاته کېږې، وګوره څنګه وځې! وايي: هغه بېرته راستنه شوه، په داسي حال کې چې رسول الله صلی الله علیه و سلم زما په کور کې وو او ماښامنی ئې خوړلو او په لاس کې ئې غوښین هډوکی وو، هغه راغله او وئې ویل: یا رسول الله! زه د ځینو اړتیاوو لپاره بهر ووتلم او (عمر رضی الله عنه) دا دا راته وویل، (عائشه رضی الله عنها) وايي: الله تعالی هغه ته وحي وکړه، بیا په داسي حال کې ترې لوړه شوه چې هغه غوښین هډوکی ئې لا په لاس کې وو او وئې فرمایل: یقیناً چې تاسو ته د خپلو حاجتونو او اړتیاوو لپاره د وتلو اجازه درکړی شوې.

د دې روایت له مخې دا خبره په ډاډ او اطمئنان سره کولی شو قطعاً د توجیه وړ نه برېښي چې عمر رضی الله عنه به د رسول الله صلی الله علیه و سلم د دې وینا له اورېدو وروسته هم په خپلي رأيي ټینګار کړی وي!! او ښځي به ئې جومات ته له تلو منع کړې وي.

حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ حَرْبٍ قَالَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ أَيُّوبَ قَالَ سَمِعْتُ عَطَاءً قَالَ سَمِعْتُ ابْنَ عَبَّاسٍ قَالَ أَشْهَدُ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه و سلم- أَوْ قَالَ عَطَاءٌ أَشْهَدُ عَلَى ابْنِ عَبَّاسٍ- أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم خَرَجَ وَمَعَهُ بِلاَلٌ، فَظَنَّ أَنَّهُ لَمْ يُسْمِعِ النِّسَاءَ فَوَعَظَهُنَّ، وَأَمَرَهُنَّ بِالصَّدَقَةِ، فَجَعَلَتِ الْمَرْأَةُ تُلْقِى الْقُرْطَ وَالْخَاتَمَ، وَبِلاَلٌ يَأْخُذُ فِي طَرَفِ ثَوْبِهِ. (بخاري: ۹۸)

له ابن عباس رضی الله عنهما روایت دئ چې: یو ځل رسول الله صلی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library
علیه و سلم په داسي حال کي (د نارینه وو له لیکو یا منځه) ووت چي بلال رضی الله عنه هم ورسره وو (ښځو ته ورغی) گمان ئې وکړ چي ښځو د ده وعظ او نصیحت نه دئ اورېدلی، نو هغوی ته ئې وعظ وکړ، د صدقې ورکولو امر ئې ورته وکړ، نو ښځو خپلي لښتۍ او گوتې د صدقې په توگه اچولې او بلال رضی الله عنه په خپلي لمن کي راټولولې. د دې روایت په اړه څو خبرې توجه غواړي: د دې روایت په اصلي مطلب هلته سم پوهېدی شو چي نور روایات هم وگورو، د نورو روایاتو په رڼا کي راته جوته کېږي چي دا د اختر لمونځ وو، پیغمبر علیه السلام لومړی لمونځ کړی، بیا ئې خطبه ویلې، بیا د خلکو له منځه تېر شوی او د ښځو د لمانځه ځای ته ورغلی، هغوی ته ئې بیا وعظ کړی، د صدقې ورکولو ته ئې هڅولې او هغوی خپلي گاڼې صدقه کړې.

دا او دې ته ورته گڼ شمېر روایات ښیي چي د پیغمبر علیه السلام په دوران کي ښځو د جماعت په لمونځونو کي شرکت کولو، د ودرېدو ځای ئې بېل او د نارینه وو تر شا وو، پیغمبر علیه السلام د هغوی روزني ته خاصه توجه کوله، د اختر په لمانځه کي له عامي خطبې وروسته د ښځو خوا ته ورغلی او هغوی ته ئې بیا وعظ کړی. خو متأسفانه اوس حالت داسي دئ چي ښځې مېلو، ودونو، زیارتونو ته تلی شي، نه خاوندان او خپلوان پرې اعتراض کوي او نه واعظان، خو جومات ته ئې تگ ممنوع دئ!! څوك چي وایي اوس د فساد او فتنو دور دئ نو ځکه جومات ته د ښځو تگ ښه نه دئ!! هغوی ته وایو:

له فساد او فتنو نه د ښځو د مخنیوي لار خو دا ده چي هغه جومات

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته راشي او وعظ واوري.

ځوك وايي چي د پيغمبر عليه السلام په وخت كي تر نن نه فتنې لږې وې؟! دا خبره يوازي هغه ځوك كولى شي چي له حقائقو بې خبر وي، په مدينه كي ښځي هغه مهال جومات ته تللې چي محدود شمېر كسانو ايمان راوړى وو، قرآن وايي چي ډېر ځلي به منافقينو، مرجفينو او د بيمارو زړونو خاوندانو هغه ښځي ځورولې چي جومات ته به تلې، د دغو مفسدينو له امله ئې ښځي جومات ته له تلو منع نه كړې بلكي امر ئې ورته وكړ چي له جلباب سره جومات ته ولاړې شي.

آيا ځوك دا حق لري چي ووايي: اوس د فتنې دور دئ نو ښځي دي حج نه كوي، يا د حج په دوران كي دي مخ او لاسونه هم پټوي؟ كه دا حق نه لرو نو له جومات ئې ځنگه منع كوو؟ رسول الله صلى الله عليه و سلم خو د خپل مبارك ژوند په وروستيو شپو او په خپلو وروستنيو خطبو كي فرمايلي: كه ستاسو ښځي غواړي چي په جومات كي لمونځ وكړي نو مخنيوى ئې مه كوئ!!!

ځوك چي وايي د عمر رضى الله عنه په وخت كي دا پرېكړه وشوه چي ښځي دي جومات ته نه ځي! هغوى ته وايو: دا نه د يوه حكم د تغيير په معنى اخيستى شو او نه د تعطيل په معنى، يوازي دومره ويلى شو چي كه دا ادعاء صحيح وي نو دا پرېكړه هغه مهال د خاصو ظروفو او شرائطو په وجه شوې، داسي نه ده چي د دې پرېكړې مخالفت حرام او ناجائز وي او نن چي د اسلام او مسلمانانو مصلحت دا تقاضا او غوښتنه كوي چي د ښځو

(c) ketabton.com: The Digital Library
ديني او اخلاقي روزني ته لازياته توجه وشي او له نورو څواوو ئې مخ جومات ته واړوو نو دا كار حرام او ناروا وګڼو!! حرام هغه دي چي الله تعالی او د هغه رسول حرام کړي.

ځيني وايي: كاش اوس داسي جوماتونه او داسي واعظان وی چي د ښځو روزنه وکړی شي،... د کومي فتنې له مخي چي د ښځو لمونځ په کور کې غوره ګڼل شوی کېدی شي هغه په جومات کې د ننه احتمالي فتنه وي نه د لاري په اوږدو کي. د دوی په ځواب کې باید ووایو: که رسول الله صلی الله علیه و سلم ښځو ته ويلي وی چي ستاسو لمونځ تر جومات په کور کې غوره دئ نو يوه ښځه به هم جومات ته نه وه تللې، د ښځو له عمل او د رسول الله صلی الله علیه و سلم له ویناوو معلومېږي چي د پیغمبر علیه السلام تر رحلت پوري ښځي جومات ته راتلې، او رسول الله صلی الله علیه و سلم په خپلې وروستۍ خطبې کې دا سپارښتنه کړې ده چي که ښځو غوښتل جومات ته ولاړي شي مخنیوی ئې مه کوئ، رسول الله صلی الله علیه و سلم حتی د عمر رضی الله عنه دا مطالبه ونه منله چي ویل ئې: یا رسول الله! خپلې مېرمني دي بهر ته له وتلو منع کړه، رسول الله صلی الله علیه و سلم له څه ځنډ وروسته وفرمایل: ما ته وحي شوې چي دوی منع نه کړم. موږ یوازي د دومره څه ویلو حق لرو چي ووایو: جوماتونه باید داسي جوړ شي چي هم د ښځو د لمانځه ځای بېل وي او هم ئې د تګ راتګ لاره بېله وي، خو هغه حلال کار نشو حراموﻟﯽ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم نه دئ تحریم کړی. د عمر رضی الله عنه په اړه په روایاتو کې راځي چي هغه له کوره د ښځو له

(c) ketabton.com: The Digital Library
وتلو او د جومات ته تلو سره موافق نه وو، خو عملاً ئې حالت داسې وو چې دی به مخکې جومات ته روان وو او مېرمن به ئې ورپسې وه خو هغه ئې منع کولی نشوی.

له نامحرم سره خلوت

اسلام زنا تحريم کړې او هر هغه څه ئې هم منع کړي چې زنا ته لار آواروي او په زنا منتج کېږي، د نامحرمو تر منځ په خلوت کې او يوازې ناسته او ولاړه ئې هم په دې لړ کې نېولې او هغه ئې ناجائز ګڼلې، دې رواياتو ته ځير شئ:

عن جابر.... مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلاَ يَخْلُوَنَّ بِامْرَأَةٍ لَيْسَ مَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ مِنْهَا فَإِنَّ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ ». مسند احمد

له جابر رضی الله عنه روايت دئ چې رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: څوك چې پر الله او د آخرت پر ورځې ايمان لري له کومې ښځې سره دې په داسې حال کې ګوښې نه ګوري چې له هغې سره خپل محرم نه وي، ځکه دريېم به ئې شيطان وي.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيّ صلى الله عليه و سلم ، يَقُولُ : لا يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلا تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَها ذُو مَحْرَمٍ. البيهقي

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِىَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَقُولُ :«لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ وَلاَ تُسَافِرُ امْرَأَةٌ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ ». رَوَاهُ الْبُخَارِىُّ فِى الصَّحِيحِ عَنْ عَلِىِّ بْنِ الْمَدِينِىِّ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ عَنْ أَبِى بَكْرِ بْنِ أَبِى

(c) ketabton.com: The Digital Library
شَيْبَةَ وَزُهَيْرِ بْنِ حَرْبٍ كُلُّهُمْ عَنِ ابْنِ عُيَيْنَةَ.

عن ابْنِ عَبَّاسٍ يَقُولُ سَمِعْتُ النَّبِىّ صلى الله عليه و سلم يَخْطُبُ يَقُولُ « لاَ يَخْلُوَنَّ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلاَّ وَمَعَهَا ذُو مَحْرَمٍ وَلاَ تُسَافِرِ الْمَرْأَةُ إِلاَّ مَعَ ذِى مَحْرَمٍ ». مسلم

له ابن عباس رضى الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم په خطبې کې فرمايلي: نه دي کوم سړی له داسي ښځي سره ګوښی ګوري چي محرم ئې ورسره نه وي او نه دي ښځه له محرم پرته سفر کوي.

د جنسي شذوذ انتهاء او بدي پايلي

قرآن په دې اړه فرمايي:

إِن يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ إِنَٰثٗا وَإِن يَدۡعُونَ إِلَّا شَيۡطَٰنٗا مَّرِيدٗا ١١٧
لَّعَنَهُ ٱللَّهُۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنۡ عِبَادِكَ نَصِيبٗا مَّفۡرُوضٗا ١١٨ وَلَأُضِلَّنَّهُمۡ
وَلَأُمَنِّيَنَّهُمۡ وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُبَتِّكُنَّ ءَاذَانَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ وَلَأٓمُرَنَّهُمۡ فَلَيُغَيِّرُنَّ
خَلۡقَ ٱللَّهِۚ وَمَن يَتَّخِذِ ٱلشَّيۡطَٰنَ وَلِيّٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ فَقَدۡ خَسِرَ
خُسۡرَانٗا مُّبِينٗا ١١٩ يَعِدُهُمۡ وَيُمَنِّيهِمۡۖ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا
١٢٠ أُوْلَٰٓئِكَ مَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنۡهَا مَحِيصٗا ١٢١

النساء: ١١٧-١٢١

دوی خو له الله پرته يوازي د ښځو عبادت کوي او له سرکښ شيطان پرته د

(c) ketabton.com: The Digital Library
بل څه عبادت نه کوي. همغه چي الله رټلی او ويلي ئې دي: هرومرو به ستا له بندګانو ټاکلې برخه ترلاسه کوم. او حتماً به ئې تېرباسم او حتماً به هيلي په کې راولاړوم او خامخا به ورته امر کوم نو د څاروو غوږونه به غوڅوي او هرومرو به ئې ګمارم نو د الله د مخلوق جوړښت به بدلوي او څوك چي له الله پرته شيطان دوست ونيسي نو په ښکاره تاوان سره ئې تاوان وکړ. وعدې ورسره کوي او هيلي په کې راولاړوي او شيطان خو له تېرايستو پرته څه وعده نه ورسره کوي. دوی همغه دي چي مېشت ځای ئې دوزخ دئ او له هغه به د خلاصون چاره نه مومي.

د دې مبارکو آيتونو ستر ستر ارشادات دا دي:

- څوك چي له الله پرته بل ته د دعاء لاسونه اوچتوي، خپل حاجات وروړاندي کوي او د هغه عبادت کوي، ډېر کمزوري معبودان مرستي ته رابلي، ډېريو مشرکانو د ښځو په څېره کي ځان ته معبودان جوړ کړي او عبادت ئې کوي، دوی يوازي د ښځو عبادت کوي، جنسي بې لاريتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چي پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمايلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندي راشي، هر څه له دغي زاويې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې پرته بله مينه نه پېژني، شراب دا اور لا تېز کړي، د ښځو او نارينه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب ورباندي مزيد تيل توی کړي، مسته موسيقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاينې کي سندري لازيات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي . که تاسو دا اوس غربي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولني ته لږ په دقت سره ځير شئ نو د قرآن د دغه آيت مصداق به په خپلو سترګو وګورئ، هري خوا ته به دي د ښځو مجسمې ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشيش په وينا کې او هم د ټلويزيون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښايست استعمالېږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لاري وي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې ميني ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو ډډه کېږي دا ځکه چي نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي، له اولاد سره د ښځي او مېړه علاقه او مينه نشته او دا د دې لپاره چي اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخيستو په وړاندي خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې پر ځای چي اولاد ولري، سپی او پشۍ ساتي، ځيني د سپي ساتل تر زوی درلودلو غوره ګڼي او ځيني ئې سپي د جنسي موخو لپاره ساتي، هلته به تاسو له کشيشانو هم واورئ چي مريم عليها السلام په زنا تورنوي او په دې خبري خاص تأکيد کوي او وايي چي هغې توبه وکړه او بيا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چي د يوه زناکار ولس معبود هم بايد د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فرويد په څېر د دوی له فيلسوفانو هم واورئ چي وايي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړيکو او روابطو منشأ جنسي تمايل دئ، د پلار مينه له لور سره او د مور مينه له زوی سره له دغه تمايل راولاړېږي، هم د انسان د ويښي ټول فعاليتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

- دوی په اصل کې د شيطان عبادت کوي، شيطان غولولي، څوك ئې دې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅولی چي د مریمي علیها السلام مجسمه جوړه کړي او څوک ئې دې ته چي د مناة، نائلة او عزیٰ په څېر ښځینه بتان معبودان ونیسي او په وړاندي ئې ګونډه شي.

- دوی د هغه رټل شوي شیطان په تحریك د شرك مرتكب شوي چي په څو خبرو ئې لوړه کړې:
- د الله د بندګانو یوه برخه به هرو مرو په دام کې غورځوم.
- له سمي لاري به ئې تېرباسم.
- په کږو لارو تګ به ورته ښایسته کوم، داسي چي له هغې ډېري هیلي او طمعې ولري او رنګین رنګین خوبونه ورته وګوري.
- په دې به ئې ګمارم چي د خپلو بتانو لپاره څاروي په نخښه کړي او غوږونه ئې ورغوڅ کړي.
- او په دې به ئې ګمارم چي الهي سنن بدل کړي، د فطرت خلاف ګام واخلي، د الله د مخلوق په جوړښت کې تغییر راولي.

په دغو څو لنډو جملو کې د شیطان ټول هغه خبیث کارونه په ګوته شوي چي په خپلو ملګرو ئې ترسره کوي. د شیطان ملګرتیا او ټول هغه کارونه کول چي د شیطان د حزب غړي ئې باید ترسره کړي، له سمي لاري انحراف او کږېدل او په کږو لارو کې خپلو موخو ته د رسېدو هڅه کول، شرك، د دروغجن معبود لپاره قرباني، له فطرت سره جنګ او د هغو الهي سننو د بدلولو هڅه چي د ټولو مخلوقاتو په پیدایښت او جوړښت کې مراعات شوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library
دا چي ګورئ څوك سالم او پاكيزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غير فطري طريقې غوره كوي، دا د همجنسانو تر منځ غير فطري جنسي تعلقات، د نارينه او نارينه، او ښځې او ښځې تر منځ نكاح، له حيواناتو سره جنسي نږدېكت، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چي بې سده ئې كړي او د خپلو حواسو اداره كول له لاسه وركړي، دا چي نارينه غواړي ځان د ښځې په څېر كړي او ښځه ځان د نارينه په څېر، په لباس كې هم او په حركاتو او سكناتو كې هم، دا چي نارينه ږيره خريي، هره ورځ د خپل مخ د پوستكي په مليونهاوو حجرات ربېي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي، د زنې لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا همغه له فطرت سره جنګ دئ چي شيطان خپل ملګري ورباندې ګماري، دا چي ګورئ څوك د دروغجنو معبودانو لپاره په انسان، حيوان او حتى په خپل ځان ظلم كوي، څوك د څاروي غوږ غوڅوي، څوك ځان وهي، څوك رياضتونه په ځان مني، څوك رهبانيت ته مخه كوي او څوك له نكاح ډډه كوي، دا هر يو په حقيقت كې د شيطان هغه قسمونه رښتيني كوي.

د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحيت دئ؟

بايد دې پوښتنې ته هم ځواب ووايو شي چي د حدودو نافذول د چا دنده او صلاحيت دئ؟ آيا له اسلامي حكومت او امام پرته بل څوك حدود جاري كولى شي؟ د دې پوښتنې مختصر او لنډ ځواب دا دئ چي له اسلامي حكومت او د مسلمانانو له امام او امير پرته هيڅوك د حدودو نافذولو دنده

(c) ketabton.com: The Digital Library
او صلاحيت نه لري، نه پلار د زوی په اړه، نه مېره د خپلې مېرمنې په اړه، نه بادار د خپل مريي په اړه، نه د کلي ملا او ملك د کليوالو په اړه حدود نافذولی شي. که ستا حالت داسي وي لکه د رسول الله صلی الله عليه و سلم حالت په مکه کي يا د مدينې په لومړيو کلونو کې؛ نو د حدودو نافذول تر هغه وځنډوه چې ستا حالت له هغه حالت سره ورته شي چې رسول الله صلی الله عليه و سلم د مدينې په وروستيو کلونو کي او هغه مهال درلود چي د حدود اړوند آيتونه نازل شول. هغه څوك ډېر ناپوه او د اسلام له حقيقته ډېر بې خبره دئ چي د افغانستان په اوسني حالت کي چي د صليبي ځواکونو په اشغال کي دئ او د دارالحرب حيثيت لري حدود نافذوي او په دې سره غواړي ځان اسلام ته ډېر متعهد او ملتزم ثابت کړي او گمان کوي چي ښايي له دې لاري به اسلام ته کوم خدمت وکولی شي!! الله تعالی خپل رسول نه په مکه کي د حدودو په نافذولو مکلف کړ او نه د مدينې په لومړيو کلونو کي، هغه مهال ئې د حدودو اړوند لارښووني او احکام راولېږل چي مدينه د يوه مستقل ملك په توگه راڅرگنده شوه، د سيمي اکثريت خلکو ايمان راوړ، د مدينې ټولي چاري د مسلمانانو په واك کي وې، دوی نه يوازي د مدينې داخلي امنيت تأمين کړی وو بلکي د بهرنيو يرغلونو په وړاندي ئې له دې مستقل هېواد او نوي نظام په وار وار دفاع کړې وه، له داسي حالت وړاندي د حدودو نافذول او هغه هم په دارالحرب کي؛ هم د قرآني لارښوونو خلاف عمل دئ او هم د رسول الله صلی الله عليه و سلم د سنت خلاف. بې علمه خلك د الفاظو په چکر کي پرېوځي او د واقعيتونو پر ځای تش نوموَني

(c) ketabton.com: The Digital Library

معتبري ګڼي، ګمان کوي چي که څو کسانو پر چا د امير المؤمنين نوم کېښود نو هغه حقيقتاً امير المؤمنين شو او له دې وروسته ئې ټولي هغه دندي او مسئوليتونه په غاړه دي او ټول هغه صلاحيتونه لري چي د اسلامي حکومت خليفه او امير ئې لري!! که څه هم هغه نه فوځ ولري او نه تر تسلط لاندي مصئونه او خوندي سيمه!!

اسلامي شريعت د حدودو نافذولو ته په داسي سترګه ګوري لکه چي د روغتون ډاکټر د جراحي عملياتو ته ګوري او يوازي هغه مهال د خپل مريض په عملياتو لاس پوري کوي چي مريض ئې په پرهېز ګمارلی، لازمي لارښووني او سپارښتني ئې ورته کړې، ضروري دوا ئې ورکړې، خو له دې ټولو سره سره نه دئ روغ شوی او په پای کي له دې پرته بله چاره نه وي پاته چي عمليات ئې کړي.

د دې لپاره چي دا مبحث موږ ته مزيد واضح شي او اړوند احکام ئې لازيات راته جوت شي راشئ هغه روايات هم له نظره تېر کړو چي په دې اړه راغلي:

- د چا په اړه چي د حد جاري کېدا پرېکړه وشي هيڅوک ئې بايد شفاعت ونه کړي:

عن ابن عمر قال قال رسول الله صلی الله عليه و سلم : مَنْ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي ملکه. السنن الکبری للبيهقي، المعجم الکبير للطبراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: "مَنْ حَالَتْ شفاعته دون حد مِن حدودِ اللَّهِ فَقَدْ ضَادَّ اللَّهَ فِي مُلْكِهِ،

له ابن عمر رضی الله عنهما او ابوهريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمايل: د چا شفاعت چي له الهي حدودو د كوم حد د پلي كېدو مانع شي نو يقيناً چي له الله تعالی سره ئې د ده په ملك كې دښمني او ضديت كړی.

- د مسلمانانو امام دا حق لري چي د حد نافذولو تر څنگ زناكار د مصلحت له مخي څه موده تبعيد كړي:

عن ابن عمر رضی الله عنهما : أن النبي صلی الله علیه و سلم ضرب و غرب و أن أبا بكر ضرب و غرب و أن عمر ضرب و غرب. المستدرك

له ابن عمر رضی الله عنهما روايت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم په درو وهل كړي او تبعيدول ئې كړي، ابوبكر رضی الله عنه په درو وهل كړي او تبعيدول ئې كړي او عمر رضی الله عنه په درو وهل كړي او تبعيدول ئې كړي.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و سلم قَضَى فِيمَنْ زَنَى وَلَمْ يُحْصَنْ بِنَفْيِ عَامٍ بِإِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَيْهِ. البخاري

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم د هغه چا په اړه چي زنا ئې كړې خو واده ئې نه وو شوی؛ تر يوه كال پوري د تبعيد او د حد د اجراء پرېكړه كړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې او دې ته ورته رواياتو په ډېر صراحت سره معلومېږي چې تبعید د حد جزء نه دئ بلکې داسې سزا ده چې د قاضي رأیې ته پرېښودل شوې.

- له هغو ګناهونو پرته چې د سزا حد ئې ټاکل شوی؛ لکه زنا، غلا، بغاوت، شوکې، شراب څښل او قذف یعنې بې ګناه کسان تورنول، د نورو ګناهونو سزا تر لس درو نشې زیاتېدی:

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ بن نِيَارِ، أَنّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم كَانَ يَقُولُ: لا يُجْلَدُ فَوْقَ عَشْرِ جَلَدَاتٍ إِلا فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ. رواه البخاري

له ابو برده بن نیار رضی الله عنه روایت دئ چې رسول الله صلی الله علیه و سلم به ویل: تر لسو درو زیات وهل نشته مګر له الهي حدودو په کوم حد کې. یعنې په بل هیڅ مورد کې تر لسو درو زیات وهل نشته.

البته ځینو فقهاوو په ځینو مواردو کې تر ۴۹ او ۷۶ درو پورې تعزیري سزا ګانې هم جائز ګڼلې دي.

- پر مخ او د بدن پر نازکو ځایو وهل او د وهلو لپاره څوک بربنډول منع دي:

عن أبي هريرة رضى الله عنه : أَنَّ رسولَ اللَّه صلى الله عليه و سلم قال : « إذا ضَرَبَ أَحَدُكم فَلْيَتَّقِ الوَجْهَ». أخرجه أبو داود.

له ابوهریره رضی الله عنه روایت دئ چې رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: که ستاسو کوم یو وهل کوي نو پر مخ له وهلو دې ډډه وکړي.

- په اسلام کې لوڅول، تړل، زولانه کول، ولچك کول نشته:

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ : لاَ يَحِلُّ فِي هَذِهِ الأُمَّةِ تَجرِيدٌ ولاَ مَدٌّ ولاَ غَلٌ ولاَ صَفَدٌ. سنن بيهقي

له عبد اله بن مسعود رضی الله عنه روايت دئ چي وايي: په دې (اسلامي) امت کې نه (د چا د تعذيب لپاره) بربنډول شته، نه تړلی راکاږل، نه زولنه کول او نه ولچك اچول. يعني په اسلام کې دا جائز نه دي چي څوك د وهلو په موخه بربنډ کړی شي، په وني او لرگي پوري وتړل شي، په لاس او پښو کې ئې زولني او ولچك واچول شي.

- هغه اعتراف هيڅ ارزښت نه لري چي له وهلو وروسته وي:

عن أبي عيينة بن المهلب قال : سمعت عمر بن عبد العزيز يقول : من أقر بعد ما ضرب سوطا واحدا فهو كذاب.مصنف ابن ابي شيبه

له أبي عيينة بن المهلب روايت دئ چي له عمر بن عبدالعزيز رضی الله عنه مي واورېدل چي ويل ئې: څوك چي له يوې درې وهل کېدو وروسته اقرار وکړي نو هغه دروغجن دئ.

- هغه واکمن د الهي عذاب مستحق دئ چي په حد کې کموالی او زياتوالی کوي:

« يؤتى بوال نقص من الحد سوطاً، فيقال له لم فعلت ذاك؟ فيقول رحمة لعبادك، فيقال له أنت أرحم بهم مني! فيؤمر به إلى النار، ويؤتى بمن زاد سوطاً فيقال له لم فعلت ذلك؟ فيقول لينتهوا عن معاصيك، فيقول أنت أحكم به مني! فيؤمر به إلى النار » تفسير كبير

(c) ketabton.com: The Digital Library
د الله تعالی په وړاندې به داسي چارواکی راوستل شي چې په حد کې ئې یوه دره کموالی کړی، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وایي: ستا پر بندگانو د رحم له کبله، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته تر ما زیات پرې مهربان وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي، او داسي څوك به راوستی شي چې یوه دره ئې زیاته کړې، ورته وبه ویل شي: ولي دي دا کار وکړ؟ وبه وایي: د دې لپاره چې ستا له عصیان او سرغړاوي ډډه وکړي، نو ورته وبه ویل شي: آیا ته د دوی په اړه تر ما زیات ښه حکم کوونکی وې؟ نو د اور په لوري د بېولو امر به ئې وشي.

- پر خپلي گناه پرده اچول غوره دي:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ : جَاءُ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيَ صلى الله عليه و سلم فَقَالَ : إِنِّي عَالَجْتُ امْرَأَةً مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ فَأَصَبْتُ مِنْهَا مَا دُونَ أَنْ أَمَسَّهَا، فَأَنَا هَذَا، فَاقْضِ فِيَّ مَا شِئْتَ، فَقَالَ لَهُ عُمَرُ : لَقَدْ سَتَرَكَ اللَّهُ، لَوْ سَتَرْتَ عَلَى نَفْسِكَ، قَالَ : وَلَمْ يُجِبِ النَّبِيَ عَلَيْهِ السَّلامُ شَيْئًا، فَقَامَ الرَّجُلُ فَانْطَلَقَ، فَأَتْبَعَهُ النَّبِيَّ رَجُلا فَتَلا عَلَيْهِ هَذِهِ الآيَةَ : أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفِيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ : وَهَذِهِ لَهُ خَاصَّةً يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : بَلْ لِلنَّاسِ عَامَّةً مسند ابن ابي شيبه و مسلم

له عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت دئ چې وایي: یو سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ویل: د ښار د لري برخي له یوې ښځي سره مې له مجامعت (جنسي نږدېکت) پرته نور هر څه وکړل، زه دا دئ دلته ولاړ یم چې څنگه دې خوښه وي زما په اړه پرېکړه وکړه، عمر رضی الله عنه

(c) ketabton.com: The Digital Library
ورته وويل: الله پر تا پرده اچولې وه كاش تا هم پر خپل ځان پرده اچولې وی، راوي وايي: رسول الله صلی الله علیه و سلم هيڅ ونه ويل، نو دا سړی پورته شو او ولاړ، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم يو سړی ورپسې ولیږو (راوئې غوښت) او دا آيت ئې ورته ولوست: أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ: د ورځې دواړو خواوو او د شپې په يوې نږدې برخې کې لمونځ کوه، يقيناً چې ښېګڼې بدي له منځه وړي. د هغه قوم يوه سړي وويل: يا رسول الله! آيا دا يوازې د ده لپاره مختص ده؟ وئې فرمايل: نه بلکې د ټولو خلکو لپاره ده.

- که د مسلمانانو امير ته کومه قضيه وړاندې شي هغه مکلف دئ چې د الله تعالی قانون به نافذوي، خو داسې تفحص او تجسس به نه کوي چې د مجرم له اعتراف او شاهدانو له ګواهۍ پرته له نورو لارو د متهم جرم ثابت کړي او سزا ورکړي، د جرم ثابتولو او د حد جاري کولو ته بايد لېوالتيا ونه لري.

قال رسول الله صلی الله علیه و سلم ... وَمَنْ جَاءَ مِنْكُمْ مُطْلِعُنَا عَلَى عَوْرَةٍ سَتَرَهَا اللَّهُ فَلْيَسْتَتِرْ بِسَتْرِ اللَّهِ، وَيُسِرَّهَا إِلَى مَنْ يَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، فَإِنَّا لا نَمْلِكُ مَغْفِرَتَهَا، وَنُقِيمُ عَلَيْهِ حَدًّا ... ". المعجم الكبير للطبراني

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمايلي: ... او ستاسو کوم يو چې راشي او غواړي موږ پر داسې پټ کار خبر کړي چې الله پرې پرده اچولې نو هغه دې د الله په ستر کې ځان مستور وساتي او هغه چا ته دې وړاندې کړي چې د هغې (ګناه) د بخښلو خاوند دئ، او موږ د بخښلو خاوند نه يو، او حد به

(c) ketabton.com: The Digital Library

اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ آنَ لَكُمْ أَنْ تَنْتَهُوا عَنْ حُدُودِ اللَّهِ مَنْ أَصَابَ مِنْ هَذِهِ الْقَاذُورَاتِ شَيْئًا فَلْيَسْتَتِرْ بِسِتْرِ اللَّهِ فَإِنَّهُ مَنْ يُبْدِي لَنَا صَفْحَتَهُ نُقِمْ عَلَيْهِ كِتَابَ اللَّهِ. موطأ مالك

رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: اې خلكو! تاسو ته هغه وخت رارسېدلی چي د الهي حدودو له تجاوز ډډه وکړئ، او څوک چي له دغو ناولو كارونو كوم څه وكړي نو د الله په پرده كې دي ځان پټ وساتي، دا ځكه چي كه څوك موږ ته خپله عمل پاڼه څرگنده كړي موږ به د الله كتاب پرې قائموو (د كتاب الله مطابق به سزا وركوو).

- د حدودو د پلي كولو تلوسه مه كوئ:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم « ادْفَعُوا الْحُدُودَ مَا وَجَدْتُمْ لَهُ مَدْفَعًا ». سنن ابن ماجه

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايلي: حدود دفع كړئ (له پلي كېدو) تر كومه چي د دفع كولو وجه او مدرك ورته موندلی شئ.

عن عائشة رضى الله عنها، أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال :« ادرءوا الحدود عن المسلمين ما استطعتم، فإن وجدتم لمسلم مخرجا فخلوا سبيله، فإن الإمام أن يخطئ في العفو خير من أن يخطئ بالعقوبة » المستدرك على الصحيحين للحاكم

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَنْ عَائِشَةَ رضى الله عنها قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم "ادْرَءُوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنْ كَانَ لَهُ مَخْرَجٌ، فَخَلُّوا سَبِيلَهُ ؛ فَإِنَّ الْإِمَامَ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ، خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ" سنن البيهقي و رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ مَرْفُوعًا وَمَوْقُوفًا.

له عائشې رضی الله عنها روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي: تر هغه چي توانېدی شئ له مسلمانانو د حدودو پلي کېدا دفع کړئ، که کوم مخرج (د وتلو لار) ورته وي نو لار ئې ورته پرانیزئ، یقیني خبره دا ده چي که امام په عفو کي خطا شي دا تر دې غوره ده چي په سزا ورکولو کي خطا شي.

عن ابي هُرَيْرَةَ: يَقُولُ جَاءَ الأَسْلَمِىُّ إِلَى نَبِىِّ اللَّهِ صلى الله عليه و سلم فَشَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ أَنَّهُ أَصَابَ امْرَأَةً حَرَامًا أَرْبَعَ مَرَّاتٍ كُلَّ ذَلِكَ يُعْرِضُ عَنْهُ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم فَأَقْبَلَ فِى الْخَامِسَةِ فَقَالَ« أَنِكْتَهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « حَتَّى غَابَ ذَلِكَ مِنْكَ فِى ذَلِكَ مِنْهَا ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « كَمَا يَغِيبُ الْمِرْوَدُ فِى الْمُكْحُلَةِ وَالرِّشَاءُ فِى الْبِئْرِ». قَالَ نَعَمْ. قَالَ « فَهَلْ تَدْرِى مَا الزِّنَا ». قَالَ نَعَمْ أَتَيْتُ مِنْهَا حَرَامًا مَا يَأْتِى الرَّجُلُ مِنِ امْرَأَتِهِ حَلاَلاً. قَالَ « فَمَا تُرِيدُ بِهَذَا الْقَوْلِ ». قَالَ أُرِيدُ أَنْ تُطَهِّرَنِى. فَأَمَرَ بِهِ فَرُجِمَ فَسَمِعَ النَّبِىُّ صلى الله عليه و سلم رَجُلَيْنِ مِنْ أَصْحَابِهِ يَقُولُ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ انْظُرْ إِلَى هَذَا الَّذِى سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَمْ تَدَعْهُ نَفْسُهُ حَتَّى رُجِمَ رَجْمَ الْكَلْبِ. فَسَكَتَ عَنْهُمَا ثُمَّ سَارَ سَاعَةً حَتَّى مَرَّ بِجِيفَةِ حِمَارٍ شَائِلٍ بِرِجْلِهِ فَقَالَ « أَيْنَ فُلاَنٌ وَفُلاَنٌ ». فَقَالاَ نَحْنُ ذَانِ يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ « انْزِلاَ فَكُلاَ مِنْ جِيفَةِ هَذَا الْحِمَارِ ». فَقَالاَ يَا نَبِىَّ اللَّهِ مَنْ يَأْكُلُ مِنْ هَذَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَالَ « فَمَا نِلْتُمَا مِنْ عِرْضِ أَخِيكُمَا آنِفًا أَشَدُّ مِنْ أَكْلٍ مِنْهُ وَالَّذِى نَفْسِى بِيَدِهِ إِنَّهُ الآنَ لَفِى أَنْهَارِ الْجَنَّةِ يَنْغَمِسُ فِيهَا ». سنن ابي داؤد و مصنف عبدالرزاق

له ابو هريره رضی الله عنه روايت دئ چي يو اسلمي سړی رسول الله صلی الله عليه و سلم ته راغی او پر خپل ځان ئې څلور ځلي دا ګواهي ورکړه چي له يوې ښځي سره ئې زنا کړې، په هر ځل کي رسول الله صلی الله عليه و سلم مخ ترې اړاوو، نو په پنځم ځل ئې مخ ورواړاوو او وئې ويل: آيا مجامعت دي ورسره کړی؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: دومره چي ستا دغه (غړی) د هغې په هغه (غړي) کي غائب شو؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: داسي لکه چي سلايي په رانجومي کي پټېږي او پړی په څا کي؟ وئې ويل: هو، وئې فرمايل: آيا پوهېږې چي زنا څه ته وايي؟ وئې ويل: هو؛ له دې سره مي هغه کار په حرامه توګه کړی چي سړی ئې له خپلي مېرمني سره په حلاله توګه کوي. وئې فرمايل: په دې وينا سره څه غواړې؟ وئې ويل: غواړم چي ما پاك کړې!! نو امر ئې وکړ او هغه رجم شو، بيا رسول الله صلی الله عليه و سلم له خپلو دوو اصحابو واورېدل چي يوه ئې بل ته ويل: دې ته وګوره چي الله پرې پرده اچولې وه خو خپل نفس تر هغه آرام پرې نښود چي د سپي په څېر رجم شي، نو څو شېبې ئې د دوی په وړاندي سکوت وکړ، تر هغه چي د يوه داسي خره د جيفه (مړزګي) خوا ته تېر شو چي له پړسوبه ئې پښې شخي ولاړې وې، نو وئې فرمايل: فلانی او فلانی چېري دي؟ هغوی وويل: موږ دغه يو يا رسول الله! وئې فرمايل: کوز شئ او د خره له دې مړزګي څه وخورئ، هغوی وويل: يا رسول الله! څوك به دا وخوري؟ وئې

(c) ketabton.com: The Digital Library
فرمایل: کوم تېرى چي تاسو همدا اوس د خپل ورور پر عرض او عزت وکړ د دي تر خوراك ډېر سخت کار (ګناه) دئ، په هغه ذات قسم چي زما سا ئې په واك کي ده هغه اوس د جنت په نهرونو کي غوټې وهي.

په بل روايت کي داسي راغلي:

ثُمَّ جَاءَتْهُ امْرَأَةٌ مِنْ غَامِدٍ مِنَ الأَزْدِ، فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، طَهِّرْنِي، فَقَالَ : وَيْحَكِ ارْجِعِي، وَاسْتَغْفِرِي اللَّهَ، وَتُوبِي إِلَيْهِ، قَالَتْ : لَعَلَّكَ تُرِيدُ أَنْ تَرُدَّنِي كَمَا رَدَدْتَ مَاعِزَ بْنَ مَالِكٍ، قَالَ : وَمَا ذَلِكَ، قَالَتْ : إِنَّهَا حُبْلَى مِنَ الزِّنَا، قَالَ : أَثَيِّبٌ أَنْتِ؟، قَالَتْ : نَعَمْ قَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُكِ حَتَّى تَضَعِي مَا فِي بَطْنِكِ، قَالَ : فَكَفَلَهَا رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ حَتَّى وَضَعَتْ، فَأَتَى النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم، فَقَالَ : قَدْ وَضَعَتِ الْغَامِدِيَّةُ، فَقَالَ : إِذًا لاَ نَرْجُمُهَا، وَنَدَعُ وَلَدَهَا صَغِيرًا لَيْسَ لَهُ مَنْ يُرْضِعُهُ، فَقَامَ رَجُلٌ مِنَ الأَنْصَارِ، فَقَالَ : إِلَيَّ رَضَاعُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَرَجَمَهَا السنن الصغرى و مسلم.

بیا د ازد د قبیلې د غامد له ټبره یوه ښځه ورته راغله او وئې ویل: یا رسول الله! ما پاکه کړه! وئې فرمایل: افسوس پرتا، بېرته ستنه شه او له الله تعالی بخښنه وغواړه، او توبه ورته وکړه، وئې ویل: ښايي ته غواړې ما داسي رد کړې لکه ماعز بن مالك چي دي رد کړ، وئې وفرمایل: او دا څه دي؟ وئې ویل: دا له زنا حامله شوې، وئې فرمایل: ته مېړوښه يې؟ وئې ویل: هو، وئې فرمایل: تر هغه دي نه رجم کوو چي خپل بچی وزېږوې، راوي وایي: نو د انصارو یوه سړي د هغې کفالت په غاړه واخیست تر هغه چي بچی ئې وزېږاوو، نو هغه سړی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته راغی او وئې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

غامدیه مېرمني بچی وزېږاوو، نو رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: په داسي حال کې ئې نه رجم کوو او بچی ئې نه پرېږدو چي ووړ وي او داسي څوك نه لري چي تی ورکړي، نو له انصارو یو سړی ودرېدو او وئې ویل: یا رسول الله! د هغه رضاعت زما پر ذمه شو، نو بیا ئې هغه رجم کړه.

ولي په گواهي کې دوه مېرمني له یوه نارینه سره برابري دي؟

د ښځو د حقوقو دروغجن مدافعین د اسلام دا اصل د اعتراض وړ او د ښځو په اړه تبعیض گڼي چي وایي: یا به دوه متفق علیه نارینه شاهدان شهادت ورکوي او یا به د دوه نارینه شاهدانو د نه موندلو په صورت کې یو نارینه او دوه ښځینه شاهدان وړاندي کېږي!! په داسي حال کې چي قرآن د دې پرېکړي دلائل زموږ مخي ته اېښي او ویلي ئې دي چي دا یوازي د دې لپاره چي که یوه ښځه خبره هېره کړي بله ئې ورپه یاد کړي، دا ځکه چي ښځي عاطفه هومره قوي ده چي د دې حافظه هم تر اغېز لاندي نیسي، گورئ چي عاطفه ئې د اولاد ټولي نادودي او غلط کارونه حتی جفاگاني وربandي هېروي، هري مور ته خپل اولاد ډېر بې گناه معلومېږي، زوی ئې د گاونډي له زوی سره په جگړي کې سخت ملامت وي خو دا ترې په حقه او ناحقه دفاع کوي، خپله مورنۍ عاطفه ئې دې ته هڅوي چي له خپل زوی دفاع وکړي، همدغه عاطفه د بې وزلي پوروړي په نسبت د شهادت ورکولو په وخت کې په دې همغه کار کوي چي له خپل زوی د دفاع په وخت کې ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې کوي.

هغه ناپوه کسان چې دا د ښځو په نسبت تبعیض ګڼي، په دې هم نه پوهېږي چې شهادت ورکول امتیاز نه بلکې یو مکلفیت دئ او اسلام د مکلفیتونو په برخه کې تل ښځو ته امتیازات ورکړي چې څو مثالونه ئې دا دي:

- سنګر ته له تلو ئې معاف کړې، مګر دا چې نفیر عام وي او یا دا په خپله خوښه تګ وغواړي.
- جومات ته ئې د تلو حق ورکړی خو ورباندې مکلفه کړې ئې نه ده.
- نکاح د ښځې او نارینه ترمنځ یوه برابره معامله ده، په دې سره د دواړو یوې طبیعي او انساني اړتیا ته ځواب ویل کېږي، خو اسلام نارینه د مهر په ورکولو مکلف کړی، د کور او د کورنۍ ټول مصارف ئې او د خپلې مېرمنې او ماشومانو نفقه او جامه ئې د نارینه په غاړه اچولې او ښځه ئې معافه کړې. دا په داسې حال کې چې ښځه له مېړه مهر اخلي او د مېړه په شمول له خپلوانو میراث ترلاسه کوي او دا حق ورکړی شوی چې کولی شي خپله دغه شتمني په کار واچوي او ګټه ترلاسه کړي. ګورئ چې په اقتصادي چارو کې هم امتیاز ورکړی شوی خو له مکلفیت معاف شوې دي.
- ښځو ته دا حق ورکړی شوی چې ګاڼه وکاروي، سره زر او ورېښم وکاروي، خو د خپل مېړه لپاره، د خپل مېړه لپاره سینګار نه یوازې ورته جائز ګڼي بلکې د ثواب کار ئې بولي، خو دا حق نه لري چې خپله ګاڼه پردیو ته وښیي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د هغوی په وړاندي له سینګار سره څرګنده شي، له هر هغه څه منع شوې چي د نامحرم او پردي حساسیت او شهوت پاروي او د دې لوري ته ئې هڅوي. حتی عطر او د ګاڼو غږ هم په دې کې نیسي.

ولې لور ته د زوی په پرتله نیمايي میراث ورکول کېږي؟

ځیني معاندین د میراث د وېش او د لور او زوی د برخي په اړه دا اعتراض لري چي ولې د زوی برخه د لور په پرتله دوه برابره ده، دې اعتراض ته د ځواب ویلو لپاره باید هغه آیت خپلې مخې ته کښېږدو چي دا لارښوونه په کې راغلې، آیت دا دئ:

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِيٓ أَوۡلَٰدِكُمۡۖ لِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءٗ فَوۡقَ ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَۖ وَإِن كَانَتۡ وَٰحِدَةٗ فَلَهَا ٱلنِّصۡفُۚ وَلِأَبَوَيۡهِ لِكُلِّ وَٰحِدٖ مِّنۡهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُۥ وَلَدٞۚ فَإِن لَّمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٞ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُۚ فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخۡوَةٞ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُۚ مِنۢ بَعۡدِ وَصِيَّةٖ يُوصِي بِهَآ أَوۡ دَيۡنٍۗ ءَابَآؤُكُمۡ وَأَبۡنَآؤُكُمۡ لَا تَدۡرُونَ أَيُّهُمۡ أَقۡرَبُ لَكُمۡ نَفۡعٗاۚ فَرِيضَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١١ النساء: ١١

الله ستاسو د اولاد په اړه درته توصیه کوي: نارینه ته به د دوو ښځو د برخي په څېر وي، نو که ټول ئې تر دوو زیاتي ښځې وي نو دوی ته به د ده د

(c) ketabton.com: The Digital Library
پرېښي (مال) دوه ثلثه وي او که يوه وي نو نيمايي به ئې د دې وي، او پلار، مور ته ئې، هر يوه ته، د ده د پرېښي (مال) شپږمه برخه ده، که ئې اولاد وو، خو که ئې اولاد نه وو او ميراث ئې مور، پلار ته پاته شوی وو، نو مور ته ئې درېيمه برخه ده، خو که ئې ورونه وو، نو مور ته ئې شپږمه برخه ده، له هغه وصيت وروسته چي دی ئې کوي او له پور وروسته، نه پوهېږئ چي کوم يو به ئې په نفع کې تاسو ته نږدې وي، پلرونه مو که زامن مو؟ دا الهي فريضه ده، بې شکه چي الله ډېر باحکمته پوه دئ.

دلته د ميراث د وېش په اړه لاندي لارښووني شوې:

- د زوی برخه به د دوو لوڼو د برخي په اندازه وي.
- که ئې زوی نه وو او يوازي لوڼي ترې پاته وي، دوه وي يا تر دوو زياتي، نو د ميراث له دريو دوه برخي به د دوی وي.
- خو که يوه وه نو نيمايي به ئې د دې وي.
- د اولاد په شتون کې مور، پلار ته شپږمه شپږمه برخه رسېږي.
- که ئې اولاد نه وو، يوازي مور او پلار ئې وارثان وو، نو مور ته ئې درېيمه برخه رسېږي، پاته دوه برخي به ئې د پلار وي.
- خو که ئې ورونه وو، نو شپږمه برخه د مور ده او پاته ټول پلار ته سپارل کېږي، وروڼو او خويندو ته د پلار په شتون کې څه نه رسېږي.
- د ميراث له وېش مخکي به د مړي وصيت تر سره کېږي او پورونه به ئې پرې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په مکرره توګه د وصیت ذکر د دې لپاره راغلی چې په دې سره د هغو خپلوانو ستونزه هم حل کېدی شي چې په میراث کې ثابته او مشخصه برخه نلري، د مال خاوند کولی شي د خپل مال له درېیمي برخي دوی ته څه وټاکي.
- که دا د میراث وېش ستاسو خپلي خوښي ته پرېښودی شي، پخپله د هر یوه برخه وټاکئ، نو ووایئ چي د هر یوه برخه به څنګه ټاکئ؟ د برخو په ټاکلو کې به کوم څه د ملاك او معیار په توګه غوره کوئ؟ نږدېوالی که ګټه او منفعت؟ پلار ډېر درنږدې او ګټور دئ که زوی؟ د کوم برخه به زیاته غوره کوئ او د کوم لږ؟ تاسو ته ممکنه نه ده چي په دې اړه حکیمانه، عالمانه او عادلانه پرېکړه وکړی شئ.
- دا برخي د هغه الله له لوري ټاکل شوې چي هم ښه پوه دئ او هم د حکمت خاوند، هره پرېکړه ئې حکیمانه او په علم ولاړه پرېکړه ده.

په دې کې هغو کمعقلو کسانو ته هم ځواب ویل شوی چي د میراث د وېش په اړه پر اسلام اعتراض کوي، ځان د ښځو د حقوقو مدافع ګڼي، دې ته ئې پام نه دئ چي د میراث وېش د یوه کامل اقتصادي نظام یوه وړه برخه ده، په دې اړه هر بحث باید د ټول نظام په ترڅ کې وشي، نه یوازې او له نورو برخو بېل!! د اسلام په اقتصادي نظام کې ښځې په داسې حال کې له اقتصادي مکلفیت فارغ او معاف دي چي د شتمنیو د لاس ته راوړلو ګڼ شمېر مدارك لري، له خپلوانو او مېړه میراث ترلاسه کوي، مهر اخلي، خپلې شتمنۍ په کار اچولی شي، کسب کار کولی شي او عوائد درلودی شي، خو هم د پلار په کور او هم د خاوند په کور کې د دې ټول مصارف د نورو په غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي!! دا خو باید ښځو ته خاص او فوق العاده امتیاز وګڼو، ډېر کمعقله انسان به دا د ښځو په اړه تبعیض ګڼي، په کار خو دا وه چي دوی ویلي وی: د نارینه برخه لږ او پښتی ئې دروند دئ، باید ښځه د دې پښتي په پورته کولو کي د ده مرسته وکړي، لږ تر لږه زړه سوی ولري. خو حکیم او علیم خدای همدا غوره کړې، د نارینه د پیاوړو متو تقاضا همدا ده چي پښتی ئې تر ښځو دروند وي.

اسلام او مریيتوب

ځیني په دې خبري اعتراض کوي چي اسلام ولي مریيتوب تأیید کړی، ولي ئې نارینه وو ته اجازه ورکړې چي وینځي وساتي او حتی له نکاح پرته ورسره مباشرت وکړي، غلامي خو د عدالت خلاف او د انسانانو ترمنځ د برابرۍ مغایر او د ظالمانه طبقاءتي نظام نښه ده، دا ولي اسلام له یوې خوا د عدالت دعوی کوي او له بلي خوا غلامي او مریيتوب جائز ګڼي!!

د دغو بې خبرو په ځواب کي باید ووایو: مګر تاسو خبر نه یاست چي د مریيتوب د ختمولو لړۍ د اسلام او مسلمانانو په لاس پیل شوه، دا اسلام وو چي هم ئې په ټول پراخ او خور اسلامي خلافت کي د مریيتوب ټغر ټول کړ او هم په ټولي نړۍ کي، اسلام هغه وخت د غلامۍ په ضد غږ اوچت کړ او د غلامانو د آزادولو سلسله ئې شروع کړه چي غرب لا د دې تصور هم نه شو کولی، اروپا او امریکا نږدې دوولس سوه کاله له اسلام وروسته د غلامۍ د ختمولو لپاره تیار شو، په امریکا کي د جمهور رئیس ابرهام لینکلن په دور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې مرييتوب لغو او د غلامانو آزادي اعلان شوه، خو دا اعلان تر کلونو کلونو هسې د کاغذ پر سر د تورو کرښو په څېر پاته وو، په عمل کې غلامانو د مخکې په څېر په غلامۍ کې ژوند کاوو، ډېر له آزادېدو وروسته بېرته خپلو بادارانو ته ورستانه شول، دا ځکه چې نه ذهناً د آزاد ژوند کولو لپاره تيار وو او نه په ټولني کې د دوی لپاره د آزاد ژوند ضروري لوازم او شرائط برابر شوي وو.
که حقايقو ته پام وکړو نو په امريکا کې مخکني غلامان لومړی د زمکه والو په هغو بزگرانو بدل شول چې د دوی په زمکو پوري تړلي وو، له زمکو سره به يو ځای خرڅېدل او له يوه به بل ته انتقالېدل او بيا د بورژوازي (پانگوال) نظام په راتلو سره دا په زمکو پوري تړلی مريی په داسي کارگر بدل شو چې د خولو او تناکو حاصل ئې د فابريکو د خاوندانو په جېب کې پرېوځي. په پانگه وال نظام کې د غلامانو، بزگرانو او کارگرانو د آزادۍ خبره يوازي هغه ځوك کولی شي چې د آزادۍ په معنی او مفهوم نه پوهېږي!!

اسلام د غلامۍ د ختمولو لپاره دغه حکيمانه لار غوره کړه:

- غلامانو او د هغوی بادارانو ته ئې وويل: تاسو په خپلو کې وروڼه ياست، د يوې کورنۍ غړي، د يوه نيکه او انا اولاد.
- مسلمانانو ته ئې امر وکړ چې مريي ته مريی مه وايئ، هغه ستاسو ورور دئ، د ورور خطاب ورته وکړئ، درونډ او له توانه ئې زيات کار ورباندي مه کوئ، په خوراك څښاك کې ئې له ځان سره شريك کړئ.
- وينځي ځان ته نکاح کولی شئ، دا د عار او پيغور خبره مه گڼئ، له نکاح پرته هم کولی شئ له هغوی سره مباشرت وکړئ، په دي سره هم د هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوې طبيعي او انساني اړتيا ته ځواب ويل کېږي، څو که هغوی دا مباشرت نه خوښولو نو دې کار ته ئې مه مجبوروئ.

- دا پرېکړه ئې وکړه چي هيڅوك د آزاد انسان د مريي کولو حق نلري او دا په حقيقت کي د غلامۍ د لغو کولو په لار کي لومړی او تر ټولو اساسي اقدام وو.
- د موجوده غلامانو د آزادۍ لپاره ئې له يوې خوا په عام طور خلکو ته وويل: د مريي آزادول د ثواب ستر کار دئ. او په خاصه توګه ئې وويل: له چا چي دا او هغه ګناه وشوه کفاره ئې د غلام آزادول ده.
- بادارانو ته ئې وويل: که ستاسو کوم غلام د آزادېدو غوښتنه وکړه، نو يا ئې مجاني او د الله د رضا لپاره آزاد کړئ او يا ئې د کومي معاوضې او خدمت په مقابل کي، لکه دا چي ځو کسان وروزي.
- اسلامي حکومت ئې په دې مکلف کړ چي د دولتي شتمنيو يوه برخه بايد د غلامانو د آزادولو لپاره مختص کړي.

دغه حکيمانه تدابير وو چي نه يوازي په لنډه موده کي د غلامۍ جرړي وايستل شوې، بلکي د پرون ورځي له غلامانو ستر ستر شخصيتونه جوړ شول او د لويو لويو سيمو د چارواکو او واليانو په توګه وټاکل شول.

دا په داسي حال کي چي په اروپا، امريکا او ټولو غير اسلامی هېوادونو کي د غلامۍ بازار ګرم وو او هيچا د انسانانو د برابرۍ شعار نه شو منلی. اما دا چي اسلام ولي له بري وروسته او په ټول حجاز له تسلط بعد غلامي تحريم

(c) ketabton.com: The Digital Library
نه کړه او د ټولو غلامانو د آزادولو اعلان ئې ونکړ، ځواب ئې باید له یوې خوا د هغه وخت په اجتماعي ظروفو او شرائطو کې ولټوو او له بلې خوا د اجتماعي ستونزو په حلولو کې د اسلام په خاصې کړنلارې کې. اسلام د ځینو خاصو اجتماعي ستونزو د حل کولو لپاره دا کړنلاره خپله کړې چې ورو ورو د هغوی جرړې باسي، تدریجي بدلون غوره ګڼي، لومړی د داسې تبدیلي لپاره ذهني شرائط برابروي، مقدماتي کارونه سر ته رسوي، ریښې یوه په بلې پسې قطع کوي او په پای کې د دې اجتماعي ستونزې کرغېړن بوټی له بېخه باسي، د شراب او قمار په اړه اسلام همدا اسلوب غوره کړ، په تدریج سره ئې د دې خبیثه بوټو جرړې وایستلې، د مریتوب په اړه ئې هم همدا طریقه اختیار کړه، لومړی ئې وویل: ټول انسانان یو د بل وروڼه او د یوه خدای بندګان دي او له یوه مور او پلار پیدا شوي. بیا ئې وویل: د مریي آزادول د ثواب ستر کار او د ګناهونو د جبران وسیله ده، مسلمانان ئې وهڅول چې غلامان له کومې معاوضې پرته آزاد کړي، بیا ئې وویل: هیڅ (حر) او آزاد انسان نشي مریي کېدی، هیڅوک دا حق نلري چې د (حر) او آزاد انسان په غاړه کې د مریتوب کړی واچوي. بیا ئې وویل: هر غلام دا حق لري چې له خپل مالك سره (مکاتبه) وکړي، یعني خپله آزادي په بیع واخلي، له غلامۍ آزاد شي او په مقابل کې ئې مالك ته څه ورکړي. او په پای کې ئې وویل: د دولت د مصرفي بودجې یو مورد د غلامانو اخیستل او آزادول دي.

د غلامانو د آزادولو او د غلامۍ د تدریجي ختمولو دا طریقه دې ته ورته ده چې کوم دولت د فیوډالي نظام د ختمولو او د زمکو د عادلانه وېش

(c) ketabton.com: The Digital Library
په اړه دا فيصله وکړي چې د زياتو زمکو له خاوندانو زمکې په بيع واخلي او په بې زمکو ئې ووېشي او په دې خاطر د زمکو له مصادرې ډډه کوي چې په دې سره کېدی شي په ډېرو هغو کسانو ناروا تېری وشي چې شتمني او زمکې ئې له جائزو لارو ترلاسه کړې. اسلام نه غواړي په هيچا، تر هيڅ نامه لاندې تېری وشي او جائز حق ئې تر پښو لاندې شي.

غرب او د ښځو حقوق

له هغې ورځې وروسته چې په غربي هېوادو کې مخکنی ظالمانه فيوډالي نظام اوسني پانګوال نظام ته په اوشتو شو، د توليد وسائل له مخکني زوړ حالت نوي حالت ته ارتقاء وکړه، زړه د غويو يوې په ټراکټور بدله شوه، د بزګر او کارګر ځای ماشين ونيولو، زمکه، شتمني او د توليد وسائل د لازيات محدودو شتمنو لاس ته ورغلل، د ټولني اکثريت له زمکې او د توليد له نورو وسائلو محروم او دې ته اړ شول چې د خپلو ورځنيو اړتياوو د تأمين لپاره د زمکه والو په زمکې او د شتمنو په فابريکې کې د کارګر او بزګر په توګه کار وکړي، د دوی او د دوی د کار اقتصادي ارزښت ورو ورو لږ شي، خبره دې ځای ته ورسېږي چې د ټولني تر نوي سلني زيات وګړي له توليدي وسائلو او اقتصادي استقلال محروم شي، ژوند ئې د بل په زمکې، فابريکې، شرکت او دفتر پورې وتړل شي، څه چې د خپلو خولو او تناکو په بدل کې ترلاسه کوي لږ برخه ئې ده ته په لاس ورشي او ډېره ئې د شتمن په جيب کې ولوېږي، د پانګوال نظام دغه حالت او بهير ښځې دې ته اړې کړې چې داسې شاقه

(c) ketabton.com: The Digital Library
کارونو ته غاړه کښېږدي چي د دوی له فطري جوړښت سره مطابقت نه لري، په کانونو، د درنو وسائلو تولید فابریکو او که ښایسته وي نو د پردي په دفتر کي د سکرتر په توگه کار وکړي، خپل ماشوم او روزنه ئې وړوکتون ته محول کړي، او کار ئې هغه ځای ته ورسېږي چي د اولاد له زېږولو او روزلو لاس واخلي، حتی د خپل عرض او ناموس په پلورلو لاس پوري کړي، دا په داسي حال کي چي په ټول عالم کي تر هر څه ستر کار د ماشوم پیدایښت او د هغه روزنه ده، په ټول کائنات کي داسي کار نشته چي د ماشوم له پیدایښت او روزني سره برابري وکړی شي، د ماشوم روزنه یوازي دا نه ده چي ټی ورکړی شي، ومینځل شي او جامې ئې وربدلي شي، دا کارونه په وړوکتون کي هم کېدی شي، خو هغه څه چي ماشوم ئې له خپلي مور او د هغې په غېږ کي او د هغې له میني، عاطفې او پېرزویني ډك چلن زده کوي له بلي لاري او له بل چا ئې نشي زده کولی، په حقیقت کي د ماشوم د شخصیت بنسټ د مور په غېږ کي ایښودل کېږي، دا مور ده چي د ماشوم د راتلونکي شخصیت څرنگوالی ټاکي، د تاریخ لوړ او اتل شخصیتونه د اتلو میندو په غېږ کي روزل شوي، د تاریخ ستر ستر جنایتکاران یا هغه وو چي بدي میندي ئې په برخه شوې یا د مهرباني مور له غېږ محروم شوي، عجیبه ده چي غربیان مور له دې ستري دندي محرومويي او د کار لپاره ئې کانونو ته لېږي، او دې ته د میندو د حقوقو نوم ورکوي!!! پیغمبر صلی الله علیه و سلم فرمایي: هغه کس به په جنت کي د ده خوا ته وي، (دومره ورنږدې لکه د لاس دوه منځنۍ گوتي)، چي یو ماشوم وروزي یا یو یتیم وپالي، اسلام د یوه انسان هدایت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ارزښت ورکوي چي وايي: د چا په لاس چي يو انسان هدايت شي دا تر ټولو هغو شيانو ورته غوره دئ چي د لمر وړانگي پرې لگېږي، حتى که دا ټوله زمکه د سرو زرو وي، د ده په واك کي وي او د الله تعالى په لار کي ئې وقف کړي تر دې د يوه انسان لارښوونه او هدايت ده ته زيات ثواب ورپه برخه کوي، له دې لارښوونو معلومېږي چي اسلام د يوه ماشوم روزني او د يوه انسان هدايت ته څومره ارزښت ورکړی.

په غرب کي تر انسان ثروت او دولت ته ارزښت ورکړی شوی، انسان او کرامت ئې د شتمنو د گټو قرباني شوی، نن د غربي هېوادو نوي سلنه شتمني د لس سلني شتمنو په واك کي دي، د امريکا ټولي خبري او تصويري رسنۍ د شپږو لويو شرکتونو په لاس کي دي، څوك چي په غرب کي د سياسي او اقتصادي آزادۍ او عدالت خبره کوي يا ډېر ناپوه دئ او د آزادۍ او عدالت په حقيقي معنى نه پوهېږي او د غربي ټولني له اجتماعي، اقتصادي او سياسي جوړښت او تاريخ خبر نه دي، او يا سرسپارلي اجير مبلغين دي چي د استخباراتي شبکو له لوري گمارل شوي، دوی دې ته آزادي وايي چي ښځه د نارينه په ملعبې بدله شوې، يوه نانځکه ترې جوړه شوې، د څو ډالرو په بدل کي دې ته چمتو کېږي چي خپل عرض وپلوري، د بل د خوشحالولو لپاره نڅا وکړي، سندري ووايي، د تجارتي موخو لپاره د دې له ښايست کار واخيستل شي، د خلکو جلبولو لپاره سينگار وکړي، حتى بربنډه شي!!!

د دې په مقابل کي اسلام ښځو ته هغه مقام او منزلت ورکړی چي د نړۍ په هيڅ دين او نظام کي ئې بېلگه نشو موندلی، د ژوند په ټولو برخو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د نارينه په پرتله ښځو ته امتيازات ورکړي، له اقتصادي پلوه ئې ښځو ته دا امتياز ورکړی چې د پلار په کورنۍ کې پلار او د مېړه په کورنۍ کې مېړه د ښځې د اقتصادي اړتياوو متکفل دي، او دا په داسې حال کې چې هغه اقتصادي استقلال لري، د عوائدو ټول هغه مدارك ورته منل شوي چې نارينه ته منل شوي، له پلار، مېړه او نورو خپلوانو ميراث ترلاسه کوي او له مېړه مهر، کولی شي خپله شتمني په خپله خوښه په کار واچوي. دې ته نه اړ کېږي چې د اولاد له روزني لاس واخلي او ماشوم وړوکتون ته وسپاري. راشئ د قرآن دې آيت ته ځير شو او وګورو چې د دغو مطالبو په اړه څه وايي:

مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ كَيۡ لَا يَكُونَ دُولَةَۢ بَيۡنَ ٱلۡأَغۡنِيَآءِ مِنكُمۡۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٧ الحشر:٧

د دغو کليو د استوګنو کوم څه چې الله پر خپل پيغمبر لورولي نو دا د الله، د پيغمبر، د خپلوانو، يتيمانو، مسکينانو او د مسافرانو دي، دا د دې لپاره چې هغه ستاسو د غنيانو تر منځ لاس په لاس نه شي، پيغمبر چې تاسو ته څه درکړي هغه واخلئ او له څه ئې چې منع کړئ له هغه ډډه وکړئ او له الله ووېرېږئ، يقيناً چې الله شديد العقاب دئ.

دلته د اسلام د اقتصادي نظام يو بنسټيز او اساسي اصل زموږ مخې ته ځلېږي، وايي: فيء څکه غنيمت نه ګڼل کېږي او بايد په حاجتمنو ووېشل

(c) ketabton.com: The Digital Library
شي چي شتمني د غنيانو تر منځ لاس په لاس نشي، يعني مال او دولت د ځو شتمنو او غنيانو په لاس کي محصور او محدود نشي بلکي په پراخه پيمانه وويشل شي او د ځو کسانو په لاس کي د شتمنيو له تمرکز مخنيوی وشي، دا اصل که له يوې خوا موږ ته لارښوونه کوي چي د غنيمت او فیء د ويش قوانين د دې لپاره وضع شوي چي د مفتوحه سيمو زمکي، مالونه، وسائل او نوري شتمنۍ يوازي د هغو لاس ته ورنشي چي وسله لري او په فتوحاتو کي ئې برخه اخيستې، بلکي د حاجتمنو اړتياوو ته په پام سره په ضروري مواردو کي وکارول شي، له بلي خوا موږ ته وايي چي د اغنياوو په لاس کي د شتمنيو تمرکز هغه څه دي چي الله تعالی ئې نه خوښوي او دا بايد د اسلامي نظام د مهمو اهدافو په ضمن کي وي چي د شتمنيو وېش عادلانه وي او د اغنياوو په واک کي د هغوی له تمرکز مخنيوی وشي، داسي نه لکه اوسنی غربي پانګوال نظام چي په هغه کي غني ورځ تر بلي لازيات غني کېږي او فقير لازيات فقير کېږي، دا نن په امريکا کي پانګوال نظام په دې منتج شوی چي د متحده ايالاتو نوي سلنه شتمني د ځو شتمنو په واک کي ده، که پر امريکا باندي داسي قهرجن او ځواکمن پوليسي نظام حاکم نه وی چي هر پاځون ئې په شدت او قهر سره ځپلی نو ډېر پخوا به دا نظام ړنګ شوی وو، دا نږدې دوهم کال دئ چي په امريکا کي د دې نظام په ضد تر دې نامه لاندي پاځون پيل شوی چي (وال سټريټ محاصره کړئ)، وال سټريټ د امريکايي پانګوال نظام د ملا تير دئ، که امريکا د وسلو د خرڅلاو بازارونه له لاسه ورکړي، که ډالر په جهاني تجارتي تبادلاتو کي خپل ځای نورو اسعارو ته پرېږدي او اوسنی

(c) ketabton.com: The Digital Library
اعتبار ئې له منځه ولاړ شي، که امریکا په خپلو مستعمراتو کې خپل مارکیټونه له لاسه ورکړي، نو امریکا به نه یوازې خپل اوسنی حالت د لنډې مودې لپاره ونشي ساتلی بلکې ډېر ژر به د شوروي اتحاد په برخلیك اخته شي.

اسلام دې هدف ته د رسېدو لپاره چې شتمني د اغنیاوو تر منځ لاس په لاس نه شي، ځانګړې جامع او اغېزمنه تګلاره غوره کړې، سود او احتکار ئې حرام کړي چې دا دواړه د پانګوال نظام دوه اساسي بنسټونه دي، د میراث داسې قانون ئې وضع کړی چې د هر شتمن له وفات وروسته د هغه شتمني د ډېرو تر منځ ووېشل شي، زکات ئې فرض کړی، صدقات او کفارې ئې لازم کړې، اغنیاوو ته وایي: ستاسو په مالونو کې د مسکینانو یو ثابت حق دئ چې باید اداء ئې کړئ، حکومت په دې ګماري چې د نېستمنو متکفل وي او د دولت له بیت المال د دوی حاجتونه رفع کړي.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library